

MUSEIGUIDE

ARBETSLIVSMUSEER

2023

ÅRETS ARBETSLIVSMUSEUM
LOOS KOBOLTGRUVA

501 ARBETSLIVSMUSEER I HELA SVERIGE

FÖRORD

I **din hand** håller du Sveriges största museikatalog. Med den i bilen eller ryggsäcken är du rustad för en upptäcktsresa genom museisverige. I år har 501 arbetslivsmuseer valt att vara med. För att vara med behöver museet vara medlem i Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam).

Arbetslivsmuseerna berättar om industrisamhällets kulturarv och 1900-talets historia. Med hjälp av kunnig personal och fungerande maskiner berättas historien om hur Sverige gått från jordbruksland till industrination. Arbetslivsmuseerna liknar inte andra museer. Här finns ytterst få montrar men många maskiner och föremål som visas i drift. Arbetslivsmuseerna erbjuder en upplevelse för alla sinnen. Hur många har egentligen hört ramsågsbladen äta sig in i stocken, känt värmen och fukten när en ångmaskin startar med ett väsende ljud eller känt iskylan tränga sig ända upp i överarmarna när man sköljer tvätten i en isvåg? Sådana upplevelser finns på arbetslivsmuseerna.

VI HAR SÅ MÅNGA ATT TACKA FÖR SÅ MYCKET!

Mycket av arbetet på arbetslivsmuseerna sker ideellt. Drivkraften står att finna i eget engagemang, viljan att berätta och insikten att detta är viktigt att föra vidare. På vissa arbetslivsmuseer har man anställd personal och det finns till och med några som drivs som egna företag där bevarande, förvaltande och visande blir till levebröd. Arbetslivsmuseerna är som en karta över hur Sverige industrialiserades. Arbetsplatserna lokaliserades till platser där det fanns strömmande vatten som kunde ge energi till maskinerna eller där det fanns andra lokala förutsättningar för driften. Många av arbetslivsmuseerna finns på mindre orter eller landsbygd och blir där en viktig del av det lokala kulturarvet. Man bevarar bygdens historia. Arbetslivsmuseerna ligger ofta på natursköna platser och blir på flera sätt viktiga delar av besöksnäringen.

ÖPPETTIDER OCH ENTRÉ

Arbetslivsmuseerna drivs till största delen av frivilligt arbete. På grund av detta är det inte en självklarhet att man kan erbjuda att ha öppet alla dagar året runt eller fri entré. Några av katalogens museer har exklusivt öppet någon dag i veckan eller kanske endast på begäran. Läs därför öppettiderna noggrant innan ni beger er ut på en upptäcktsresa i det arbetsamma Sverige.

MUSEIGUIDE ÄVEN I EN APP

Under senare år har vi dessutom gjort Museiguide som app, alltid till hands kan du se arbetslivsmuseer just där du befinner dig. Du lotsas av informationen i appen till upplevelser i närheten av där du befinner dig och hitta närmaste vägen dit. Du kan även samla dina favoriter. Appen heter Museiguide. Ladda ner den till din telefon utan kostnad.

NYTT FÖR I ÅR

En ny symbol har lagts till i informationsrutan för att visa barnaktiviteter. Detta för att tydligare kunna hitta de museer som jobbar med aktiviteter för barn och lättare för er barnfamiljer att välja museum att besöka.

Upptäckter för hela familjen, din orts historia nära dig!

ANSVARIG UTGIVARE
Mikael Parr, ArbetSam

REDAKTÖR
Lovisa Almborg, ArbetSam

REDAKTION
Helena Törnqvist
Annette Backner
Ann-Charlotte Persson
Ida Rådegård
Pelle Filipsson

INTERNET
www.arbetsam.com
www.arbetetsmuseum.se

GRAFISK FORM
Anfang AB

TRYCK
V-Tab AB, Februari 2023

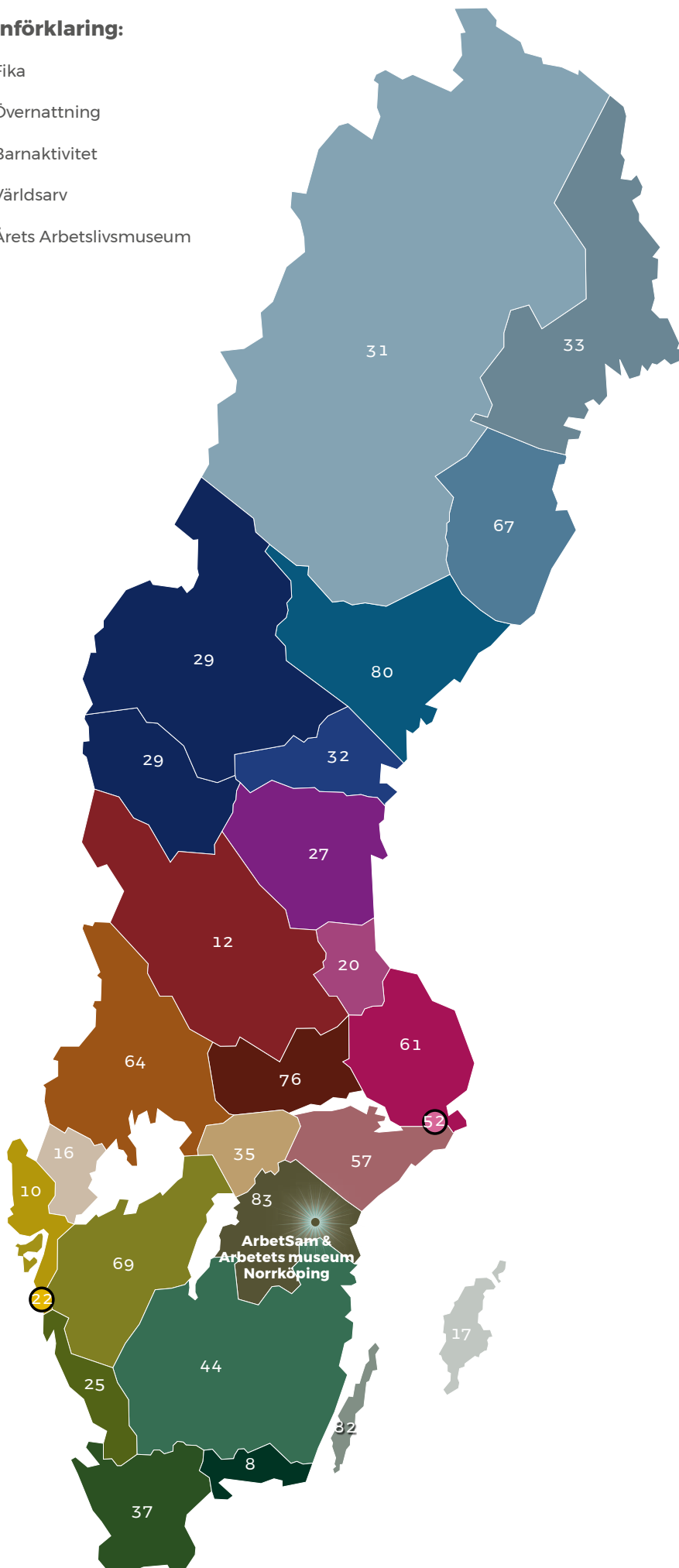
**VILL DU VETA MER ELLER
BLI MEDLEM I ARBETSAM?**
Arbetslivsmuseernas
Samarbetsråd (ArbetSam),
Laxholmen,
602 21 Norrköping
Tel: 011-23 17 30
info@arbetsam.com

OMSLAGSBILD
Kobolt i behållare från
Loos koboltgruva.
Årets Arbetslivsmuseum 2023.
Fotograf: Meta Sjödin

BESTÄLL
Turistbyråshopen
www.tbshopen.se

Teckenförklaring:

- Fika
- Övernattning
- Barnaktivitet
- Världsarv
- Årets Arbetslivsmuseum

INNEHÅLL

Årets Arbetslivsmuseum	4
Årets Arbetsmyra	6
Blekinge	8
Bohuslän	10
Dalarna	12
Dalsland	16
Gotland	17
Gästrikland	20
Göteborg	22
Halland	25
Hälsingland	27
Härjedalen/Jämtland	29
Lappland	31
Medelpad	32
Norrbottn	33
Närke	35
Skåne	37
Småland	44
Stockholm	52
Södermanland	57
Uppland	61
Värmland	64
Västerbotten	67
Västergötland	69
Västmanland	76
Ångermanland	80
Öland	82
Östergötland	83
Sponsorer	89
Museiregister	98

 Årets Arbetslivsmuseum 2023

Loos koboltgruva

OM ARBETSLIVSMUSEET

Loos koboltgruva är beläget i de nordvästra delarna av Hälsingland mitt i byn Los, i gränslandet mellan Dalarna och Härjedalen. Gruvan är förnimmelse av 1700-talets industriella framåtanda mitt i en fulländad vildmark, där milsvida skogar och kristallklara tjärnar i ett variationsrikt urbergsområde bjuder på en outtömlig rikedom av natur.

” Oh, så glad jag blir. Detta blir en hyllning till flera hundra års arbete, från gruvsdrift till museum. ”
Pia Enocson, Föreningen Loos koboltgruva

Ta dig ner i underjorden längs trätrottoarer och trappor, förflyttas 250 år tillbaka i tiden och upplev en genuin 1700-tals gruvmiljö. Den historiska atmosfären får tankarna att cirkulera kring hur livet såg ut för den tidens gruvsdrängar.

I den ståtliga och särpräglade timmeröverbyggnaden visas filmer, konst samt historiska mineralutställningar. I gruvbutikens säljs lokala souvenirer såsom det populära loosbrynet. Gå gärna en promenad på gruvområdet, kika ner i vattenfyllda schakt och lär dig mer om mineraler längs "mineralslingan".

HISTORIA

Gruvsdriften i Loos hade sina glansdagar under 1700-talet. År 1736 upptäckte bergsmannen Henrik Kalmeter koboltfyndigheter i Loos och grundlade här Sveriges första koboltverk. Loos blev en industriort mitt i den stora hälsingskogen. Här bröts kobolt till färg för Sveriges och Europas porslinsfabriker. Upp till 17 ton färgmassa per år tillverkades i blåfärgsverket som anlades på platsen. Som mest arbetade här 160 man, de flesta så kallade "finntorpare" under usla förhållanden i koboltverket.

När Henrik Kalmeter dör 1751 överläter hans änka Anna Sophia Wallberg driften till Kalmeters systerson Johan Zenius som driver verksamheten vidare.

Då malmen sinade övergick blåfärgsverket till att bli ett glasbruk. Här tillverkades i huvudsak fönsterglas men även bruksföremål såsom buteljer, flaskor och burkar.

1751 blev gruvan världsberömd då Axel Fredrik Cronstedt upptäckte grundämnet nickel här. Men malmen avtog med tiden och verksamheten lades slutligen ner 1773.

*Text: Arbetets museum och Loos koboltgruva
Foto: Meta Sjölin*

Bakom utmärkelsen Årets Arbetslivsmuseum står Arbetets museum i samverkan med Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd, Sjöhistoriska museet och Järnvägsmuseet. Från och med 1 januari 2023 står även Statens försvarshistoriska museer bakom priset. Priset består av 25 000 kr, en emalj-skyld och äran. Prisutdelning sker hos det vinnande arbetslivsmuseet när så är möjligt.

NOMINERA TILL ÅRETS ARBETSLIVSMUSEUM 2024

Kriterier: stabilitet, långsiktiga strategier, kunskapsbevarande, ideellt engagemang, genusperspektiv, pedagogiskt arbete, tillgänglighet, upplevelse, förmedling, förankring i omvärlden, fysiskt bevarande och turista på museum. Nominera till Årets Arbetlivsmuseum 2024 **senast 31 augusti 2023** till: nominering@arbetetsmuseum.se eller till: Årets Arbetlivsmuseum, Arbetets museum, Laxholmen, 602 21 Norrköping.

Juryns motivering lyder:

"Med uthålliga och ideella krafter har man vid Loos koboltgruva lyckats göra det omöjliga möjligt – gruvan har återuppväckts ur sin 250-åriga Törnrosasömn.

Här synliggörs 1700-talets gruvsdrift, blåfärgsverk och världens första nickelfyndighet. Med personligt engagemang levandegörs historien ur ägarparet Anna-Sophia och Henrik Kalmeters liksom gruvarbetarnas perspektiv. Genom att använda historien över generationsgränserna ger Loos koboltgruva orten tro på framtiden."

Kliv ner i gruvans gångar och se var kobolten en gång bröts.

Arbetets museums vänförening har beslutat tilldela Göran Persson Vissefjärda Hembygdsförening utmärkelsen Årets Arbetsmyra 2023.

Vissefjärda Hembygdsförening kunde 1988 överta Kyrkeby bränneri med en unik miljö med byggnadsminnesmärka byggnader och maskiner från 1800-talet. Göran Persson har varit spindeln i nätet när hembygdsföreningen efter ett omfattande och ideellt arbete åstadkommit att bränningen med anor från 1700-talet nu åter är i drift. Om än i en mindres kala med ett exklusivt sortiment som säljs via Systembolaget. Det enda museum i landet som har sitt eget brännvin! Besökarna får inblick i sprittillverkningen och dess historia, kan beställa provsmakning och får veta hur processen går till idag. Göran ger visningar, håller i provningar, sköter stor del av rulljangsen kring bokningar, fastigheter och arrangemang. Detta med en fin publikkontakt och hjärtlighet. En riktig arbetsmyra.

ÅRETS ARBETSMYRA 2023

Göran Persson, Vissefjärda

Kyrkeby bränneri

Kyrkeby bränneri är många saker - Sveriges äldsta aktiva bränneri, ett företagsamt arbetslivsmuseum, eftertraktad och uppskattad brännvinsproducent och en samlade kraft i Vissefjärda. En av alla viktiga ingredienser i framgångsreceptet är Årets Arbetsmyra Göran Persson. Priset delas årligen ut av Arbetets museums vänförening med syfte att tacka och uppmuntra alla kulturarvsbevarare som engagerar sig i arbetslivsmuseerna runt om i Sverige.

"Det är i Vissefjärda det händer!". Med de orden möter Göran upp vid tågstationen i Vissefjärda, en ort några mil söder om Emmaboda. Efter en dag med Göran är det lätt att hålla med om det påståendet. Ett av hans många uppdrag är det som VD och styrelseordförande i Kyrkeby bränneri AB. Här produceras brännvin enligt äldre principer med potatis och säd som främsta ingredienser. Om utmärkelsen Årets Arbetsmyra säger Göran:

- Ja jag blev ju överraskad. Att man själv får ingå i den här kretsen, det får man ju känna sig väldigt stolt över.

Göran, själv uppvuxen och bosatt i Vissefjärda, beskriver bränneriet som en naturlig del av orten under uppväxten. Exakt när bränneriet startade är svårt att veta men år 1771 har Kyrkeby bränneri satt som sin startpunkt - det året då

kung Gustav III passerade Kyrkeby och personligen gav dem tillstånd att fortsätta bränna brännvin.

Ända fram till 1971 brändes här brännvin och när vinden låg på kunde lukten av mäska kännas över orten. Göran har genom olika uppdrag en långtgående historia med Kyrkeby bränneri. En av anledningarna till att bränneriet kunde startas upp igen var att allting lämnades precis som det var när det lades ner. Göran beskriver uppstarten som ett "kulprojekt".

- Det var väl ingen som trodde sen att det här bränneriet skulle få vakna till liv igen men det är ju så att det här är det enda kvarvarande intakta bränneriet i Sverige från den här industriepoken. År 2000 startade vi på bränneriet en studiecirkel för att kunna få i gång det här bränneriet. Folk undrade ju då "Är ni inte kloka, ni ger er på det här?" Men vi kallade det helt enkelt ett "kulprojekt", vi ska ha roligt under projektet. Lyckas vi är det bra, lyckas vi inte har vi i alla fall haft roligt under tiden.

Men visst lyckades projektet. 2005 tillverkades det första brännvinet där sedan 1971. Efter ett uppehåll på några år tillverkar de en ny snaps på Kyrkeby bränneri varje år sedan 2017. Det är ett stort hemlighetsmakeri kring vad som ska bli årets smaksättning. Arbetsgruppen består av

ideella krafter, de flesta bosatta i eller kring Vissefjärda, där alla bidrar med olika kunskaper.

– Var och en sköter sina roller men tillsammans är vi väldigt starka.

Idag erbjuder Kyrkeby bränneri såväl visningar som snapsprovningar. Vid provningarna nyttjas hela Vissefjärdas utbud där Kyrkebys unika brännvin avnjuts tillsammans med lokalt tillagad mat och choklad samt berättelser från gångna tider. Det är just i det unika som bränneriets styrka finns.

– Jag tror att det som lockar så många människor är att vi har ett bra koncept, vi har någonting unikt. Det finns ingen annanstans i Sverige man kan visa hur ett potatisbränneri en gång i tiden har fungerat.

Text och bild: Ida Rådegård, Arbetets museum

VEM BLIR ÅRETS ARBETSMYRA 2024?

E-posta din nominering senast 15 september 2023
till: nominering@arbetetsmuseum.se eller posta den till:
Årets Arbetsmyra, Arbetets museum, 602 21 Norrköping.

BLEKINGE

ABU-museet Svängsta

Holländarevägen 86, Svängsta
070-512 82 28
bl.perbrink@gmail.com
www.abugarcia.com
Öppet: Ring eller mejla

- 1 Ett levande industrimuseum som sträcker sig från "Urtidens" Halda fickur, till taxametrar och teleur, fram till de världsberömda fiskeredskapen med Ambassadeurullen i topp. Museet är inrymt i den ursprungliga fabriken invid nuvarande ABU-fabriken och fabriksshopen. De äldsta maskinerna är från 1880-talet.

Albinsson & Sjöbergs Bilmuseum

Östra Köpmangatan 7 d, Karlskrona
0455-36 12 23
museum@fabas.se
www.fabas.se
Öppet: Sommaröppet 27 jun-20 aug 11-16 tis-sön. Övr tid se hemsida

- 2 Alltifrån Gustav VI Adolfs Cadillac till Olof Palmes sista bil. På ca 1 100 kvm visas unika sportbilar liksom tävlingsbilar, modifierade bilar, Hot Rods. Utöver detta finns motorcyklar, mopeder, modellbilsamling, leksakssamling och en båt i museet. I samma hus finns även Karlskrona Porslinsmuseum.

Biograf- och Kopparslagarmuseum

Västra Prinsgatan 2, Karlskrona
070-307 31 99, 070-249 63 89
mail@ivarsdotter.se
www.sodooskagarden.se
Öppet: Se hemsida. För bokning och info, ring eller mejla

- 3 Industri- och arbetslivsmuseum över Forsbacka Jernverk. Unikt bevarad miljö över järnframställning från 1700-1900-tal. Förboka guidad tur. Vackert strövområde. Herrgårdspark, sommararrangemang och Wårdshus.

Fotograf: Anders Abrahamsson

Hälleviks fiskemuseum

Strandvägen 15 B, Sölvesborg
073-749 04 06
facklan.hallevik@gmail.com
www.hallevik.se
Öppet: Se hemsida

- 4 I museet presenteras bygdens fiske- och sjöfartshistoria. Det etablerades 1976. Här finns blekingexor, vrakeka, styrhytt, tändkulemotorer, fiskeredskap och föremål från fraktskutor. Museet ger en spännande tidsresa med ljud från motorer, fiskmåsar, vågsvall och berättelser från förr.

Kallinge Museum

Flisevägen 5, Kallinge
073-157 39 30
info@kallingemuseum.se
www.kallingemuseum.se
Öppet: Lör 10-13. Övr tider via mejl eller telefon

- 5 Kallinge Museum vill visa ortens utveckling inom industri, flyg, föreningsliv och invånare. Vi har en permanent utställning med Kockumsprodukter tillverkade i Kallinge, gjutgods och spisar. Vi har material från Djupafors AB och Bröderna Karlsson. Övrig utställning förnyas löpande av arbetsgrupperna.

Karlskrona Porslinsmuseum

Östra Hamngatan 7D, Karlskrona
0455-36 12 23
museum@fabas.se
www.fabas.se
Öppet: Sommaröppet 27 jun-20 aug 11-16 tis-sön. Övr tid se hemsida

- 6 I den gamla porslinsfabriken 1918-68 är det idag museum. Ni får se allt från äldre finporslin till 1950-60-talets glada formspråk. Kända formgivare är E Hald, A Percy, A Jarnestad m.fl. Det finns ca 1 000 föremål som visas på drygt 650 kvm. I samma hus finns även Albinsson & Sjöberg Bilmuseum.

Sjöfartsmuseet i Karlshamn

Drottningg 7, Östra kajen, Karlshamn
0454-163 60
sjofartsmuseum@gmail.com
www.sjofartsmuseum.se
Öppet: Året om mån-fre 10-13.
Bokn ring eller mejla

- 7 Sjöfartsmuseum som riktar sig till närområdet Hanöbukten och Karlshamn som hamnstad. Museet beskriver bondeseglationen i Blekinge genom tiderna, kustfiske och skärgårdsfiske, andelssjöfart och emigrationen via Karlshamn under 1800-talet. Museet ligger i ett hamnmagasin från 1878.

Fotograf: Michael Stenqvist

Vem blir Årets Arbetsmyra 2024?

Årets Arbetsmyra 2023: Göran Persson från Kyrkeby bränneri. Foto: Ida Rådegård

Känner du någon på ett arbetslivsmuseum som förtjänar att uppmärksammas?

Arbetets museums vänförening utser Årets Arbetsmyra. Priset delas ut varje år till en person som på ett extraordinärt sätt engagerar sig ideellt för arbetslivsmuseer och kulturarv. Utan dessa myrors idoga arbete hade vi inte haft lika många historier att berätta eller lika många smultronställen att besöka.

Skicka din nominering senast 15 september 2023 till:

nominering@arbetetsmuseum.se

Eller till: Årets Arbetsmyra, Arbetets museum,
Laxholmen, 602 21 Norrköping

OBS! Vi vill helst ha digitalt material.

Insänt material returneras ej.

BOHUSLÄN

Bohusläns försvarsmuseum

Pionjärvägen 6, Uddevalla
0522-380 10
info@bohuslans-forsvarsmuseum.se
www.bohuslans-forsvarsmuseum.se
Öppet: Tor-fre 10-15 samt sommaröppet.
Se hemsida för info

- 1 Se den unika silverskatten från 1702 som Riksänkedrottningen skänkte sitt livregemente. Drabanter, dragoner, kavallerister, infanterister stred för regementets fana och lade grunden till 200-årig fred. Militärhistoriska föremål visas och i den vackra Regementsparken står soldattorp nr 57 från Lunna.

Båtsamlingarna på Bassholmen

Bassholmen
070-665 39 11, 070-592 59 45
chris.blom.w@gmail.com
www.allmogeatar.se
Öppet: 20 jun-20 aug 11-12 och 15-18.
För bokn övr tid 070-592 59 45

- 2 Båtsamlingarna har såväl permanenta utställningar inomhus i före detta varvet som ett representativt urval av rodd- och segelbåtar i vår hamnbassäng. Cirka 30 båtar inalles.

Hönö Hembygdsgård och Kvarn

Gårdavägen, Hönö
073-364 67 89
honoembygd@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Jun-juli lör 14-17. Året runt ons 10-12

- 3 Hönö Hembygdsförening äger och driver Hembygdsgården "Töseras", båtsmannen Olausens hem, Utkiken samt väderkvarnen på Hönö Heden. Föreningen vill ge möjlighet att se och uppleva hur man levde på ön under tidigare sekel. På gården finns även "August i Lyckas" gamla affär från 1914.

Klädesholmens museum "Sillebua"

Strandgatan 12b, Klädesholmen
070-275 46 47
sillebua@gmail.com
www.kladesholmen.com
Öppet: Se hemsida

- 4 Museet visar Klädesholmens historia, med tonvikt på sillproduktion, från småskaligt hantverk till nutida storskalig industri. Museet är från 2020 inrymt i öns affär, där möjlighet finns att inhandla sillkonserver till fabrikspriser. Sillprovning kan erbjudas grupper vid förbokade besök.

Fotograf: Inger Johansson

Linnuseet

Kamstorp 1, Kville, Fjällbacka
070-721 34 37
linnuseet@gmail.com
www.bohuslin.se
Öppet: Juli-aug tor-sön 12-16

- 5 Linnuseet är ett centrum för lin i Bohuslän. Guidning samt visning av linberedning. Fina linvar, secondhandlin. Roligt för barn och unga.

Fotograf: Agneta Ekman Wingate

Museiföreningen Munkedals Jernväg

Östra Åtorpsvägen 18, Munkedal
070-538 91 73
info@munkedalsjernvag.com
www.munkedalsjernvag.com
Öppet: Juli-aug samt 1:a advent. Se hemsida

- 6 Bohusläns äldsta järnväg från 1895. OBS! Nypremiär för ångloket Munkedal efter omfattande renovering. Resan börjar och slutar i Åtorp, besök ingår i museet vid Munkedal nedre. I Åtorp kaffe och våfflor. Tidtabell och årets evenemang (t ex tomtetåg 1:a advent) på hemsidan och Facebook.

Fotograf: Munkedals Jernväg

Sillsalteriet Sibirien

Långegärde brygga, Sydkoster
070-670 40 86
larsegarden@telia.com
www.kosteroarna.com
Öppet: 26 jun-14 aug dagl 16-19

- 7 Kosters Hembygdsmuseum i byggnadsminnesmärkta sillsalteriet Sibirien vid Långegärde brygga på Sydkoster. Efter sillperioderna användes Sibirien för makrillsaltning sommartid fram till 1935. Makrill gick på export till USA. I Sibirien finns idag hembygdsmuseum, hemslöjdsbutik och skaldjurscafé.

Skandiamuseet

Verkstadsgatan 2, Lysekil
0523-61 19 45
lars_laurin@hotmail.com
www.llaurin.se
Öppet: Tor 17-21

- 8 Museet visar tändkulemotorer från 1900-talets början, främst från Skandiaverken i Lysekil. Företaget grundades av Laurentius Laurin. Föreningen äger den K-märkta bogserbåten Harry som har en Skandiamotor om 300 hk. Harry byggdes i Gävle 1887 och är idag ett museifartyg som kan bokas för charter.

Skolfartyget Westkust

Edshultshall
070-834 86 85
info@westkust.se
www.westkust.se
Öppet: Hela året. Bokning via
bokning@westkust.se

- 9 Westkust byggdes på Sjötorps varv 1932 till Olof Hansson på Donsö. Till 1964 gick hon som fraktskuta i Östersjön och mellan nordiska hamnar. Hon gick mest med torra laster och det har medverkat till att skrovet kunnat bevaras i gott skick. Hon är K-märkt och förvaltas av föreningen Förlig Vind.

Stenhuggerimuseet i Bohuslän

Asslerödsvägen, Hunnebostrand
070-063 84 56, 070-637 90 65
sotenasgilleshunnebo@gmail.com
www.sote.nu
Öppet: Jun-sep 10-14. Friluftsmuseet dygnet runt. Guidade bokn ring 070-063 84 56

- 10 Stenhuggerimuseet i Hunnebostrand ligger i nära anslutning till Gammalgården med historiska byggnader. Besök stenhuggerimuseet och låt dig fascineras av granitens historia och få en guidning om stenhuggeriepoken. Se gärna våra öppettider på hemsidan eller ring för spontant eller guidat besök.

Sveriges Sjömanshusmuseum

Stora Hellevigsg 4, Uddevalla
0522-134 60
sjomanshusmuseum@telia.com
www.sjomanshusmuseum.se
Öppet: Mån-fre 9-16, lör 11-13

- 11 Museum över sjömansliv och sjömännens arbetsförhållanden genom tiderna. Utställningar om krigssegelare, rederier och Uddevalla hamn. En expedition från ett sjömanshus och skärmställning om sjömanshusens historia.

T/S Kvartsita

Kyrkekajen 10, Fiskebäckskil
072-732 29 03
info@kvartsita.se
www.kvartsita.se
Öppet: Året runt enl ök

- 12 Kvartsita är ett K-märkt skepp i bruk och med hemmahamn vid Kyrkekajen i Fiskebäckskil. Här har pågått arbete i alla tider och i bevarandet av skutan ingår också att värna den historiska miljön. Kom och se hur vi jobbar med vårt seglande kulturarv med traditionella tekniker och material.

Vikarvet

Turistgatan 17, Lysekil
070-750 73 22
vikarvet@gmail.com
www.vikarvet.se
Öppet: Året runt enl ök

- 13 Vikarvet är ett ideellt sällskap. Bildat 1915. I museet visas bohuskustens näringar, havsforskning och Lysekil som badort. Två bostadshus från 1800-talet, sjöbodar, fiskebåt och kvarn finns. Viken syftar på området från Oslo längs kusten söderut. Museet ligger vackert vid Gullmarsfjorden.

Arbetslivsmuseer på Wikipedia!
Fritt och välkommet för alla att redigera artiklar.

DALARNA

Arbetarbostäder Stora Hagen

Stora Hagvägen 22, Grängesberg
073-952 59 91, 070-214 72 08
info@grangesgille.se
www.grangesgille.se
Öppet: 1 jul-12 aug 13-16. Se hemsida

- 1 Arbetarbostadsområde från slutet av 1800-talet. Husen bestod av fyra lägenheter med egna ingångar. Hus 22 är idag museum. En lägenhet visar en bostad år 1900-talet, en annan efter ombyggnad 1960-talsboende. Här finns även Sveriges första socialminister Bernhard Erikssons privata arbetsrum.

Clas Ohlson museet

Hjultorget, Insjön
0247-444 00, 0247-445 00
museet@clasohlson.se
www.about.clasohlson.com/sv/om-oss/
historia/clas-ohlson-museet/
Öppet: Mån-fre 10-19, lör 10-16, sön 11-16
☕ 🚶

- 2 På vårt museum får du lära dig mer om Clas Ohlson själv, om företaget och om 100 år av prylhistoria. Besök blyxtidverkstaden och kom på smarta lösningar, precis som Clas Ohlson gjorde. Trampa elcykel och driv en tågbanan, lyssna på röster om Clas Ohlson och upptäck spännande prylar från förr.

Dalregementets museer

Kaserngården 10, Falun
070-247 78 94
info@dalregementetsmuseer.se
www.dalregementetsmuseer.se
Öppet: Se hemsida

- 3 Rommehed, Dalregementets mötesplats från 1796, är ett av landets bäst bevarade läger. Museet är inrymt i en förläggningsbarack från 1876. Indelningsverket och 1800-talets lägerliv presenteras. I Falun finner du ett museum som skildrar värnpliktsregementets öden från 1908 till nedläggningen 2000.

Fotograf: Jan-Olof Montelius

Falu Gruva

Världsarvhuset, Falun
023-78 20 30
info@falugruva.se
www.falugruva.se
Öppet: Se vår hemsida
☕ 🚶

- 4 Falu Gruva är en plats med tusen år av historia. Följ med på en guidad visning genom vindlande gångar och stora salar. Titta in i våra historiska byggnader, gruvarbetarbostaden Erikssons stuga och besök Gruvmuseet som tar dig med på en interaktiv tidsresa.

Fotograf: Jeannette Höglund

Flatenbergs hytta

Flatenbergsv 37, Smedjebacken
0240-66 02 83
kultur@smedjebacken.se
www.smedjebacken.se
Öppet: Guidade visningar sommartid
Övr tid kontakta Kulturförvaltningen

- 5 Välbevarad bergsmanshytta från mitten av 1800-talet med malmtorg, rostugn, rekonstruerad rådstuga, masugn, maskinhus med blåsmaskin och stampverk, kolhusruin och klensmedja med bälg och härd. Byn Flatenberg omnämns på slutet av 1300-talet.

Fotograf: Calle Eklund

Flogbergets gruvor

Flogberget 1, Smedjebacken
0240-66 02 83
kultur@smedjebacken.se
www.smedjebacken.se
Öppet: Guidade turer dagl sommartid
☕ 🚶

- 6 Ligger på och kring en bergstopp mellan sjöarna Leran och Hillen och är till största delen avvattnade via en underjordisk stollgång. Gruvdrift är känd från 1600-talet och pågick till 1918. 1995 invigdes gruvan som besöksgruva. Visas ovan och under jord.

Fotograf: Ann-Sofie Fryxell

Furudals Landsbygdsmuseum med Norskt Veteranmuseum

Furudal
0258-100 84
lennart.ohnell@furudal.com
www.furudalsbruk.se
Öppet: 1 jun-31 aug

- 7 Furudals Bruk en unik 300-årig jernbruksmiljö bevarad kättingsmedja, mekanisk verkstad och bruksgata. Norsk Veteranmuseum om norska polistruppernas utbildning i neutrala Sverige 1943-45. De tränades för att ta över den polisiära verksamheten när Norge befriats. Norsk veterandag v 24, lördag.

Gravendals Bruk

Gravendals Bruk, Gravendal
070-681 05 51
birgittagd@hotmail.com
www.gravendalsbyalag.se
Öppet: Se hemsida

- 8 Bruket anlades på 1720-talet. Gravendals Byalag vårdar, förvaltar och visar byggnader som anknyter till brukets historia. Nu finns en rekonstruerad vattendriven stångjärnshammare med härd och blåsbälg, en renoverad spiksmedja med prova-på-smide samt en renoverad bagarstuga.

Fotograf: Bertil Andersson

Gruvcentrum Mojsen

Dillners väg 11, Grängesberg
070-559 25 62, 070-394 65 42
postbox@mojsen.se
www.mojsen.se
Öppet: Se hemsida

- 9 Gruvcentrum Mojsen ligger i Grängesbergs tidigare gruvområde i genuin industrihistorisk miljö. Mojsen var gruvarbetarnas personalsal. Byggnaden bjuder idag på en resa i gruvarbetarnas kamp för bättre förhållanden på arbetsplatsen och i samhället. Arbetsmiljöerna kan ses i vår besöksgruva.

Johan Ahlbäcks ateljé

Vasagatan 18E, Smedjebacken
0240-66 02 83
kultur@smedjebacken.se
www.smedjebacken.se
Öppet: För visning kontakta Kulturen Smedjebacken

- 10 Johan Ahlbäck (1895-1973) har i sin konst skildrat arbetsliv och miljöer i Bergslagen. Hans anspråkslösa vindsateljé där han arbetade 1951-1973 finns kvar intakt och visas för besökare. Ateljén kom att påverka Johans måleri. Han fick mer utrymme än förr och började göra större bilder.

Klenshyttans hyttruin

Klenshyttvägen 1, Ludvika
0240-860 00
kultur.samhallsutveckling@ludvika.se
www.ekomuseum.se
Öppet: Året runt att besöka på egen hand

- 11 Välbevarad hytta med masugn, rostugn, kalkugn, malmbås, rådstuga och maskinhus. Hyttan anlades 1605 och var bergsmansägd fram till nedblåsningen 1920. Idag har området parkkaraktär med bänkbord för picknick. Informationsskyltar finns. Guidningar under sommaren.

Fotograf: Anders Abrahamsson

Korså bruk

Korså bruk
023-78 20 30
info@falugruva.se
www.falugruva.se
Öppet: Se vår hemsida

- 12 Korså hammarsmedja öster om Falun anlades av Falu Gruva för att få fram järn till gruvdriften. Idag kan man följa Järnets väg och besöka dessa industriminnen: gruvan i Vintjärn, bruket i Svartnäs, hyttan i Åg och hammarsmedjan. I Korsån finns ett litet museum med filmvisning som är öppet sommartid.

Krylbo lokstall

Vansjövägen 5 A, Krylbo
070-646 39 54
info@skaj.se
www.skaj.se
Info: För bokning och info, ring eller mejla

- 13 Föreningen har en samling äldre järnvägsfordon. Delar av föreningens fordonssamling finns i Krylbo lokstall. Dessutom arrangeras utfärdståg i Mellansverige med el- och ånglok, vanligen utgående från Stockholm. Det finns plats för upp till 96 middagsgäster i restaurangvagnarna. Tåget kan chartras.

Ludvika Gammelgård gruvmuseum

Nils Nils gata 7, Ludvika
0240-100 19
lhembygdsforening@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Jun-aug, friluftsmuseum året runt

- 14 Tekniskt friluftsmuseum som visar gamla ovanjordsbyggnader och maskiner från 1800-talet, samlade från nedlagda gruvor i trakten. Fungerande stånggång, körbara lok, samlingar av bl a äldre redskap. Stort anrikningsverk med kvarnar, separatorer m m.

Medicinhistoriskt museum

Nisserska huset, Falu lasarett,
Tingshusg 4-2, Falun
072-225 08 89
anette.r.mard@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Se hemsida

15 Medicinhistoriska museet i Falun grundades 1999 och är inrymt i Nisserska huset, Falu lasarett. Museet visar en permanent utställning bestående av gammalt sjukvårdsmaterial, instrument, teknisk apparatur, undervisningsmaterial och fotografier. Bilden visar operationsmiljö från tidigt 1900-tal.

Motor & Nostalgimuseum

Djupuddsv 14, Grängesberg
0240-213 32, 073-993 60 00
ninni_858@hotmail.com
www.motornostalgimuseum.com
Öppet: 29 maj-3 sep må-fre 10-17, lör-sön 11-16
☕

16 I det vackra museet finns bland annat att beskåda båtar, motorcyklar, båtmotorer, motorsågar, kameror och yxor ändå från 1920-talet. Även radioapparater, butiker (kläder, mat, klockor) och en bilskola. Museet har även ett café, konferensrum med mera.

Museiföreningen Gefle-Dala Jernväg

Tullkammareg 15, Falun
076-698 00 50
ordforande@mfgdj.nu
www.mfgdj.nu
Öppet: Sommartid, se hemsida.
Övr tid enl ök, ring eller mejla

17 Gefle-Dala Jernväg hade ena ändstationen i Falun och var den första enskilda längre järnvägen, 9,5 mil. Två stora rundstallar för 29 lok i det skick SJ lämnade dem 1965. I ena stallet finns museet med ånglok, diesellok, rälsbuss och vagnar. Kanske har vår trafik på Grycksbobanan kommit igång igen.

Polhemsmuseet

Urmakarev 2, Stjärnsund
0225-801 31
info@husbyringen.se
www.husbyringen.se
Öppet: Se hemsida

18 På museet berättas om Christopher Polhems liv och verksamhet i Stjärnsund fr o m år 1700 men också om hans större nationella uppdrag. Christopher Polhem skapade även det mekaniska alfabetet för sina studenter. På museet visas föremål tillverkade i Stjärnsund, bl a polhemslåset och polhemsuret.

Porfyr- och Hagströmmuseet

Dalgatan 81, Älvdalen
0251-314 02
info@rockdale.se
www.porfyrmuseet.se
Öppet: Se hemsida

19 Museet visar nedslag i Älvdalens industrihistoria. Här finns bland annat en omfattande samling bruks- och prydnadsföremål i porfyr, en utställning om järnframställning av myr-malm samt en stor utställning av instrument tillverkade av AB Albin Hagström i Älvdalen åren 1925-1983.

Quarnstensgrufvans vänner

Kvarnstensbrottet Östra Utsjö, Malung
070-207 88 28
bente@delta.se
www.quarnstensgrufvansvanner.se
Öppet: Året runt enl ök. Se hemsida för guidade visn vår, sommar och höst

20 Kvarnstensbrottet i Östra Utsjö i Malung var aktivt mellan 700-1880-talet. Både handkvarnar och stora kvarnstenar till skvaltkvarnar har huggits ur berget. Ämnet från berget är röd sandsten med inslag av kvartskorn. Kvarnstensbrottet är det tredje största i Nordeuropa med sina 1,7 kilometers längd.

Siljansfors Skogsmuseum

Siljansfors
0250-203 31
naima.trogen@skogsmuseum.se
www.skogsmuseum.se
Öppet: 1 jun-31 aug alla dagar 10-17
☕

21 Siljansfors skogsmuseum visar historien om skogsarbete, flottningsarbete, sågverksarbete och järnbruksarbete. Museet består av ett friluftsmuseum, tre utställningshallar, ett cirkelsågverk drivet av en ånglokomobil samt masugn och lämningar av smedjor och kanaler från Siljansfors järnbruk.

Skorstensfejaryrkets Museum

Gussarvsgatan 8, Hedemora
070-568 28 25, 070-56 82 33
info@skorstensfejarmuseum.se
www.skorstensfejarmuseum.se
Öppet: För bokn och info ring eller mejla
☕

22 Skorstensfejaryrket är ett av de äldsta yrkena i Sverige. På 1600-talet började sotningsverksamheten organiseras och regleras. År sedan dess en del av det förebyggande brandskyddet med myndighetsutövning. Museets ambition är att över tid spegla yrkets uppkomst, utveckling samt arbetsvillkoren i yrket.

Fotograf: Pim van Tenc

Fotograf: Bente Melliquist Danielson

Särna Skogs- och Försvarsmuseum, Lomkällan

Särnavägen 200
0253-100 49, lomkallansarna@gmail.com
www.sarnahembygdsforening.se
Öppet: 1 jun-30 sep 11-16. För bokn och info ring eller mejla

23 På Särna Skogs- och Försvarsmuseum Lomkällan finns ett flertal autentiska byggnader och redskap med anknytning till skogsbruket i Särnabygden. Dessa är placerade efter en promenadslina. Inom området finns även Skans 211, försvarsanläggningen från andra världskriget, servering, utställningar och filmer.

Säters Biograf & TV-museum

Järnvägsgratan 26
0225-533 75
info@biografmuseet.se
www.biografmuseet.se
Öppet: Grupper året om enl ök.
Sommaröppet se hemsida o Facebook

24 Back to the future! Film-, biograf- och TV-historia i smakfullt tidstypiska miljöer. En behagligt tankeväckande dusch från minnenas fontän.

Säters hembygdsmuseum, Åsgårdarna

Skogsstigen/Museigatan
073-696 85 10, 073-856 53 75
boesater@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: 1 jun-30 aug tis-sön 13-17

25 23 hus, varav fyra på ursprunglig plats. Husen är från 1600- och 1700-talet. Smedjor, skomakeri, myntsamling, krukmakeri från 1700-talet, kanske enda i landet på ursprunglig plats. Kapell som även är vägkyrka. Kaffeservering i Myntmästargården, från 1624. Guidning varje dag 13-17.

Tunabygdens Gammalgård

Gammalgårdsv 2, Borlänge
0243-21 10 24
gammalgarden@telia.com
www.hembygd.se
Öppet: Se hemsida

26 Hembygdsmuseet grundades 1920 och är ett av Sveriges största. Ägs av Tunabygdens Hembygdsförening. Bildades 1915. Böösloftet, Kullergårdens parstuga, Anders Matsgården, Wallinstugan, Tjärna småskola är några av de 35 byggnaderna på gården. Årsskriften Tunum ges ut till jul.

Fotograf: Erik Thorell

Verket/Avesta Art

Koppardalen, Avesta
0226-64 51 77
verket@avesta.se
www.verket.se
Öppet: 13 maj-17 sep mån-sön 10-17.
Midsommarafton stängt

27 Verket - från 1874: Ett monument över stor-skalig järnframställning. Verket idag är ett museum med en spännande mix av historia, konst och naturvetenskap. Avesta Art under sommartid visar samtidskonst i dialog med järnverkets eget starka formspråk. Mer än 5 000 kvm industrihistoria.

Fotograf: Susie Carlzon

Världsarvsgården Bortom Åa, Fågelsjö

Grussjövägen 1, Fågelsjö
0657-300 30, 076-186 30 03
info@fagelsjo.nu
www.fagelsjo.nu
Öppet: 18 maj-10 sep dagl 10-17.

28 Fågelsjö Gammalgård Bortom Åa är en av sju Hälsingegårdar som blev världsarv 2012. Gården har anor från 1600-talet med ett boningshus som låstes 1910 helt intakt med alla inventarier och föremål kvarlämnade. Här finns bland annat även en komplett bössmedja och ett mathärbre med 7 låskombinationer.

Museiguide 20 år!

2003 kom första utgåvan av Museiguide. Då deltog 63 arbetslivsmuseer. I årets utgåva deltar 501 arbetslivsmuseer. En fantastisk utveckling!

Då som nu behöver museet vara medlem i ArbetSam för att delta och då som nu är det museet själv som väljer att delta eller inte. Upplagan är på 40 000 ex. Sedan 2016 publiceras Museiguide även som app.

Beställning av Museiguide görs via Turistbyråshopen
www.tbshopen.se

Museiguide produceras av ArbetSam och Arbetets museum

 ArbetSam
Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd

ARBETETS MUSEUM

DALSLAND

Kanalmuseet

Museivägen 3, Håverud
072-730 14 12, 070-640 21 06
loic@manchec.com
www.kanalmuseet.se
Öppet: 1 maj-30 jun 11-16. 1 jul-31 aug 11-17.
Sep lör-sön 11-16 eller enl. ök året om

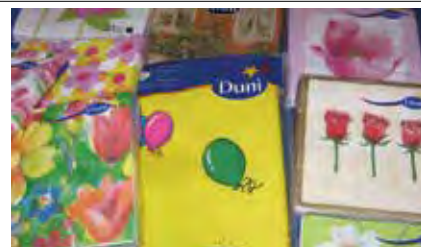
- 1 Kanalmuseet har flera olika utställningar om Dalaslands kanal. "Från älv till kanal" skildrar människornas liv längs Upperudsälven, före och efter kanalens tillkomst. 2018, jubileumsutställningen "Drömmen om en kanal" och i år "Upperud ett maritimt centrum", en utställning byggd på C. Aarsruds bok.

Skåpafors Servetthistoria

Industrigatan 12, Bengtsfors
070-877 07 11
skapafors.servetthistoria@hotmail.com
www.skapaforservetthistoria.se
Öppet: Vg ring

- 2 Föreningen Skåpafors Servetthistoria vill bevara historien kring tillverkningen av engångsprodukter vid Duni i Skåpafors från 1953 till nedläggningen 2005. Vi dokumenterar, arkiverar och producerar utställningar. 2016 gav vi ut boken Vi satte färg på tillvaron, som handlar om vårt arbetsliv.

Åmåls Industrimuseum C W Thorstenssons Mek. Verkstad

Strömsbergsgatan 19
0532-170 98, 070-553 98 66
amalsindustrimuseum@telia.com
Öppet: 1 maj-31 aug tis 10-13

- 3 På museet finns en unik möjlighet att se hur en familj bodde och arbetade på 1920-talet. Verkstaden är i huvudsak bevarad sedan den grundades 1918.

Ödeborgs Fornsal

Museivägen
073-974 86 56
kurt.aronsson@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Enl ök

- 4 Fornsalen är byggd i fornnordisk stil och är belägen på en vacker järnåldersgravkulle mitt inne i centrala Ödeborg. Museet innehåller cirka 6 000 intressanta föremål från stenåldern till industrialismen.

Fotograf: Kerstin Sandell

KANALMUSEET
THE MUSEUM OF THE DALSLAND CANAL

Öppet dagligen juni-juli-augusti samt helgerna i maj & september eller efter ök.
Museivägen 3 464 72 Håverud - tel. 072-7301412 www.kanalmuseet.se

GOTLAND

Albatrossmuseet

Herrviks Fiskehamn, Kattahammarvik
0498-523 07
erik39.sigdes@gmail.com
www.albatrossmuseet.se
Öppet: Året runt enl ök

- 1 Andra juli 1915 strandade tyska minkryssaren Albatross på Gotlands östkust efter en sjöstrid mot ryska örlogsmän. Fartyg och sjömän internerades i Sverige i över tre år. Foton, brev och föremål belyser sjömännens liv i Sverige. Museets nya lokal har utsikt över det vatten Albatross seglade på sin sista resa!

Bläse Kalkbruk

Fleringe Bläse 325
070-953 90 09
info@blase.se
www.blase.se
Öppet: Jun-aug
☕ 🛏️ 🚶

- 2 Ett museum som skildrar stenindustrins historia och arbetarnas liv och villkor. Följ med på en spännande åktur med stentåget till det nu vattenfyllda brottet där man hämtade stenen. Café/restaurang, galleri, gästhamn och ställplatser. Eller promenera och njut av den storslagna naturen.

Fotograf: Torsten Nilsson

Bunge flygmuseum

Bunge flygfält, Fårösund
070-771 12 58
info@bungeflygmuseum.se
www.bungeflygmuseum.se
Öppet: Jun-sep lör 11-15
☕ 🛏️

- 3 Bunge flygmuseum finns i hangaren på Bunge flygfält 1 km söder om Fårösund på Gotland.

Bungemuseet

Bunge Hägur, Fårösund
070-776 27 29, 070-291 06 04
info@bungemuseet.se
www.bungemuseet.se
Öppet: 13 maj-25 jun tor-sön 11-16. 26 jun-20 aug dagl 10-17. 21 aug-10 sep 11-16
☕ 🚶

- 4 Välkomna till Bungemuseet, alla tiders museum! Upplev hur allmogens bodde och arbetade på gårdar från 1600-, 1700- och 1800-tal, fiskeläge, smedja, kvarnar, vådersåg, båtsmanstorp m m. Byggnaderna är autentiska och står öppna för besök. För barnen finns barnladan med handelsbod, lekhem och höhopp.

Fotograf: Annelie Adolffson

Föreningen Gotlandståget, Järnvägmuseet i Dalhem - GHJ

Hesselby station, Dalhem
0498-380 43
info@gotlandstaget.se
www.gotlandstaget.se
Öppet: Se hemsida
☕

- 5 Välkomna att åka tåg! Välkomna att ta en tur med våra fina och noggrant renoverade tåg! Upplev det stämningsfulla evenemanget och de historiska miljöerna vid stationerna i Dalhem (Hesselby), Tule, Roma Kungsgård och Roma.

Fotograf: Anders Svensson

Gotlands fiskerimuseum Kovik

Kovik, Klintehamn
070-469 10 45, 072-187 05 45
gotlandsfiskerimuseum@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Kapellet är alltid öppet. Fiskebodarna öppna sommartid. Se hemsida

- 6 Museiområdet med sina vackra, grå fiskebodar är alltid tillgängligt. Bodarna innehåller insamlade fiskeredskap m m. Öppettider, se hemsida. Kapellet är tillgängligt för alla, oavsett religion. Broschyrer om byggnaderna finns i lådan vid informationstavlan.

Fotograf: Agneta Lippman

Gotlands försvarsmuseum

Förrådsvägen 4, Tingstäde
0498-27 43 57
info@gotlandsforsvarsmuseum.se
www.gotlandsforsvarsmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 7 Ett museum, två platser. Enda museet med utställningar från armé, flyg och marin! Butik och restaurang. Utställningar från forntiden och framåt. Pansar, artilleri- och luftvärnssystem, kustartilleripjäser och sjöminor. Stridsflyg (SF 37 Viggen, J35 Draken m m) och helikoptrar visas också.

Fotograf: Ronald Jakobsson

Gotlands Lantbruksmuseum

Spenarve
070-848 12 49
info@spenarve.se
www.spenarve.se
Öppet: 29 jun-12 aug ons-lör 12-17

- 8 Här visas vardagen på landsbygden från början av 1900 till 1960-talet. Här finns en stor samling av gamla veterantraktorer, redskap och maskiner från 1900 till 1970-talet, lokomobil m m. Skolmuseum, gamla kläder och skomakeri. Museet har en stor mängd fotografier från vardagsarbete. Värt ett besök.

Herrviks Motormuseum

Hamnen, Herrvik
072-013 35 92
info@herrvikmotor.se
www.herrvikmotor.se
Öppet: 15 jun-15 aug ons 10-15, lör 13-17.
Mar-15 jun ons 10-15. 15 aug-julhelg ons 10-15

- 9 Herrviks Motormuseum drivs av Herrviks Motorförening. Föreningen startades i juni 2009. Syftet med föreningen är att bevara gamla motorer såsom tändkylor, stationära motorer och båtmotorer i största allmänhet. I hamnen finns en hamnkrog, ett café och i närområdet två fiskrökerier.

Kulturstiftelsen Tjuls Station

Eskelhem Tjuls 912, Tofta
070-515 05 86, 070-355 75 56
ingvar.tjuls@gmail.com
www.tjuls.se
Öppet: 2 jul-10 sep sön 14-17.
Övr tid vg 070-355 75 56

- 10 Stationen vid Tjuls i Eskelhem var en av anhalterna på linjen Romakloster-Klintehamn. Linjen byggdes åren 1897-98. Stationsbyggnaden och miljön är den enda bevarade i ursprungligt skick på Gotland som visas för allmänheten. Sedan sep 2021 är vi K-märkta såväl interiört som exteriört.

Fotograf: Ingvar Jakobsson

Lärbro Bygdemuseum

Kappelshamnsvägen 14, Lärbro
076-147 52 65
h-o.hellstrom@telia.com
www.hembygd.se
Öppet: 25 jun-17 sep sön 13-17.
5 jul-23 aug ons 13-17

- 11 Unika bilar, mc, cyklar m m som visar utvecklingen av våra kommunikationer. Hantverk, kultur och bisysslor som beskriver människors strävan att ernå en skälig levnadsstandard. Spännande levnadsöden porträtteras. En berättelse om utvecklingen på den gotländska landsbygden under 1800-1900-tal.

Lärbro Krigssjukhus Museum

Kappelshamnsvägen 16, Lärbro
076-147 52 65
h-o.hellstrom@telia.com
www.hembygd.se
Öppet: Målsättning är att öppna 2023, fullskaligt eller delvis. Se hemsida

- 12 I Lärbro uppfördes 1939 ett av landets största och modernaste krigssjukhus. Här vårdades svenska soldater, civila flyktingar från Baltikum och flyende tyska militärer. Hit transporterades 500 personer från koncentrationslägren i Tyskland. På kyrkogården i Lärbro finns 46 krigsgravar.

Slite industrimuseum

Skolgatan 23
0498-28 10 00
220935.bopersson@telia.com
Öppet: Året runt tis 18-21 eller enl ök per tel eller mejl

- 13 Fabriken i Slite startade för över 100 år sedan och har utvecklats till Sveriges största och modernaste cementfabrik. Museet drivs av volontärer för att bevara minnen av alla dem som arbetat i fabriken och byggt upp Slite som en god plats att leva på.

Fotograf: Cummar Sillén

Slite sjöfartsmuseum

Slite hamn
070-582 24 22, 070-321 66 15
museet@slite-sjoefartsmuseum.se
www.slite-sjoefartsmuseum.se
Öppet: Mån 18-21. Juli, aug även sön 14-17.
Övr tid enl ök per mejl eller tel

- 14 Museet samlar föremål, bilder och berättelser som kan väcka intresse och levandegöra Slites och Gotlands glädje, nytta och beroende av Östersjön, med kulturutbyten, sjöfart och yrkeskunnigt sjöfolk.

Fotograf: Cummar Sillén

Tingståde Fästning

Furbjärs 1:17
070-661 59 44
kjell.0498274224@telia.com
www.tingstadefastning.se
Öppet: 27 jun-20 aug i övr se hemsida

- 15 Försvarsanläggning i bruk fram till 1990-talet. Du kan vandra i de underjordiska gångarna och känna den militärhistoriska stämningen, titta på en informationsfilm, foton från världskriget, utställning om Tingståde radio och FRO samt en modell av Bulverket – en anläggning mitt i Tingståde träsk.

Vanges Museigård

Burs Vanges 903, Stånga
070-591 80 07
p.arne.petterson@telia.com
www.vanges.se
Öppet: Se hemsida

- 16 Ett museum fyllt av 10 000-tals föremål. Det finns traktorer, motorer och ångmaskiner. Hantverksredskap, föremål för hushållet, jakt & fiske samt mycket annat. I museet visas även grundaren Birger Kristenssons (1923–2015) egna uppfinningar såsom ångmaskin, åkgräsklippare och självgående rollator.

Fotograf: Arne Pettersson

Lär känna Gotlands intressanta militärhistoria

Albatrossmuseet

SMS Albatross sjöstrid 1915 och interneringen på Gotland.

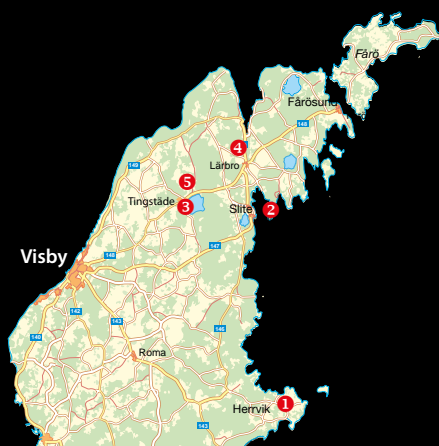
Önenholmen

Bidrog till Gotlands försvar under 350 år.

Gotlands Försvarsmuseum

Ett museum - två platser. Sveriges enda med utställningar från Armé, Flyg och Marin.

Lärbro Krigsjukhus museum

1939–46 vårdades här krigsoffer och flyktingar.

TINGSTÄDE FÄSTNING

Byggsdes 1904–1914 för 5000 man, i fem skansar.

Hitta hit, priser, öppet, fika, mat – se våra hemsidor

1. **Albatrossmuseet.** Herrvik
0498-523 07
www.albatrossmuseet.se
2. **Önenholmen.** Slite
enholmen@sliteutveckling.se
www.karlsvärds.se

3. **Gotlands Försvarsmuseum.** Tingståde
info@gotlandsforsvarsmuseum.se
www.gotlandsforsvarsmuseum.se
4. **Lärbro Krigsjukhus Museum.** Lärbro
Delar av museet öppet 2023
www.hembygd.se/larbro
5. **Tingståde Fästning.** Tingståde
kontakt.tingstadefastning@gmail.com
www.tingstadefastning.se

GÄSTRICKLAND

Axmar Bruk

Axmar stig 209
072-237 69 82
hyttanaxmarbruk@gmail.com
www.axmarbruk.se
Öppet: Året runt

1 I kulturresevatet Axmar bruk, ett järnbruk från 1670-talet, finns engelsk park, smedjeruiner, lusthus, hytta, dammar och kanaler. Strosa på slingrande gångar, gå en guidad tur och lär dig om livet vid ett järnbruk eller upptäck vraken i Axmar skärgård. Läs om våra aktiviteter på hemsidan.

Fotograf: Tomas Arlén

Brandbilmuseet i Gysinge

Gysingestigen 203, Gysinge
076-052 77 50, 08-583 552 38
per@brandnostalgi.com
www.brandnostalgi.com
Öppet: Juli mån-fre 10-16, lör-sön 11-17.
Aug lör. Förbokade grupper maj-sep

2 Över 30 brandbilar, ambulanser samt häst- och handdragna ångsprutor och pumpar. Släckutrustning, fjällräddning, akutsjukvård, civilförsvär. Årets nyhet civilförsvärets bomb-säkra "metallslangar" (snabbkopplingsrör), bombsökarrobot. Grupp arr 220 kr: Kaffe + museet + lunch + Gysinge byggnadsvård.

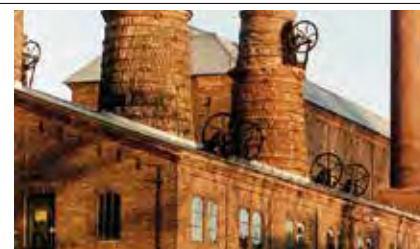

Fotograf: Tobias Voss

Forsbacka bruk

Stentorpsvägen, Forsbacka
070-494 62 47
stiftelsenforsbackabruk@gavle.se
www.forsbackabruk.se
Öppet: Se vår hemsida

3 Industri- och arbetslivsmuseum över Forsbacka Jernverk. Unikt bevarad miljö över järnframställning från 1700-1900-tal. Förboka guidad tur. Vackert strövområde. Herrgårds-park, sommararrangemang och Wärdshus.

Joe Hill-gården

Nedre Bergsg 28, Gävle
info@joehill.se
Öppet: Lör 12-16

4 Joe Hill's childhood house. Museum, shop and a nice backyard. Joe Hills barndomshem. Museum butik och en trevlig bakgård.

Jädraås Bruk

Jädraås Bruk
070-585 13 12, 070-973 54 05
chr.lundquist@mhmail.se
www.jadraas.se
Öppet: 18 jun-27 aug sön 11-14.30

5 Bevarad industrimiljö. Hytta med två masugnar 1858-1930 och Lancashiresmedja 1905-1942. Visar hela historien från malm, kol till färdigt järn. Järnvägen hade också stor del i utvecklingen. Även andra utställningar samt Skogsarbetarbyn ritad av Ralph Erskine. Jädraås är Årets industriminne 2020!

Jädraås-Tallås Järnväg - JTJ

Järnvägsstationen, Jädraås
0297-453 95
info@jtj.org
www.jtj.org
Öppet: Se hemsida

6 Museijärnväg med ångloksdragna tåg, en tidstrogen reseupplevelse på räls från 1900-talets början i järnets och skogens land.

Fotograf: Kjell Ollasch

Järnvägmuseet

Rälsig 1, Gävle
026-455 14 60
jarnvagsmuseet@smtm.se
www.jarnvagsmuseet.se
Stängt för ombyggnad. Res med våra historiska tåg under tiden!

- 7 Det nationella järnvägmuseet ligger i Gävle. Just nu är museet stängt och renoveras för framtiden. Planerad öppning 2024. Resor med museets historiska tåg under tiden. Se hemsida för aktuella resor.

Fotograf: Hans Sjögren

Rosenlöfs Tryckerimuseum

Korsikavägen 23, Kungsgården
0290-376 18
info@rosenlofsvanner.se
www.rosenlofsvanner.se
Öppet: Se hemsida

- 8 Rosenlöfs Tryckeri är ett levande arbetsplatsmuseum med ett helt intakt sätteri, tryckeri och bokbinderi som fortfarande fungerar. Rosenlöfs Tryckeri grundades 1886 och verksamheten pågick till 1974. Museet invigdes år 1983. Rosenlöfs ligger vid E16, 7 km väster om Sandviken.

Fotograf: Torbjörn Brunzell

Stiftelsen Gamla Stenhuset

Ribacksv 5, Gästrik Hammarby
076-555 51 74, 070-154 77 83
info@gamlastenhuset.se
www.gamlastenhuset.se
Öppet: Sommar ons 18-19.30. Annars enl ök

- 9 Gamla Stenhuset är länken till det vackra brukssamhället Hammarbys månghundraåriga historia. Här berättas om järnhanteringen och massaindustrin, om brukspatroner, fabrikörer och arbetare. Under sommaren hålls föredrag åtta onsdagar på teman som berör platsen och landskapet Gästrikland.

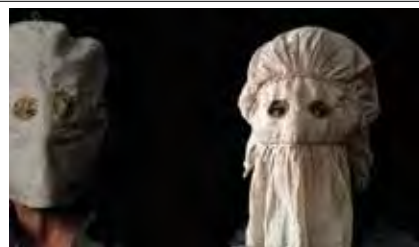

Fotograf: Martin Åhrén

Sveriges Fängelsemuseum

Hamiltongatan 1 och 3, Gävle
026-65 44 30
info@fangelsemuseet.se
www.sverigesfangelsemuseum.se
Öppet: Året runt, se hemsida

- 10 Sveriges Fängelsemuseum finns i två gamla fängelser i centrala Gävle. I slottshäktet från 1732 möter du den tid då vi hade offentliga straff på torg och galgbackar. I cellfängelset från 1847 började de dömda istället isoleras i celler. Audioguide på svenska och engelska laddas ner via en QR-kod.

Wetterlings Yxsmedja

Vallbyvägen 58, Storvik
0290-100 22
info@wetterlings.com
www.wetterlings.com
Öppet: Se hemsida

- 11 Företaget har tillverkat yxor i Storvik sedan slutet av 1800-talet. Idag är det vårt ansvar att förvalta den ärvda kunskapen men samtidigt ta till oss det nya som kan ta oss till framkanten av dagens teknologi, miljöansvar och yxfunktion. Fabriksförsäljning, omskaftning och omslipning av era yxor.

Ångslipspelet och Gefle Varv

Atlasgatan 9, Gävle
070-328 73 10
an.tord@telia.com
www.gavlevarv.se
Öppet: Jun-aug tis 9-12. Övr tid vg ring

- 12 Europas enda fungerande ångslipspel, körs med en ångpanna av skotsk typ. Vi har många bilder som inte bara visar tillverkning av fartyg och andra alster från varvet, utan också interiörer, sjösättningar och de anställda på denna arbetsplats.

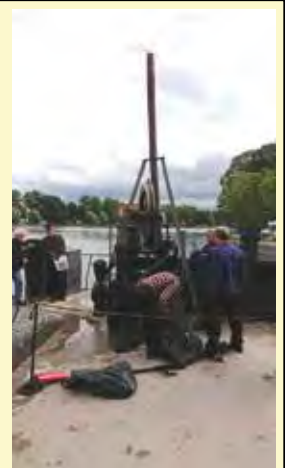

Ångvolontärerna

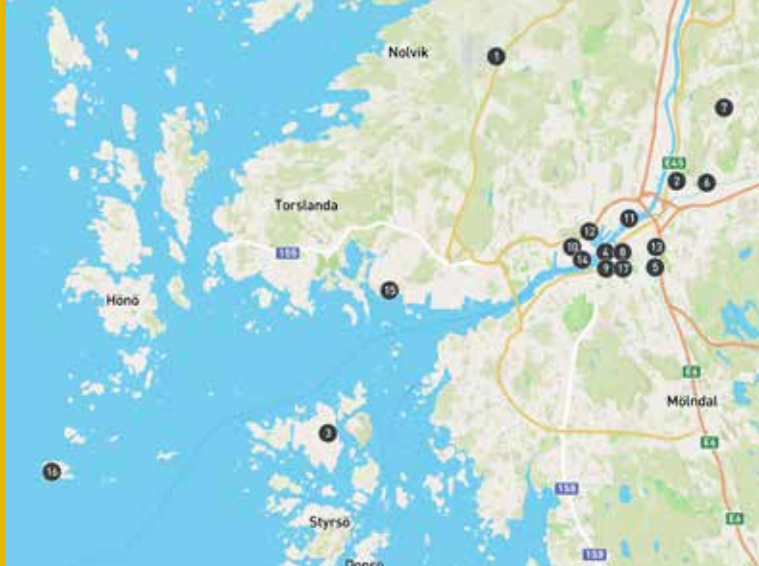
Vår förening driftsätter och underhåller ångmaskinerna i Eskilstuna Stadsmuseums Ångmaskinhall. Just nu körs inte anläggningen då det pågår ett större säkerhetsarbete, avsikten är att återstarta under året. När vi kör ångmaskinerna så gör vi det självklart med ånga så den levande kraften kan upplevas med alla sinnen. Föreningen är även med i ett rikstäckande ångnätverk där grundfilosofin är att vara en kunskapsbank och att kunna stötta medverkande organisationer.

www.angvolontarerna.se
info@angvolontarerna.se
Medlemsavgift 2023: 50 kr

Vill du bli medlem, skicka kontaktuppgifter till vår mailadress.

GÖTEBORG

Aeroseum

Nya Berggets Väg 50, Säve
031-55 83 00
info@aeroseum.se
www.aeroseum.se
Öppet: Jun-aug alla dagar. Sep-maj 11-18.
Kassan stänger 17

- 1 Nordens största flygupplevelsecenter! En världsunik underjordisk berghangar från Kalla krigets dagar. Idag utgör anläggningen Aeroseum, där man får uppleva historiens vingslag samtidigt som de historiska föremålen visar teknikens snabba utveckling under de senaste 100 åren.

Fotograf: Lennart Östlund

Bergslagernas Järnvägssällskap (BJs)

Lärje Bangårdsgata 2
info@bjs-club.se
www.bjs-club.se
Öppet: Året runt enl ök

- 2 BJs kör veterantåg över hela landet. Vi kan komma till din ort och genomföra en museibanedag med trafik på din normalspårstation. Dragkraften är ånglok från 1910-talet, el- eller diesellok från 1950-talet och vagnar från 1930-60-talet.

Fotograf: Morgan Claesson

Brännö Lagård

Husviksvägen 17
070-316 13 62
hans.braenning@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: 6-30 jun sön 11.30-16.
Juli ons o sön 11.30-16. Aug sön 11.30-16

- 3 Brännö Lagård är ett hembygdsmuseum som berättar om Brännös historia. Basutställningen visar lotsarnas, tullarnas och kvinnornas vardag. En autentisk sommargästlägenhet från 1930-talet finns också i den ursprungliga ladugården.

Färjan 4

Residensbron
031-701 77 54
info@steamboat.se
www.steamboat.se
Öppet: Se hemsida

- 4 Färjan 4 är den enda kvarvarande ångfärjan från trafiken över älven i Göteborg. Lagom till 100-årsjubileet hösten 2020 var färjan åter i drift efter reparation av ångpannan. Färjan 4 används för hamnturer och beställningsturer. Färjan drivs av Sällskapet Ångbåten på uppdrag av ägaren Sjöfartsmuseet.

Fotograf: Gunnar Söderberg

Göteborgs Remfabrik

Åvägen 15
073-053 52 22
info@remfabriken.se
www.remfabriken.se
Öppet: Se hemsida

- 5 Ursprungligen ett väveri för drivremmar, byggt 1900, nedlagt 1977. Den unika industrihistoriska miljön med transmissioner och maskiner är bevarad i sin helhet. Idag ett levande museum där det alltjämt vävs. Dessutom framställs snörmakerier och spetsar på äldre maskiner. Guidade turer och museibutik.

Idrottsmuseet i Göteborg

Övre Kaserngården 12
070-926 59 80
hans.elbel@idrottsmuseet.se
www.idrottsmuseet.se
Öppet: Tis-fre 10-16, lör 10-14

- 6 Alla sportentusiaster kommer att trivas på vårt idrottsmuseum! Med tusentals sportföremål i samlingarna och vårt Hall of Fame utlovas ett fascinerande besök. Museet med dess tre våningar är beläget i de vackra kasernerna på Kviberg i Göteborg.

Kortedala Museum

Adventsvägen 1
031-48 59 40
info@kortedalamuseum.se
www.kortedalamuseum.se
Öppet: Sön 12-15, jul, nyår och påsk. Mitten av jun-mitten av aug varannan sön 12-15

- 7 Kortedala Museum visar hur en trebarnsfamilj kunde bo i två rum och kök på 1950-talet, när folkhemmet skulle byggas, framtiden låg öppen, och allt syntes möjligt.

Maritiman

Packhusplatsen 12
031-10 59 50
info@maritiman.se
www.maritiman.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🧑

- 8 Mönstra på i hjärtat av Göteborg! Klättra upp för lejdarna och bli en del av historien. Maritimens fartygsflotta tar dig med på en seglats genom en svunnen epok av saltäventyr och rostiga skrov. Våra fartyg är inget annat än ett flytande kulturarv, väl förankrat vid Packhuskajen. Vi syns ombord!

Fotograf: Maritimens arkiv

Medicinhistoriska museet

Östra Hamngatan 11
031-342 05 30
annika.engstrom@vgregion.se
www.medicinhistoriska.sahlgrenska.se
Öppet: Stängt för renovering.
Öppnar åter våren 2023

- 9 Museet visar hur synen på sjukdom och hälsa har förändrats genom tiderna. Omvälvande upptäckter har lett både till framsteg och bakslag. Vetenskap har fått stå mot kultur och tradition, idéer och ideal har påverkat utvecklingen. Museet öppnar åter våren 2023. Följ oss på web och sociala medier.

Fotograf: Mattias Pettersson

Radiomuseet

Anders Carlssons gata 2
031-779 21 01
info@radiomuseet.se
www.radiomuseet.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🧑

- 10 Njut av radiohistorien! Se och lyssna till kristallmottagare, fonograf, trattgrammofon, radiostation för amatörradio samt militär-, flyg- och polisradio, mobiltelefoner, radio- och TV-verkstan och "Gnisten" i full verksamhet. Njut av gamla TV-program i vårt vardagsrum från 1960. Besök vårt bibliotek.

Fotograf: Matts Brunnegård

S/V Isolda

Gotenius varv
070-291 98 80
ordforanden@isolda.info
www.isolda.info
Öppet: Arbetsdagar se hemsida alt ring
☕

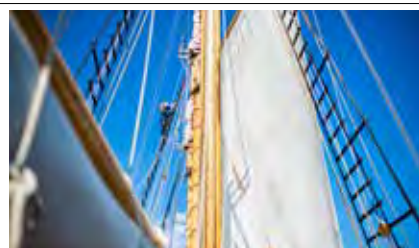
- 11 S/V Isolda ligger på Gotenius varv i Göteborg. Hon är en tremastad slätttoppad skonare som byggdes i järn 1902 på Lödöse varv. Isolda är det sista svenska segelfartyget som seglat i oceanfart. Renoveringen av fartyget sker genom frivilliga krafter samt genom stöd av sponsorer.

Skonaren Ingo

Eriksberg Kulturbåtshamn
031-14 25 01
kontoret@skonareningo.se
www.skonareningo.se
Öppet: Året runt enl ök
🧑

- 12 Gustav Groth i Sjötorp byggde en tremastad skonare för att sysselsätta varvsarbetarna i början av 1920-talet. Föreningen bevarar nu Skonaren Ingo till ett så nära ursprungligt skick som möjligt och för kunskapen om att segla och underhålla en tremastad skonare vidare till nya generationer.

Fotograf: Mathias Kindberg

Spårvägssällskapet Ringlinien - SSR

J. Sigfrid Edströms gata 2
info@ringlinien.org
www.ringlinien.org
Öppet: Se hemsida

- 13 Göteborg är sedan mer än 140 år en spårvägsstad. Varje sommar kan man åka med historiska vagnar i centrala Göteborg. De gamla vagnarna startar framför Centralstationen sin färd mot Liseberg. Spårvägsmuseum är öppet söndagar vintertid med utställning, filmvisning, simulator och vagnhallvisning.

Fotograf: Dan Aronsson

Varvshistoriska föreningen i Göteborg

Anders Carlssons gata 11
031-51 02 07
varvshistoriskagbg@telia.com
www.varvshistoriska.se
Öppet: Mån-fre 9-13
☕

- 14 En utställning om storvarvsepoken i Göteborg 1840-1990. Modeller av varven Götaverken Eriksberg och Lindholmen, som visar hur fartygen byggdes och reparerades under 1920-1950-talen. Foton av varv, fartyg och människor i arbete. Litteratur finns att köpa på vår expedition.

Fotograf: Lennart Almqvist

Volvo Museum

Arendals Skans

031-66 48 14

volvo.museum@worldofvolvo.com

www.volvomuseum.se

Öppet: Mån-fre 10-17, lör-sön 11-16 (vissa helgdagar stängt). Mer info ring eller mejla

- 15 Välkommen till en värld av ikoniska bilmodeller, banbrytande innovationer och fantasifulla konceptfordon. På Volvo Museum får du en resa genom Volvos historia från starten 1927 till idag. Vår samling är fylld med allt från personbilar, bussar och lastbilar till båtmotorer och anläggningsmaskiner.

Winga museum

Vinga fyr, Västra Frölunda

070-813 46 00

kontakt@wingavanner.se

www.wingavanner.se

Öppet: 27 jun-21 aug dagl.

Guidning året runt

- 16 Vinga ligger i Göteborgs skärgård. Utställningar i Båken, Vinga Fyr och museet i Fyrmästarbostaden där Evert Taube växte upp. Minnen från fyrplatsen, sjöräddning och lotsverksamhet. Guidade turer med besök i fyren, båken och museet. Båtturer sommartid från Göteborg och från Höno Klåva hela året.

Ångaren Bohuslän

Stenpiren

031-701 77 54

info@steamboat.se

www.steamboat.se

Öppet: Se hemsida

- 17 Ångaren Bohuslän är västkustens enda skärgårdsångare, byggd 1914 vid Eriksbergs varv. Räddad 1965 från skrotning av Sällskapet Ångbåten. Sedan 1966 går ångaren under sommaren efter turlista, se vår hemsida. Drift och underhåll sker ideellt. Bohuslän är k-märkt traditionsfartyg.

Besök våra 150 ARBETSLIVSMUSEER i Västra Götaland

MUSEIRESAN
Samla stämplat - få en present!

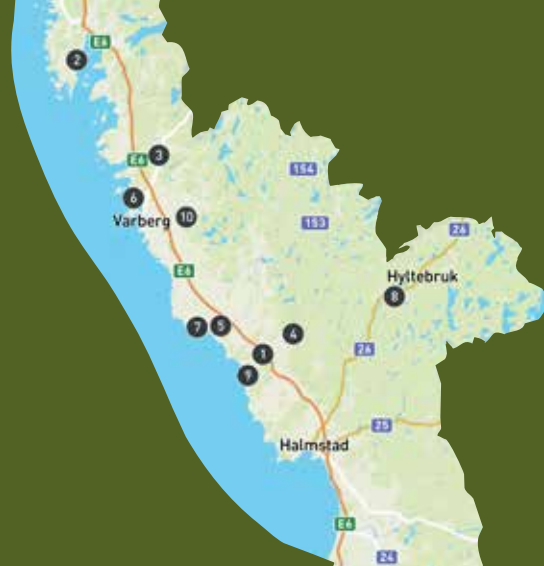

Skaffa **NAV-kartan** på **navivast.se**

industrihistoria och arbetslivsmuseer i Väst
navivast.se • facebook.com/industriocharbetsliv.se

HALLAND

Berte Museum - Livet på landet

Vid motorvägsavfart 48 i Slöinge

0346-405 13

info@bertemuseum.se

www.bertemuseum.se

Öppet: Apr-maj, sep sön 13-17. Jun-aug tis-fre 10-16, sön 13-17. Juli även lör 13-17.

Grupper enl ök ☕

- 1 Livet på landsbygden från slutet av 1800-talet och fram mot våra dagar. Utställningshall på 1 800 m² i två våningar med allehanda jordbruksmaskiner och uppbyggda miljöer som lanthandel, skola, smedja och snickeri. Årets sommarutställning: Biologisk mångfald.

Båt- och Sjöfartsmuseet i Onsala

Hagards väg 1, Onsala

0300-647 60

info@batmuseetonsala.se

www.batmuseetonsala.se

Öppet: 6 jun-31 aug.

Övr tid mejla eller ring

- 2 Museet berättar om bondeseglation, kofferdkaptener, Kap Hornseglatser, den kände kaparen Lars Gathenhielm och hustrun Ingela, kaptensgårdar och fyrplatsen Nidingen, ökad för många förlisningar. I båthallen och under skärmtak visas lokala fritidsbåtar. Museet har ett omfattande maritimt bibliotek.

Fotograf: Cumnar Dahlgren

Derome Trä & Nostalgimuseum

Prästgårdsvägen 4, Veddige

0340-313 33

info@derometramuseum.se

www.derometramuseum.se

Öppet: 10 jun-20 aug dagl 10-16.

Övr tid på året mån-fre 10-16

- 3 Här tar du ett kliv in i den svenska industrins historia, berättad med trä i fokus men levandegjord med personliga berättelser. Våra utställningar ger dig en inblick i hela den omvälvande epok vi idag kallar industrialiseringen, både hur vi arbetade och hur vi levde.

Drittelfabriken

Knobesholm

070-964 85 68

guntorp6@gmail.com

www.drittelfabriken.se

Öppet: Se hemsida. För visning vg ring

- 4 Ett tunnbinderi startades på Knobesholms säteri i Asige i slutet av 1800-talet. Maskiner från Danmark utvecklade tunnbinderiet till en viktig småindustri för bygden. Drittelfabriken lades ner 1952. Fabriken och maskinerna är restaurerade och vi kan visa hur man förr tillverkade och reste en drittel.

Fotograf: Helena Törnqvist

Fotomuseet Olympia

Sandgatan 13 A, Falkenberg

070-898 79 28

info@fotomuseet-olympia.com

www.fotomuseet-olympia.com

Öppet: Hela året tis-tor 14-18, sön 14-17.

Övr tid enl ök

- 5 Här visas fotografins utveckling från 1840 fram till våra dagar. Det finns många unika föremål bl a en serie bilder på Selma Lagerlöf, gamla Falkenbergfilmer och färgbilder som visar samarbetet mellan Lennart Nilsson och Gillis Hägg. Museet är inrymt i Falkenbergs första biograf som öppnade 1912.

Marinmuseet

Uddarnas väg 19, Trönningenäs, Varberg

070-592 25 26

marinmuseet@hotmail.com

www.marinmuseet.dinstudio.se

Öppet: Året runt enl ök

- 6 Vi har den största samlingen om Svenska Amerika Linjen 1915-1975. 3 000 föremål, originalmodell Gripsholm. 2 m porslin, möbler och silver. Europas utombordarmotorer 250 st 1897-1970-tal 117 olika. Första svenska båtmotor 1911. Entré 100 kr.

Monarkmuseum

Servicevägen 12D, Falkenberg
072-381 73 03
roger@monark.nu
www.monarkmuseum.se
Öppet: Året runt enl hemsida. Andra dagar
kan bokas via hemsida eller tel
☕ 🍷

7 Här kan man frossa i nostalgi över Sveriges industrihistoria. Monarkmuseum visar allt Monark och Crescent tillverkat sedan starten 1908. Här finns trampcyklar och nästan alla motorcyklar Monark tillverkat och mopeder, skidor, skridskor, elfläktar och Sveriges största samling av Monark radio.

Fotograf: Roger Arneson

Rydö Bruksmuseum

Nissadalsvägen 29, Rydalbruk
070-215 04 41
lennarthildingsson@gmail.com
www.rydobruksmuseum.se
Öppet: För bokning och info, ring
eller mejla
☕ 🍷

8 Rydöbruk är Hallands äldsta bruksort, med både en järnbruks- och en pappers- & massa-epok. Museet ägs av Rydö historiska förening och visar varje år utställningar på olika teman. Vi har också ett arkiv att forska i. Museet är dessutom en utgångspunkt för vandringar i Rydös välbevarade bruksmiljöer.

Svedinos Bil- och Flygmuseum

Uggarp
0346-431 87
info@svedinos.se
www.svedinos.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍷

9 Välkommen till ett av Sveriges största teknik-historiska museer, välkommen till en resa i tid och rum! Här kan man följa både bilens och flygmaskinens fantastiska utveckling under hundra år. Det är inte bara teknik, det är former och utseende, charm och drömmar.

Fotograf: Tomas Arflemo

Världsarvet Grimeton

Grimeton 72, Grimeton
0340-67 41 90
info@grimeton.org
www.grimeton.org
Öppet: Se hemsida
☕ 🍷

10 Världsarvet Grimeton är ett besöksmål som lockar folk från jordens alla hörn, vilka vill veta mer om världens enda fungerande långvägs-sändare för telegrafi med tillhörande antennsystem. Eller med andra ord, världens största sms-maskin! Upplev platsen genom dess olika aktiviteter för alla åldrar.

Derome
TRÄ & NOSTALGI
MUSEUM

**En spännande upplevelse
för alla åldrar**
För mer information:
www.derometramuseum.se

HÄLSINGLAND

Bergviks Industrimuseum

Norra Brofästet
070-668 07 45
lennartnorgren@hotmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Enl ök

- 1 Museet är inrymt i en byggnad som användes under den period då Bergvik hade världens första sulfittfabrik. Det var kemisten Carl Daniel Ekman som satte Bergvik på världskartan efter att han lyckats omsätta teorier, uppfinningar och experiment till industriell produktion.

Delsbo Lantbruksmuseum

Prästgårdslogen, Knutslunda
065-31 21 18, 073-831 96 40
ake.lofstrand@hotmail.com
www.visitgladahudik.se
Öppet: 1 maj-15 okt

- 2 Lantbruksmuseum som behandlar mekaniseringen inom jord- och skogsbruk. Här visas maskiner och redskap som förekom i ett lantbruk med djurhållning, spannmålsodling och skogsbruk från 1900-talets början till idag. Intill museet finns en bakstuga för uthyrning, där man kan baka sitt eget hållbröd.

Fotograf: Gösta Olsson

F15 Flygmuseum

Byggnad 81, Flygstaden, Söderhamn
0270-142 84
f15flygmuseum@hotmail.com
www.soderhamnflygmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 3 Ett levande museum med plats för alla åldrar. Visar alla flygplanstyper som varit stationerade på flotttiljen F15 1945-1967. Miljörum som visar delar av flotttiljens vardagliga verksamhet. Barnhörna med leksaker och spel. Flygsimulator Viggen AJS37 som kan bokas via hemsidan.

Gränsfors Bruks Yxmuseum

Gränsfors Bruk
0652-710 90, 072-092 24 13
axes@gransfors.com
www.gransforsbruk.com
Öppet: Se hemsida

- 4 Den som tror att en yxa är en yxa bedrar sig. Här finns bland annat rotyxor, rickningsyxor, stämpelyxor, knutyxor, packyxor, skarvyxor, pikyxor, brandyxor, stridsyxor, bödelyxor och dubbeleggade kastyxor – för att bara nämna några sorter.

Loos brynsåg

Österhocklan, Los
0657-105 33
kontakta@loosgruvan.se
www.loosgruvan.se
Öppet: Året runt enl ök. Se hemsida

- 5 Teknikhistoria upplevs på riktigt under en guidning då vattenhjulet får maskineriet att sätta fart. Brynsågen sågar det finkorniga lerskiffret som sedan hyvlas och klyvs för att bli det kända Loosbrynet med de erkänt goda brynegenskaperna.

Fotograf: Robert Fors

Loos koboltgruva

Pokerbacken 17, Los
0657-105 33
kontakta@loosgruvan.se
www.loosgrufvan.se
Öppet: Året runt. Se hemsida

- 6 Välkommen in i en orörd 1700-tals gruvmiljö, du guidas runt i underjorden i en genuin gruvmiljö med industriell framåtanda. Här bröts kobolt till färg för porslinsdekoration. 1751 upptäcker Axel Fredrik Cronstedt det nya grundämnet nickel i denna gruva!

Fotograf: Robert Fors

Sibodieseln

Sibo allé 3, Kilafors

073-941 55 44, 070-556 09 55

orjan.norling52@gmail.com

www.sibodieseln.se

Öppet: Se körschema på hemsida eller Facebook. Grupper enl ök

- 7 Skogens kol AB startades för att tillverka träkol industriellt i stället för kolmilor. En 22 tons dieselmotor från 1908 inköptes 1922 för att få trygg elförsörjning. Vi har många andra gamla maskiner: Z-motor, luftkomp. tvåtaktsdiesel med krutstart, stenkross, gengasaggregat m m. Allt fullt fungerande.

ÅRETS ARBETSLIVSMUSEUM 2023

LOOS KOBOLTGRUVA

GUIDADE TURER * UTSTÄLLNINGAR * BUTIK * NYHET!
GRUVSKROCK OCH SÄGENTURER MED HISTORIER FRÅN
HÄLSINGLAND

ÖPPET VARJE DAG 18 MAJ-10 SEP
SE UTBUD AV GUIDADE TURER PÅ VÅR HEMSIDA
loosgruvan.se

HÄRJEDALEN/ JÄMTLAND

Härjedalens Fjällmuseum

Rörosvägen 30, Funäsdalen
0684-164 25
info@fjallmuseet.se
www.fjallmuseet.se
Öppet: Dec-apr, juli-sep.
Kontakta museet för exakta datum

- 1 Ett museum för stora och små, med vackra och roliga utställningar! Här möter du fjällbönder, samer och bruksarbetare i hårt arbete – men också i strävan efter skönhet och fest. Här möter du också helt nya perspektiv på fjällvärlden. 2023 uppmärksammar vi särskilt trädgårdsodling i fjällvärlden.

Fotograf: Paul Jonze

ArveMuseet och S/S Östersund

Södra Arvesund 516, Mattmar
0640-441 68
info@angarenostersund.com
www.angarenostersund.com
Öppet: Se vår hemsida för aktuella tider

- 2 S/S Östersund, en av Sveriges äldsta passage-rångfartyg drivs i trafik på Storsjön. Trafiken kompletteras med ett museum, där man visar 150-års teknikutveckling och dess betydelse för människan. Arvesund ligger på Storsjöns västra sida. Det finns även hamncafé, vandrarehem och ställplats.

Gusta Stenmuseum i Brunflo

Gusta
070-634 92 48
larsgran.jn@telia.com
www.hembygd.se
Öppet: Året runt, dock ej vinterunderhåll

- 3 Friluftsmuseum i den bergtäkt där Gusta stenhuggeri etablerades 1903. Verksamheten fortgick till 1978, större delen av tiden under namnet Gusta stenförädlingsverk i olika fabrikslokaler och med olika ägare. Parkering vid infotavlan.

Krångede kraftverksmuseum

Krångede
069-620 28 00, 070-280 13 74
lars-erik@midtech.eu
www.krangedemuseum.se
Öppet: 15 jun-15 aug. Mer detaljer på hemsida, Facebook eller tel

- 4 Våra utställningsmiljöer beskriver hur ett stort industriprojekt på 30-talet påverkade de närboende, samt hur duktiga medarbetare med ny teknik genomförde byggandet av Krångede kraftverk samt 220 kV kraftledningen. Älvmodellen, trädgårdsjärnvägen och äventyrslekparken är årets nyheter för barnen.

Skansen Klintaberg

Klintaberg, Valsjöbyn
076-146 29 00
oorjan.sedin@gmail.com
www.klintaberg.se
Öppet: Se hemsida

- 5 Skansen Klintaberg är en av få inhemska, intakta fästningar från andra världskriget. Uppgiften för de förband som placerades här var att stoppa en eventuell tysk invasion från Norge. Skansen består av två större bergslyddsrum och ett tjugotal mindre värn.

Teknikland

Optands flygfält, Optand
063-14 05 50
info@teknikland.se
www.teknikland.se
Öppet: 26 jun-20 aug alla dagar 10-16

- 6 Teknikland är ett besöksmål för hela familjen. Här blandas flyg- och militärhistoria med teknik, lek och upptäckarglädje. Väck minnen till liv och ta del av spännande historier. Här är besökare i alla åldrar lika viktiga. Det finns lekmiljöer och aktiviteter för barnen i alla museets avdelningar.

Yxskaftekälens Järnvägar

Yxskaftekälen 370, Strömsund
0644-700 00
lusthuset@lusthuset.se
www.lusthuset.se
Öppet: Se hemsida

7 Järnvägmuseet med smalspår som tema. Lok och vagnar i 600 mm spårvidd och en modell av Inlandsbanan i skala 1:22, som den såg ut på 50-talet mellan Östersund och Hötting. Den visar även bruk-s och industrimiljöer som det bekom sig då.

Fotograf: Karl Anders Lindberg

Nominera Årets Arbetslivsmuseum 2024!

Skicka din nominering
senast 31 augusti 2023:

nominering@arbetetsmuseum.se
eller till:
Årets Arbetslivsmuseum
Arbetets museum
Laxholmen
602 21 Norrköping

OBS! Vi vill helst ha digitalt
material. Inskickat material
returneras inte.

Årets Arbetslivsmuseum 2023: Loos koboltgruva.
Foto: Meta Sjödin

Vad är detta för utmärkelse?

Priset är ett sätt att tacka och uppmuntra alla fantastiska människor som tar hand om och bevarar vårt kulturarv.

Vilka museer kan nomineras och hur går det till?

Alla museer i denna katalog och alla museer i databasen över arbetslivsmuseer kan nomineras. Du hittar databasen och mer information på www.arbetetsmuseum.se

Vem kan nominera?

Vem som helst kan nominera ett arbetslivsmuseum.

Kriterier att tänka på:

- Stabilitet, långsiktiga strategier
- Kunskapsbevarande
- Ideellt engagemang
- Genussperspektiv
- Förmedling/utställningar
- Pedagogiskt arbete
- Tillgänglighet
- Turista på museum
- Upplevelser/wow-effekt
- Förankring i omvärlden
- Fysiskt bevarande

Vem utser pristagaren?

En jury med representanter från Arbetets museum, ArbetSam, Järnvägmuseet och Sjöhistoriska museet samt Statens försvarshistoriska museer.

LAPPLAND

Åjtte Svenskt Fjäll- och Samemuseum

Kyrkogatan 3, Jokkmokk
0971-170 25
info@ajtte.com
www.ajtte.com
Öppet: Året runt, se hemsida
☕ 🧑

- 1 Möt samekulturen på Åjtte museum i Jokkmokk. Här berättar vi om Sápmi, om landet och folket, en berättelse om att leva och överleva i ett krävande landskap. Museet har tre uppgifter att arbeta med: fjällregionens natur och kultur, den samiska kulturen och fjällinformation för turister.

Gällivare Kulturmuseum

Storgatan 16, Gällivare
0970-81 86 92
MuseumADM@gallivare.se
www.gallivare.se
Öppet: Året runt, se hemsida
🧑

- 2 Gällivare Kulturmuseum visar den lokala historien med betoning på Gällivare-Malmberget, samer, nybyggare och gruvorna. Museet har även tillfälliga utställningar, ordnar arrangemang och är barnvänligt. I butiken finns bland annat lokalt hantverk och böcker till försäljning.

Fotograf: Björn Petterson

Skogs- och samemuseet i Lycksele

Gammlplatsen, Lycksele
0950-379 45
skogsochsamemuseet@lycksele.se
www.skogsochsamemuseet.se
Öppet: 26 jun-20 aug alla dagar 10-16.
Övr tid tis-fre, sön 12-16 🧑

- 3 Museets utställningar har fokus på skog, skogsbruk och samisk historia. Vi har även tillfälliga utställningar, lek- & lärvadning för barn samt välsorterad museibutik. Museet ligger på Gammlplatsen med historiska miljöer, sameviste och Lapplands kulturbotaniska trädgård. Café öppet sommardag.

Fotograf: Joachim Sandberg

Lär
känna din
maskin
sköt om den väl
och
du får en god arbetskamrat

Från finmekanik till stort och tungt. 1800 till 1960 tal.
Tillståndsbedömning, igångsättning.
Så autentiskt riktiga reparationer som möjligt där reservdelar saknas.
Underhåll och drift. Brandskydd, konservering.
Specialitet: Rost.
Praktisk-teoretiska kurser om det som ni har, på plats. Även långväga uppdrag.

Hans Wessman, Kulturmekanik. Dalån 325, 446 95 Älvängen. Tel: 0303-33 74 75

MEDELPAD

Föreningen Galtströmståget (FGT)

Galtströms bruk, Galtström
070-312 99 40
info@galtstrom.se www.galtstrom.se
Öppet: Se hemsida

1 FGT bedriver bland annat trafik på Galtströms järnväg. Vi äger också S/S Ophelia-Galtström, som ni kan besöka nere på varvet vid Galtströms hamn. Det pågår en hel del aktiviteter i Galtström så gå gärna in på Facebook och följ oss eller kom med oss och hjälp till. Ni är alla varmt välkomna!

Fotograf: Håkan Zaar

Svartviks industriminnen

Svartviksvägen 22
060-19 12 00
info.norra@sundsvall.se
www.sundsvall.se
Öppet: Se hemsida

2 Här hittar du byggnader från industriepoken, en engelsk park och en utställning om Svartviks industrihistoria. Industriminnet ligger vackert vid Ljungans utlopp och ger möjlighet till strövtåg. Herrgård, restaurang, hotell, kafé, konstnärer, hantverkare och föreningar finns på området.

Fotograf: Fritlufsmuseerna

Two museums under the same roof!

BESÖK VÅRA MUSEER I KARLSKRONA!

**Boka
guidningar eller
ring för mer
information.**

0455-36 12 23

Den gamla Porslinsfabriken, Östra Hamngatan 7 D i Karlskrona.
museum@fabas.se • www.fabas.se/vara-museer

NORRBOTTEN

Flygmuseet F 21

Norrbottens flygflottilj, Luleå
0920-23 41 35
flygmuseetf21@gmail.com
www.flygmuseetf21.se
Öppet: Se hemsida

- 1 Flygmuseet F 21 beskriver luftförsvaret av Övre Norrland samt F 21 från 1940-talet. Här finns en flygsimulator, JA37 Viggen. Fyra specialutställningar: F 19, Operation Balchen, Haverier i Norrbotten under andra världskriget och Kalla kriget, dess påverkan på försvaret och F 21.

Fotograf: Krister Öhman

Historisk skogsexport från Kalix älvdal

Kalix älvdal, på nätet och i telefonen
mace@lysator.liu.se
www.historiskskogsexport.se
Öppet: Ständigt

- 2 Digitalt museum på nätet om skogs- och träindustrihistoria med träpatroner, grosshandlare, flottare, skogsarbetare och sågverksarbetare, från nybyggen till storbondehushåll. Älvdalens kultur handlar också om vattnet, mötet mellan tre språk, förhistoriens människor och människorna i malmfälten.

Fotograf: Ur det digitala arkivet

Kalixlinjens museum

Mariebergers viltfarm, Kalix
070-622 70 66
marie@riversideinn.se
www.kalixlinjen.se
Öppet: Året runt enl ök

- 3 Kalixlinjen – störst och hemligast! Kalla krigets lås i norr. Försvarszon mot öst mellan 1939-90-talet. Ca 0,5 miljoner män låg i beredskap här under andra världskriget. Här visas 60-talet fordon, utrustning, samt byggnader och baracker som brukats under perioden. Boka för guidning & provkörning.

Norrbottens Järnvägsmuseum

Arcusvägen 95, Karlsvik, Luleå
0920-25 00 16
norrbottensjarnvagsmuseum@telia.com
www.nbjvm.se
Öppet: 5, 7-22, 26 jun-31 aug mån-fre 10-16.
2-30 jul lör-sön 12-16

- 4 Det första stora SJ-ångloket för malmtåg och det första elektriska loket. Malmvagnar från 1886 till dagens. SJ rälsbussar från 1930-tal till 1970-tal. Museibutik, två fordonshallar på 3 000 kvm och 410 m spår. Modelljärnvägar.

Fotograf: Jan Bergsten

Rödbergsfortet Boden

Rödberget, Boden
070-266 31 62
rodbergsfortet@boden.se
www.boden.se
Öppet: 26 jun-13 aug dagl 10-16. Guidade visn varje dag. 19 aug-1 okt lör-sön 11-15

- 5 Vid ett besök startar äventyret redan när ni sakta tar er upp för den smala serpentinvägen som leder till fortet. Ni möts sedan av en oslagbar utsikt som på en molnfri dag kan vara en upplevelse i sig. Vill ni uppleva mer finns möjlighet att följa med på en tidsresa inne i fortet.

Fotograf: Mats Engfors

Siknäsfortet - Kalixlinjen

Siknäsfortet, Siknäs
070-440 29 00
info@siknasfortet.se
www.siknasfortet.se
Öppet: 28 jun-27 aug

- 6 Insprängt i berg med utsikt över Törefjärden ligger det topphemliga Siknäsfortet. På andra sidan fjärden, i Töre hamn finns ett nybyggt museum för miniubåten Spiggen. Där finns även en sk sommarstugekanon. I Morjärv, bevaras ett luftvärnstorn och en "korvskans" vid bron över Kalixälven.

Fotograf: Sten Ekman

Sörbyn-Sundsås Landsbygdsmuseum

Sörbyn 3, Gunnarsbyn
070-660 81 86, 070-660 10 46
kribb@telia.com
www.sorbyn-sundsas.se
Öppet: För bokning och info, ring eller mejla. Året runt enl

- 7 Vi visar äldre bruksföremål samt större och mindre verktyg och maskiner. Troligen landets enda museum där alla (ett tusental) föremål är tillverkade av halm. Mycket sevärt! Välkommen!

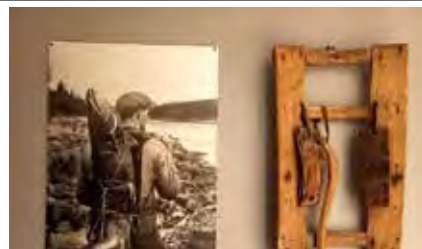

Fotograf: Rolf Svamberg

Tornedalens Fiskemuseum i Kukkolaforsen

Kukkolaforsen, Kukkola
0922-310 00
silvia.colombo@haparanda.se
www.tornedalensfiskemuseum.se
Öppet: Jun-aug dagl 11-17

- 8 Fisket har alltid varit viktigt i Tornedalen – som föda, inkomstkälla och som en del av kulturen. Man kan se och höra olika fiskarter och lära mer om fångstmetoder. Omkring museet finns ett antal bevarade kulturbyggnader och i restaurangen finns både sik och lax fångad med håv direkt ur älven.

Vitåfors maskinmuseum

Västra Vitåfors 703
070-336 30 88
info@nissesmaskiner.se
www.nissesmaskiner.se
Öppet: Enl ök

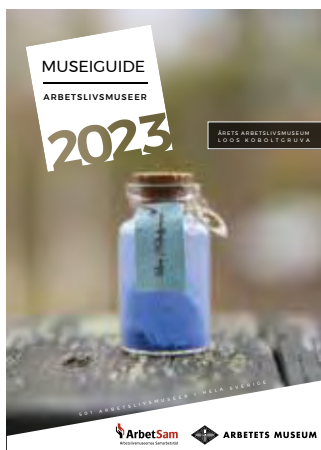
- 9 I Vitåfors 5,5 mil norr om Luleå i Vitådalen finns en samling av entreprenadmaskiner från 40-talet till 70-talet, mestadels lingävmaskiner men även vägghvel och bandtraktor Gminder kaelble m m. På museet får man se hur bl a grävmaskiner fungerade innan hydrauliken kom.

Fotograf: Nils Engfors

Upplevelser för hela familjen

Vägar till nya resmål, vardagsom helg. Möt engagerade entusiaster på landets arbetslivsmuseer och ta del av berättelser från förr. Med dessa kataloger i väskan eller handskfacket hittar du till spännande platser och roliga upplevelser i hela Sverige. OBS! Ångbåtar i Sverige finns enbart digitalt.

Beställ
kostnadsfritt!

tbshopen.se

Museiguide finns även som app

Garphyttans Industrimuseum

Bruksvägen 3, Garphyttan
070-590 41 52
info@garphyttansindustrimuseum.se
www.garphyttansindustrimuseum.se
Öppet: Året runt

- 1 Vi finns vi i de ursprungliga industrilokalerna från 1906. Fotoutställningar, maskinhall och videofilm om företaget. Suzuki Garphyttan är ett företag med fabriker i USA, Kina och Mexico. Ägaren Suzuki i Japan. Företaget är världsledande i sin nisch. Museet och företaget visas efter överenskommelse.

Karlslunds Herrgård med trädgårdar

Karlslund
019-21 62 20
karlslund@orebro.se
www.orebro.se
Öppet: Se hemsida

- 2 I Anckarsvärds magasin kan du läsa om brännvin, gårdsliv samt mekaniska apparater och i Tekniska kvarnen kan du lära dig hur en kvarn fungerar. Gå parkpromenaden genom Karlslunds vackra parker och trädgårdar och lär dig mer om svunna tider.

Laxå bruksmuseum

G:a Tivågen 1, Laxå 070-573 93 15
rlh@hotmail.se
www.hembygd.se
Öppet: Juli-sön 13.30-16.30. Övr tider enl ök

- 3 Laxå bruksmuseum grundades av Disponent Carl Sahlin 1902. Museets samlingar innehåller prover på järn från Laxå och Röfors hytta samt malmer och mineraler från brukets gruvor. Här visas även delar av brukets produktion. Sulfittfabriken presenteras genom prover och en modell av en sulfittkokare.

Modellboden

Brevens bruk
070-270 52 47
info@modellboden.nu
www.modellboden.nu
Öppet: Vår, sommar och höst. För tider, se hemsida. Gruppvisningar efter ök via telefon eller mejl

- 4 I spännande Modellboden och gamla fina Bruksmuseet bevaras trämodellerna som tillverkades av brukets skickliga snickare. Modellerna blev till bruksföremål, kugghjul och maskindelar, allt i gjutjärn. Gå in i den gamla rostugnen eller bara njut av den charmiga bruksmiljön. Dröm dig tillbaka 100 år!

Fotograf: Claes Ander

Persedelförrådet

Kungsleden 15, Kumla
070-278 29 20
kumla.hembygd@telia.com
www.kumla.it
Öppet: 2 jul-20 aug sön 14-17.
Visn övr tid enl ök. Mer info se hemsida

- 5 Persedelförrådet uppfördes i början av 1800-talet för militära ändamål. Idag är det ett 1900-tals museum. Här visas hur vi levde i mitten av förra seklet. På den lilla affärsgatan kan man besöka en musikaffär, fotoaffär, fotoateljé, damfrisering m m. Speedwaylaget Indianerna visar upp sin historia.

Sannahed militär- och friluftsmuseet

Kungsleden, Kumla
019-58 80 00, 070-278 29 20
lilian.edstrom@kumla.se
www.kumla.se
Öppet: Juli-aug sön 14-17

- 6 I militärminnet ingår officersmässen och husarofficersstugan. Mässen med militärhistoriska samlingar ser ut som vid början av 1900. Husarofficersstugan är en liten stuga som officerarna uppförde för egna medel för att slippa sova i tält. På området finns fler militära byggnader och militärmarschen.

Skolmuseet i Hardemo - Lundmarkska skolan

Glippsta 107, Kumla
019-58 80 00, 070-491 80 23
lilian.edstrom@kumla.se
www.kumla.se
Öppet: Jun-aug sön 14-17

- 7 Skolan byggdes 1808 efter en donation och är ett av Sveriges äldsta skolhus på landsbygden. Skolan var i bruk till 1903. Nu finns här en skolsal från 1900-talets början, en lärarbostad från 1800-talets slut och en sal med äldre läromedel. Intill ligger sockenmagasinet som uppfördes i sten 1758.

Stenarbetsmuseum i Yxhult

Yxhultsvägen 13, Hällabrottet
019-58 80 00
lilian.edstrom@kumla.se
www.visitkumla.se
Öppet: Mitten av jun-mitten av aug sön 14-17

- 8 Ett museum med fokus på stenindustrin. Här tillverkades hälften av den skulpturala fasadsten som finns i Stockholms innerstad. I museet visas landets största samling av gipsförlagor, verkstad med fungerande stenhvylar. Skalenliga modeller visar stenindustrins miljöer och tekniker.

Svenska Skoindustrimuseet

Sveavägen 19, Kumla
019-58 81 87
skoindustrimuseet@kumla.se
www.skoindustrimuseet.se
Öppet: Året runt tis-fre 13-17. Maj-sep även lör 10-14, sön se hemsida

- 9 Kumla var en gång hjärtat i Sveriges skoindustri. När skotillverkningen minskade på 1960-talet började planeringen för att bevara minnet av denna tid, 1986 invigdes Skoindustrimuseet. På museet finns en komplett skofabrik bevarad, den är dagligen i drift för besökare så de kan se skotillverkning.

Wadköping

Bertil Waldéns gata, Örebro
019-21 62 20
wadkoping@orebro.se
www.orebro.se
Öppet: Året runt. För tider se hemsida

- 10 Upplev Wadköping i centrala Örebro – en levande stadsdel där dåtid möter nutid. Museer, utställningar, café, restaurang, handelsbod, butiker, hantverksstäder. Lär känna byggnadernas historia och dess invånare genom utst. Wadköpingsfolk. Se hantverkare i arbete. Sommaraktiviteter för barn.

Zinkgruvans Gruvmuseum

Strömslundsvägen 12
072-737 43 00
museum@knallagruva.se
www.knallagruva.se
Öppet: 26 jun-11 aug mån-fre 10-16

- 11 Museet skildrar historien om gruvan sedan 1857. Qr-koder finns både ute och inne. Ta en tur med gruvtåget också. Ramp och handikapptoalett finns.

Åkerimuseet

Gällerstavägen 101, Örebro
070-392 57 70
etb7800@telia.com
www.akerimuseet.se
Öppet: 1:a lör varje månad.
Mer info hemsida

- 12 Att flytta tunga och stora laster har gjorts genom hela historien och från plats till plats. Åkerierna har fyllt ett mycket stort behov i uppbyggnaden och försörjningen och gör så fortfarande. På museet finns exempel från 1900-talet, med både dess tekniska utrustning och administration.

Örebro MedicinHistoriska Museum

M-huset bv, Gallerian,
Universitetssjukhuset, Örebro
070-309 16 83
museum@omhs.se
www.oru.se
Öppet: Mån-fre 8-16

- 13 Utställningen "Från Florence till kandidat" berättar om sjuksköterskeutbildning i Örebro från 1894 och framåt. Öppen till februari 2023. Kommande utställningar behandlar "Lustgas" och därefter "Sanatorier kring Örebro". Utställningen är obemannad men vi ställer gärna upp om en guidning önskas.

Svenska skoindustrimuseet - ett levande museum

Skomode; tillverkning, försäljning
Öppettider: tisdag-fredag 13-17 (året runt),
lördag 10-12 (maj-sept), söndag 13-16 (aug-sep)
Sveavägen 19, Kumla
www.skoindustrimuseet.se

SKÅNE

Agardhs Lanthandelsmuseum

Brännestyckeavägen 6, Brunnby,
Nyhamnsläge
073-106 16 46
bernhard@agardh.se
www.agardh.se
Öppet: Se hemsida

- 1 Kullabygdens äldsta affär har återuppstått som museum med anor ända från 1852. Startades av Hans W Agardh. Inredningen är den ursprungliga från 1850-talet. Varorna, som finns på hyllorna, består av en mängd olika burkar, sybehör, redskap m m. Försäljning av gammeldags godisstrutar, glass, kaffe m m.

Fotograf: Bernard Agardh

Artillerimuseet

Köpingevägen 86-30, Kristianstad
076-823 22 84
info@artillerimuseet.se
www.artillerimuseet.se
Öppet: Maj-sep tis 12-16. Maj-aug sön 12-16.
27 jun-13 aug tis-sön 12-16
☕ 🚶

- 2 Sveriges Artillerimuseum med upplevelser för hela familjen. Ett stort museum i nätverket Sveriges militärhistoriska arv. Försvar och teknik från 1800 till våra dagar. Stort sommararrangemang med särskilda uppvisningar. Fri P, handikappanspassad, stor lekplats.

Beredskapsmuseet

Djuramossav 160, Viken
042-22 40 39
kontor@beredskapsmuseet.com
www.beredskapsmuseet.com
Öppet: 1 apr-17 jun lör 11-17. 25 jun-13 aug
dagl 10-18. 19 aug-30 sep lör 11-17
☕ 🚶

- 3 Skånes största militärhistoriska museum, Beredskapsmuseet, är Sveriges enda museum i en underjordisk försvarsanläggning från andra världskriget. Batteri Helsingborg, med underjordiska bunkrar, Sveriges största vapenhistoriska utställning, utställningen Kristidsmat m m. Fika erbjuds i Kanoncaféet.

Bjuvs Gruvmuseum

Ågatan
0424-58 52 33
catarina.mansson@bjuv.se
www.bjuv.se
Öppet: 17-25 jun lör-sön 13-16.
27 jun-13 aug tis-sön 13-16
🚶

- 4 Här skildras den spännande historien kring gruvdriften i Bjuv, Billesholm och Ekeby, arbete och vardag. Visste du att det berömda operahuset i Sydney i Australien är klätt med klinker från Skrombergaverken i Ekeby, Bjuvs kommun? Museets geologiska del är uppdaterad 2020 med stöd från RAÄ.

Bjärnums museum

Parkgatan 30
076-052 00 91
bff@telia.com
www.bjmmuseum.se
Öppet: Se hemsida
☕

- 5 Museet ligger på gångavstånd till sjön Bjärlången och har över 100 000 föremål som beskriver hur våra förfäder levde. Byskolan vid 1900-talets mitt är en museibygnad. Här finns backstuga, skvaltkvarn, malttorka, snickarbod och den stora möbelproduktion som dominerade bygden under 1900-talet.

Fotograf: Anders Svensson

Blåherremölla

Blåherremöllev 10, Maglehem, Degeberga
070-867 02 78
info@blaherremolla.se
www.blaherremolla.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🚶

- 6 Blåherremölla - namnet som en sång är gömt bland kullarna i Österlen. Så beskrev poeten Anders Österling denna osannolikt vackra natur- och kulturmiljö. Den gamla vattenmøllan maler fortfarande. I kaféet o galleriet kan du fika med hembakat. Bak- och mölledagar arrangeras.

Fotograf: Camilla Melin

Borgquistiska Hattmuseet

Algatan 35, Trelleborg
070-149 08 31, 073-409 08 76
gorel.vilen@telia.com
www.gamlatrelleborg.se
Öppet: Öppet hus sista lör varje
mån kl 13. Övr tid ring eller mejla. Se
hemsida

- 7 Museet är ett unikt hatt- och pälsmuseum då verkstaden ligger där den alltid har legat sedan starten 1866. Tre generationer Borgquist verkade här som hattmakare, mösskräddare och buntmakare (körsnär) fram till 1978. Trelleborgs historia och utveckling avspeglar sig väl i firmans produkter.

BRIO Lekoseum

Briogatan 2, Osby
076-028 70 72
info@lekoseum.se
www.lekoseum.se
Öppet: Året runt, se hemsida för tider
☕ 🍷

- 8 BRIO Lekoseum i Osby är ett leksaksmuseum med plats för lek. Följ med på en historisk resa genom Sveriges träleksaker från BRIO. Gå en runda i museet, hälsa på hos Barbie, prova på Alga och Ravensburger spel, fika i caféet, lek med tågbanorna och handla sedan dina favoriter i vår stora leksaksbutik.

Elfstrands krukmakeri – ett arbetslivsmuseum

Valsgatan 1, Sjöbo 0416-271 66
kristina.buhrgard@sjobo.se
www.sjobo.se
Öppet: 25 jun-24 aug tis-lör 12-16
🍷

- 9 Elfstrands krukmakeri och bostad minner om Axel och sonen Alberts krukmakargärning. I verkstaden är arbetsplatser, ugn och redskap intakta. I bostaden finns kök och matrum som på Alberts tid. I salen visas keramik från Axels och Alberts produktion. Albert var verksam till sin död 1987.

Eslövs Leksaksmuseum

Kvarngatan 25, Eslöv
073-533 88 18
info@eslovsleksaksmuseum.se
www.eslovsleksaksmuseum.se
Öppet: Ons-lör 12-16 eller enl ök
🍷

- 10 Leksaksmuseet är ett museum för hela familjen gammal som ung. Här finns leksaker som var populära på 50-talet men även dagens populära plastleksaker där film- och TV-figurer är förebilden. Här finns också en stor Märklin-tåganläggning, modellbilar, Barbiedockor, tennfigurer & stor Legosamling.

Galeasen T/S Helene

Hamntorget, Ystad
070-603 19 16
info@helene-ystad.se
www.helene-ystad.se
Öppet: Maj-sep seglingar och evenemang.
För bokning se hemsida
☕ 🍷

- 11 Galeasen T/S Helene byggdes i Ystad 1916 och har födelsestaden som hemmahamn sedan 2000. Det K-märkta fartyget som ägs och seglas av Ystad Segelfartygsförening är ett levande arbetslivsmuseum som gör ett stort antal seglingar med passagerare var säsong, såväl korta som långa, även charter.

Galeasen Valkyrien af Höganäs

Höganäs Hamn
070-814 55 78
info@valkyrien.se
www.valkyrien.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍷

- 12 Valkyrien byggdes i Nyborg DK 1935 som en ålekvass som transporterade levande fisk och ål. För 22 år sedan köptes hon av Kullens Skutseglare som äger, underhåller och seglar med fartyget. Vi seglar med alla som vill ha en upplevelse utöver det vanliga! Kolla hemsida och Fb "Valkyrien af Höganäs".

Garverimuseum

Strömmens strädde, Simrishamn
073-913 89 83
garverimuseet@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Se hemsida. Fri entré
🍷

- 13 Byggnaden härstammar från tidigt 1700-tal. Först var här skomakeri, sen garveri fram till 1891. Museet invigdes 1926. Den permanenta utställningen visar gamla verktyg och arbetsmetoder samt gesällens sovplats. Bilder från den då närliggande industrin Ehrnbergs Läder finns också med i utställningen.

Fotograf: Britt Hagström

Grafiska Museet

Fredriksdal, Helsingborg
042-10 45 24
info@grafiskamuseet.se
www.grafiskamuseet.se
Öppet: Se hemsida

- 14 Nordens största grafiska museum, som på ett levande sätt visar papperstillverkning, olika trycktekniker och bokbinderi.

Hallsbergs gård & stenar

Ryadalsvägen 50-51, Lövestad
070-888 69 76
orasgarden@gmail.com
www.farsharadshembygdsforening.com
Öppet: 15 maj-31 aug sön 13-16.
Övr tid enl ök

15 Ett av Sveriges största lantbruksmuseum, med unika stenar i Mölleträdgården, uthuggna av lantbrukaren och möllaren Nils Nilsson på 1800-talet. Ett av Skånes sju underverk enligt tidningen Land 2012. På gården finns gamla lantbruksmaskiner, kupé, vagnar, redskap, hantverksgata och skola.

Hasse & Tage-museet

Bangatan 2, Tomelilla
010-202 20 00
info@hasseotagemuseet.se
www.hasseotagemuseet.se
Öppet: Se hemsida
☕

16 Museet visar Hasse & Tages filmproduktion på en yta av 15 kvadratmeter. Det finns även rekvisita från filmer och revyer samt information i text och bilder. I ett närliggande café och utställningslokal finns ytterligare rekvisita och bilder från deras produktion.

Fotograf: Göran Göransson

Helsingborgs Idrottsmuseum

Mellersta Stenbocksg 10, Helsingborg
042-13 39 00
fia@hbgidrottsmuseum.se
www.hbgidrottsmuseum.se
Öppet: Året runt mån-fre 9-15 samt kvällar vid arr
☕

17 Helsingborgs Idrottsmuseum - ett museum för alla! Spännande, intressant och mycket lättillgängligt. Utsett till Årets idrottsmuseum 2016. Stor samling statyer och montrar som speglar idrotten från då - till nutid. Interaktiv teknik och audioguide. Unik modell av idrottsplatsen Olympia. Bra parkering.

Hässleholms Museum

Norra Kringelvägen 9, Hässleholm
0451-418 94
maja.bengtsson@hassleholmsmuseum.se
www.hassleholmsmuseum.se
Öppet: 6 maj-18 jun lör-sön 10-16. Sön 25 jun 10-16. 27 jun-30 sep tis-sön 10-16
☕

18 Vi visar en av landets största samling av militära strids- och hjulfordon från Hässleholms Garnison. Hästvagnar som tillhört Hovdala slott och Måleböketapeten som finns monterad. Brandutrustning och fordon varav ett är över 100 år.

Iföverkens Industrimuseum

Storgatan 47, Bromölla
0456-40 55 70
info@ifomuseum.se
www.ifomuseum.se
Öppet: Se hemsida. Evenemang Bokning

19 Museet speglar brukets historia från 1887 till dagens företag. Vi visar arbetsmetoder som använts från första början och ett urval av produkter som tillverkats under olika epoker. I museet finns shop och keramisk verkstad. Trädgård. I Ivö naturreservat finns Ivö klacks utemuseum, med industriarvet.

Johannamuseet

Sandåkra 615, Skurup
070-554 35 39
info@johannamuseet.se
www.johannamuseet.se
Öppet: Se hemsida
☕

20 Johannamuseet fyller 40 år 2023 och firar med ny utställning. Johannamuseet är ett tekniskt och allmänt museum med tre olika fungerande positiv. Här finns olika stationer för barn att leka i. Huvuddelen av innehållet fungerar och lånas ut till TV och filminspelningar. Här finns café, butik och djurhage.

Fotograf: Johannamuseet

Järnvägens Museum

Banskolevägen 11, Ängelholm
0431-46 89 20
jarnvagensemuseum@engelholm.se
www.jarnvagensemuseum.engelholm.se
Öppet: Jun-aug dagl 10-17. Sep-maj tis-sön 10-17. Stängt 23-24 jun, 24-25 dec, 31 dec-1 jan
☕

21 Välkommen till upplevelsemuseet för alla åldrar! Lär känna rallare, banvakter och alla andra som byggde och utvecklade järnvägen. Järnvägens Museum är både ett historiskt och tekniskt museum där historia och nutid möts. Järnvägens historia presenteras på ett spännande och informativt sätt.

Järnvägmuseet

Västra Storgatan 74, Kristianstad
044-620 19 01
jarnvag@regionmuseet.se
www.regionmuseet.se
Öppet: Sommaröppet, se hemsida för exakta tider
☕

22 På Järnvägmuseet i Kristianstad finns en härlig atmosfär med lok, vagnar och annat spännande från järnvägens guldålder. 2023 visar vi en utställning om Ljunggrens Verkstad som byggde lok och vagnar för hela Sverige. Vi vill att alla, gammal som ung, nörd som nybörjare ska känna sig hemma hos oss.

Kiviks Museum

Bredarörsv 1
070-512 08 30, 072-316 61 15
info@kiviksmuseum.se
www.kiviksmuseum.se
Öppet: Året runt, se hemsida för tider.
Övr tid enl ök
☕ 🚶

- 23 Kiviks museum, Österlens äldsta museum. Föremål, bilder och stort forskningsarkiv. Internationella samarbeten. Utställningar, audioguider, filmer och bildspel. Historia från stenålder till nutid. Professionella guide vandringer för grupper och bussar året runt. Se hemsida för bokningar och information.

Fotograf: Jan Nilsson

Knislinge hbf industrimuseum

Hässleholmsv 4, Knislinge
070-586 35 27
knislinge.klockaregarden@gmail.com
www.hembbygd.se
Öppet: Året runt 1:a tis i mån 9-12 samt vid större arr, se hemsida

- 24 Knislinge utvecklades från bondby till industriort i slutet av 1800-talet. Då anlades kofabriken som tillverkade "Lejonskor". I museet visas arbetsredskap, maskiner, foton m m från skotillverkningen fram till nedläggningen 1975. Här finns även föremål från fabriken som tillverkade "Anitastrumpan".

Fotograf: Maria Södergård

Lantbruksmuseet i Hammenhög

Ystadsvägen 13
070-527 79 74
nilssons.gard@gmail.com
www.osterlent.nu
Öppet: Se hemsida
🚶

- 25 I Hammenhøgs Lantbruksmuseums trelängade ekonomibyggnader inryms många föremål som sträcker sig från tidigt 1700-tal till mitten av 1900-talet. De flesta föremålen har använts ute på fälten samt till djurproduktion. Museet visar även Ossian Anderssons träfigurer som skildrar gårdens liv.

Ljungbyheds Militärhistoriska Museum

Tummelisas väg 4
076-014 58 86
lmhm.lju@gmail.com
www.lmhm.se
Öppet: Jun, aug lör-sön 10.30-16. Juli-början aug dagl 10.30-16. Övr tid se hemsida ☕

- 26 Museet speglar den militära epoken 1677-1998 på Ljungbyhed. Här skedde den första flygningen med svensk pilot och svenskbyggd flygplan 1910. Efter Thulins flygskola, 1915-1920, låg Flygvapnets flygskola här 1926-1998. Öppet juni-augusti. Väl värt ett besök. För detaljer se hemsidan

Luftbevakningsmuseet i Skåne

Björnsåsvägen, Åstorp
070-348 91 90
luftbevakningsmuseet@gmail.com
www.luftbevakningsmuseet.com
Öppet: Se hemsida

- 27 Landets enda bevarade luftförsvarsgruppcentral, Lgc, som tog emot rapporterna från luftbevakarna i Ls-tornen, främst lottor. Det fanns ett 60-tal anläggningar i landet under kalla kriget, 1954-1994. Teckna er för ett besök och känn er förflyttade till en underjordisk arbetsplats på 60-talet.

Malmö Brandmuseum

Drottninggatan 20, Malmö
brandmuseum@brandmuseumrsyd.se
www.brandmuseumrsyd.se
Öppet: Endast förbokning. För bokn och info, mejla

- 28 Museet visar framför allt Malmö brandkårs historia och är en kombinerad skärm- och föremålsutställning. Inga fordon. Drivs av Malmö Brandkårs Museiförening inom Räddningstjänsten Syd. Finns i skalskyddat område som bara kan besökas efter överenskommelse.

Fotograf: Lars Owe Göthe

Medicinhistoriska Museet i Helsingborg

Bergaliden 20
070-637 10 30
info@helsingborgsmedicinhistoriskaforening.se
www.hmhf.eu
Öppet: Se hemsida
🚶

- 29 Museet presenterar en allmän medicinhistorisk exposé. Dessutom två industrihistoriska utställningar med lokalanknytning: a) Från Leopiller till Nicorette (läkemedelshistoria) b) Viggo - ett företag inom sjukvårdsmaterial. Slutligen en utställning om barnsjukvården historia i Sverige.

Mf. Östra Skånes Järnvägar - Järnvägmuseet Kristianstad

Västra Storgatan 89
070-817 24 80
mikael.helena@bredband.net
www.mfosj.se
Öppet: Se Regionmuseet Kristianstads hemsida

- 30 Museiföreningen Östra Skånes Järnvägar i samarbete med Regionmuseet i Kristianstad håller till på Kristianstad Södra och Järnvägmuseet där. För mer info, kolla ÖSj:s hemsida.

Fotograf: Mikael Andersson

Motorfabriken Göta

Nya Hallarydsvägen, Osby
0479-136 10
gotamotorer@telia.com
www.gotamotor.se
Öppet: Mån-fre 7-16. Övr tid enl ök

31 Motorfabriken Göta grundades 1907 och är idag ett levande industrimuseum som tillverkar tvåtakts båtmotorer av den gamla modellen. Många äldre motorer och annan kuriosa finns bevarade. Reservdelar till Göta och Sola kan köpas.

Museispårvägen Malmö

Banérskajen/Fiskehoddorna, Malmö
mss@sparvagssallskapet.se
www.mss.se
Öppet: 3 jun-1 okt. Stängt midsommardagen

32 Här kan besökarna åka spårvagn på gammaldags sätt. Spårvägstrafik med en eller två vagnar från 1906 respektive 1928 på sträckan Banérskajen/Fiskehoddorna - Stadsbiblioteket - Malmöhus slott. Även andra vagnar kan förekomma. Linjen går genom Slottsparken i Malmö - parkernas stad.

Nostaljimuseum

Tryde 1739, Tomelilla
070-866 67 52
nostalgicafe@hotmail.com
www.nostaljimuseum.com
Öppet: 1 jul-15 aug 11-16 bokning övr tider
☕ 🚗 🍷

33 50-60-talsmuseum med Nostalg Café i Tomelilla. 100-tals fordon bilar, traktorer, mopeder, husvagnar och 10 000 leksaker. Dioramor med modellbilar i alla skalor. Kök och vardagsrum, affärer, frisör, tryckeri och skomakeri. Motorträffar alla lör o sön i juli med musikuppträdande och bakluckeloppis.

Nyvångs gruvmuseum

Gruvgatan, Åstorp
072-341 23 89
info@nyvangsgruva.se
www.nyvangsgruva.se
Öppet: Maj-sep sön 13-16

34 Museet drivs ideellt av föreningen Nyvångs Gruva och har byggts upp av trotjänare som själva arbetat som gruvarbetare eller fogdar under många år. Besöket ger en bra bild av arbetet i Skandinavians största kolgruva, samt familjelivet i samhället. Entré 20 kr under 18 fritt. Grupp minst 200 kr.

Onslunda Hembygds & Borstmuseum

Stationsvägen 6, Onslunda
0417-300 60
info@onslundahembygdsforening.se
www.onslundahembygdsforening.se
Öppet: Se hemsida
👤

35 Museet ligger i en fyrilängad Skånegård från 1800-talet, mitt i Onslunda by. Föreningen arbetar med guidning av museet, visning av Alma Trapps affär, med försäljning av handgjorda borstar samt kursverksamhet för att lära ut borstbindning. Terminskurser samt även hel- och halvdagskurser vid förbokning.

Plastens hus

Hässleholmsvägen 6, Perstorp
0435-393 03
info@plastenshus.se
www.plastenshus.se
Öppet: Se hemsida

36 Plastens vagga stod i Perstorp! Hösten 1917 påbörjades på Skånska Ättiksfabriken i Perstorp den första plasttillverkningen i Skandinavien. Här kan besökaren uppleva den spännande utvecklingen och se hur plast har format vår tid och våra livsstilar.

Pålsjö mölla

Dag Hammarskjölds väg 2, Helsingborg
042-10 45 27
helsingborgsmuseum@helsingborg.se
www.helsingborgsmuseum.se
Öppet: 25 jun-27 aug sön 13-16

37 Pålsjö mölla ligger i det natursköna Pålsjö skog i Helsingborg. Vattenkvarnen byggdes 1824 på en kvarvarande grund från en tidigare mölla. Sedan 1909 har möllan varit i Helsingborg stads ägor och under sommarmånaderna visas Pålsjö mölla av medlemmar ur Helsingborgs museiförening. Fri entré.

Råå museum för fiske och sjöfart

Museiplanen 1, Råå
042- 26 11 31
info@raamuseum.se
www.raamuseum.se
Öppet: Se hemsida
👤

38 Här kan du se hur det pittoreska fiskeläget Råå har formats av sin inriktning på fiske och sjöfart. Spännande föremål och intressanta miljöer berättar om fiskarnas och sjömannens historia. Alla barn kan ägna sig åt att leta efter gömda pirater på museet.

Fotograf: Bo Persson

Fotograf: Karin Kandel

Silversmedjan

Kyrkogårdsg 8, Kristianstad
044-21 02 04
www.kristianstad.se
Öppet: Enl ök, vg ring

- 39 Grundad 1680. Ett omfattande silverhantverk har präglat staden långt fram i modern tid. Hantverkstradition och gediget kunnande lever vidare i och genom Silversmedjan. Den unika maskinparken och de utsökta verktygen är fortfarande i bruk. Smedjan är den bäst bevarade silversmedjan och unik i sitt slag.

Sirmiones Skeppslag

Gislövs läge
0410-33 51 15, 0410-33 50 00
sirmioneskeppslag@gmail.com
www.sirmiones-skeppslag.com
Öppet: Året runt enl ök

- 40 Föreningens inriktning är att ta vara på kulturarvet av båtar och bruksföremål som fanns i Gislövs läge. I vår veteranbåtshamn har vi skapat ett flytande museum. Ytterligare ett museum (kustfiskemuseet) visar hamnens och fiskets betydelse samt utveckling under 1900-talet.

Skånska Järnvägar - Ångtåget på Österlen - SkJ

Brösarps stationsväg 3, Brösarp
0414-730 15
info@skanskajarnvagar.se
www.skanskajarnvagar.se
Öppet: Jun-sep och början av dec (jultågen). Se hemsidan för tidtabell

- 41 Sedan 1971 tuffar ångtågen fram på Sveriges vackraste järnväg mellan Brösarp och S:t Olof på Österlen. Upplev en gammaldags järnvägsresa då man reste på träbänkar, stinsen var kung i samhället och lokföraren alla barns idol. Kafé finns på stationen i Brösarp och kiosker både i Brösarp och S:t Olof.

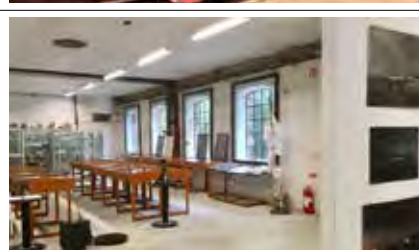

Fotograf: Jonas Andreasson

Sliperiet Gylsboda

Gylsboda 2423, Lönsboda
070-310 91 62
medlem@sliperietgylsboda.se
www.sliperietgylsboda.se
Öppet: Året runt enl ök

- 42 Museet blev årets hembygdsförening 2020. Bygde- och industrihistoria, konst och kultur möts. Skapande konstnärer ger nytt liv till sliperiet. Historia kring gamla tiders diabasbrytning visas. Rundtur berättar mer om samhället som beskrivs i Harry Martinsons nobelprisbelönade "Nässlorna blomma".

Fotograf: Joakim Lloyd Raboff

Statarmuseet i Skåne

Torupsvägen 606-59, Bara
040-44 70 90
brevladan@statarmuseet.com
www.statarmuseet.com
Öppet: Helårsöppet. Se hemsida

- 43 En gammeldags guppig grusväg, ett möte med tystnad, stillhet, vind i träden med tanke att uppmuntra, samtala, väcka nyfikenhet. För alla! Statarmuseum. Arbetarbiblioteksmuseum. Djurpark. Trädgårdar. Lekmiljö. Boulebana. Pedagogik. Evenemang. Konferens. Butik. Bokhandel. Kafé. Ekologiskt. KRAV.

Fotograf: Barbro Franckie

Strömsborgs ullspinneri

Strömsborg, Osby
076-942 80 30
osbyhembygdsforening@yahoo.com
www.hembygd.se
Öppet: För bokn vg ring

- 44 Strömsborgs ullspinneri var verksamt från 1837 till 1965. Kraftkällan var vattenhjulet i Skånes största å, Helge å. Från början var det både spinneri och väveri, men blev efterhand ett rent spinneri och färgeri med ull som råvara. Spinneriet visas för grupper om minst fem deltagare.

Svenska VävstolsMuseet

Hantverksgatan 14, Glimåkra
072-234 33 40
info@vavmuseum.se
www.vavmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 45 Vi har kurser i vävning och annan slöjd. Vi visar vävstolar och vävtekniker i olika miljöer. Vi har utställningar, aktiviteter och föreläsningar. Vi har kaffe med hembakat vid speciella tillfällen. Välkommen att besöka oss!

Fotograf: Conny Bernhardtsson

Sveriges Cirkusmuseum

Skolan, Ingelstråde, Höganäs
070-461 47 83
max.carling@variete.se
www.cirkusmuseum.net
Öppet: Boka tid

- 46 Sveriges cirkusmuseum skildrar 120 år av nöjeshistoria inom varieté, cirkus, folkparker och marknad. Här kan man se clownen Joe Jacksons delbara cykel, trapezer, knivkastningsknivar, jonglörredskap och cirkusdirektör Viktorinis smala cylinder som han gled dubbelvikt igenom! Väl mött!

Fotograf: Roy Himself

Teatermuseet scen- och manegekonst

Kalendegatan 5c, Malmö
040-12 48 83
info@teatermuseet.com
www.teatermuseet.com
Öppet: 12 jan-18 jun tor-sön 12-16.
10 aug-10 dec tor-sön 12-16 ☕

47 I Biskopshuset, nära Petri kyrka, finns Teatermuseets lokaler. Vi har permanenta utställningar om Malmös teaterhistoria och om kända skåningar på scenen. Vi har dessutom ett par tillfälliga utställningar under året: Hippodromteaterns historia och Julius och Nöjesteatern.

Trelleborgs Sjöfartsmuseum

Gråbrödersgatan 12
073-577 60 36
trelleborgssjofartsmuseum@outlook.com
www.trelleborgssjofartsmuseum.se
Öppet: 1 mar-30 nov lör-sön 13-16. För bokning övr tid och info, ring eller mejla

48 Museet drivs med ändamål att vårda sjöfartens kulturella arv inom området innanför Trelleborgs kommungräns och havet där utanför. Här finns olika avdelningar för fiske, stuveri, rederi och färjetrafik. Här finns även arrangerade interiörer och ett flertal fartygsmodeller av "Trelleborgsfartyg".

Fotograf: Bo Ljung

Tykarpsgrottan

Tykarp
0451-350 87
info@tykarpsgrottan.net
www.tykarpsgrottan.net
Öppet: Se hemsida
☕ 🚗 🧑

49 Vid Tykarpsgrottan kan du försvinna under jord en stund! Följ med på en rundtur i gruvan eller delta i en spännande underjordisk aktivitet, spännande för både barn och vuxna! Ovan jord kan ni fika i vårt café eller köpa med er ett minne från vår presentbutik.

Fotograf: Simon Forsberg

Veteranjärnvägen

Brännerigatan 10, Klippan
0435-44 17 73
veteranjarnvagen@veteranjarnvagen.se
www.veteranjarnvagen.se
Öppet: Se hemsida

50 Dressinuthyrning museijärnvägen Klippan (Nybygget)-Ljungbyhed. Cykla dressin och njut av den omväxlande naturen, april t o m okt. Under april-maj och sep-okt, endast förbokning. Detta rekommenderas även övrig tid. För trafikdagar med veteranåtgång och övriga arrangemang, se hemsida.

Wallåkra Stenkärlsfabrik

Drearestigen, Vallåkra
042-990 31
info@wallakra.com
www.wallakra.com
Öppet: Året runt, se hemsida
🧑

51 När kolet bröts kom leran i dagen, trampad av dinosaurier för 180 miljoner år sedan. Wallåkra Stenkärlsfabrik, anno 1864, är en kvarleva från en skånsk industri- och hantverksepok. Här tillverkas än idag klassiska brunglänsande stenkärl. Samt Krog med utsökt mat naturskönt i Rååns dalgång.

Wällufs hantverkermuseum

Vällusvägen 24, Påarp
070-522 75 98
storarycketofta@yahoo.se
Öppet: Hela året mån 8-12 arbetsdag och visn. Övr tid vg ring eller mejla
🧑

52 Miljöer efter alla gamla hantverkare som fanns i Påarp samt bostadsmiljöer och jordbruk. Lanthandel, tio olika hantverkermiljöer, veteranfordon, skola och textilrum.

Fotograf: Eva Ludowikje

Ängelholms Flygmuseum

Vallhall Park, Drakenvägen 5
076-022 46 59
butik@engelholmsflygmuseum.se
www.engelholmsflygmuseum.se
Öppet: 1 sep-31 maj lör-sön 10-17. 1 jun-31 aug dagt 10-17. Tider kan ändras, se hemsida
☕ 🧑

53 Ängelholms Flygmuseum har sitt ursprung i F 10 förbandsmuseum. När F 10 avecklades 2002 började planeringen för museet i F 10 Kamratförening. 2004 invigdes museet. Drygt 7 000 besökare kom första året. Numera kommer ca 18 000 besökare. Museet drivs på frivillighetens väg av F 10 Kamratförening.

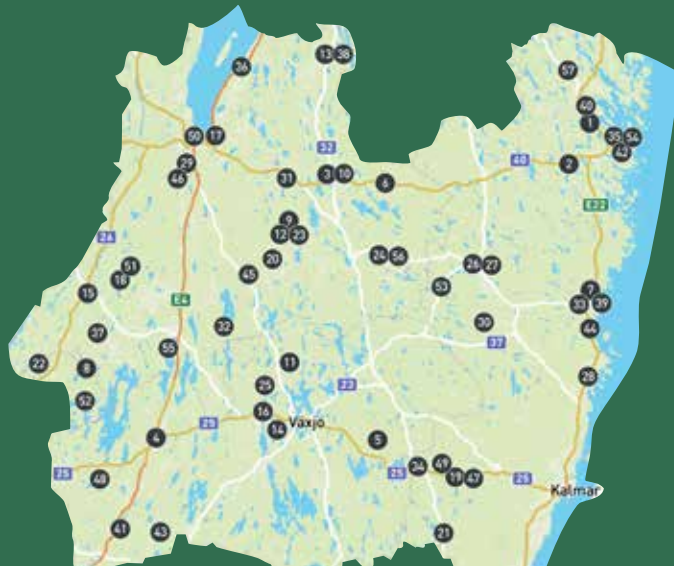

Fotograf: Henrik Näström

SKÅNSKA MÖLLORS DAG sönd 2 juli 2023
Ca 40 vatten- o väderkvarnar i Skåne har öppet med visning. Även andra möllearrangemang under året, se "hemsida" www.hembygd.se/foreningen-skanska-mollor
Vi vill bevara våra möllor i kulturlandskapet och behålla kunskapen om yrket, hantverket och tekniken. Föreningen Skånska Möllor samordnar intressen från mölleorganisationer i Skåne

SMÅLAND

Almviks tegelbruksmuseum

Alm
070-342 82 25
steve.kersten@telia.com
www.almvikstegel.se
Öppet: 26 jun-18 aug mån-lör

- 1 Tegeltillverkningen i Almvik började i mitten av 1600-talet och pågick ända fram till 1971, då det lades ner. Byggnader och utrustning är från 1878. Bruket är upprustat och har gjorts om till ett museum med museisal, skulpturer av arbetare i naturlig storlek m m.

Fotograf: Jan-inge Sundsbom

Ankarsrum Hbf, Aktiveum® museum och aktiviteter

Valsverksvägen 1
070-539 62 29
aktiveum@telia.com
www.hembygd.se
Öppet: 2 jul-27 aug sön 12.30-15.30.
För bokn övr tid se hemsida

- 2 Ankarsrums bruk är ett av Sveriges äldsta företag, grundat 1655. Bruket tillverkade bland annat emaljskyltar, gjutjärns gods, järnkaminer, spisar och badkar. Vid den vackra Bruksparken finns Aktiveum®, ett bruksmuseum som speglar skiftande epoker från brukets historia.

Fotograf: Ingemar Bodelison

Aschanska gården

Norra Storgatan 18, Eksjö
0381-361 60
museum@eksjo.se
www.eksjo.se
Öppet: 20 jun-20 aug visn dagl

- 3 Ett unikt bevarat borgarhem från förra sekel-skiftet. Här har släkten Aschan levat och verkat i tre generationer. Leo Felix Aschan startade en läderfabrik 1831. När den sista i släkten gick bort 1984 bildades en stiftelse. Hemmet ligger mitt i Gamla stan i Eksjö och står kvar i helt orört skick.

Begravningsmuseet i Ljungby

Donationsgatan 2
0372-671 40
ljungby.kyrkogardsforvaltning@svenska-kyrkan.se
www.svenskakyrkan.se
Öppet: Enl ök

- 4 Museet visar seder och bruk vid död och begravning under 1800- och 1900-talen och speglar en stor del av vår kulturhistoria, traditioner och riter som inom många områden är starkt förändrade.

Bergdala glastekniska museum

Bergdala Glasbruk, Hovmantorp
076-348 84 56, 047-81 80 21
kontakt@bergdala-glastekniska-museum.se
www.bergdala-glastekniska-museum.se
Öppet: 10 jun-20 aug alla dagar 10-16.
Övr tid eller bokn se hemsida

- 5 I Bergdala glastekniska museum kan du se maskiner som från 1830-talet använts för att massproducera och dekorera glas: glaspressar, etsningsmaskiner, flaskblåsningsmaskin... sådana maskiner finner du bara hos oss. Passa också på att njuta av den autentiska bruksmiljön och se glasblåsning på nära håll.

Bruzaholms Bruksmuseum

Bruksvägen
0381-202 03, 079-099 26 36
info@bruzamuseum.se
www.bruzamuseum.se
Öppet: 27 jun-13 aug tis-sön 13-17.
Övr tid och bokn av grupper enl ök via tel

- 6 Besök vår utställning i en levande bruksmiljö. Upplev brukshistoria från 1660 fram till våra dagar. Möjlighet till guidad vandring i gammal bruksmiljö. Museet visar föremål tillverkade på Bruzaholms Bruk exempelvis spisar, kaminer och grytor.

Fotograf: Carina Wolf

Båt och Maskin Museum

Norra Strandgatan 12, Oskarshamn
073-376 40 43
info@sjofartsforeningen.se
www.sjofartsforeningen.se
Öppet: Se hemsida

- 7 I Båt- och Maskinmuseet finns bruks- och fritidsbåtar byggda i Oskarshamsregionen samt utombordsmotorer, mindre maskiner och andra föremål. Även ångmaskinen som suttit i Gustavsberg VII på 500 hkr. Tillverkade i Oskarshamn år 1912. I anslutning till museet finns konferenslokal att hyra.

Chalanderska Möbelmuseet

Jälluntofta, Unnaryd
070-539 90 49
nilserik.lagerwall@gmail.com
www.jalluntofta.org
Öppet: Se hemsida

- 8 Museet inrymmer möbler med intarsia tillverkade av konstsnickare Johannes Chalander 1844-1931. Museet är intressant på olika sätt då man kan se gamla verktyg, skisser och det färdiga resultatet, bl a ett lagmansskåp med ca 4 000 delar och åtta lönnfack. Chalander utbildade sig i Stockholm.

Fotograf: Nils-Erik Lagerwall

Dock & Leksaksmuseum

Eksjövägen 36, Bodafors
070-946 20 47, 0380-37 00 25
dockmuseum@hotmail.com
www.dockmuseum.com
Öppet: Maj ons-sön 13-17. Jun-aug dagl 13-17. Sep ons-sön 13-17

- 9 Även mode från förr 1880-1990-talet. Bokmärken, filmisar, spel, barnkläder, barnböcker m m. Museet är inrymt i den gamla Kamrersbostaden från ca 1890 och som tillhörde Bodafors Möbelfabrik. Liten secondhandbutik. Välkommen till en riktig nostalgitripp!

Fotograf: Eva Sundell

Eksjö museum

Österlånggatan 31
0381-361 60
museum@eksjo.se
www.eksjo.se
Öppet: 20 jun-20 aug mån-fre 10-17, lör-sön 10-15. Övr tid tis-sön 11-15

- 10 Det stora lilla museet i den unika trästaden Eksjö. Här visas tre basutställningar: Albert Engström, stadshistoria och militärhistoria. Dessutom konsthallar och programverksamhet.

Elin Wagners Lilla Björka

Berg, Lamnhult
073-420 63 66
birgitta.k.hansson@gmail.com
www.lillabjorka.se
Öppet: 1 jul-13 aug tis-sön 12-18

- 11 Elin Wägner, journalist, författare och samhällskritiker (1882-1949) hade sitt hem i Lilla Björka, Berg. Huset ritades av den kände arkitekten Carl Bergsten och skrivartugan av Simon Gate. Lilla Björka är ett byggnadsminne och huset ser i stora drag ut som det gjorde när Elin Wägner bodde där.

Fotograf: Anders Bergö

Emåns Ekomuseum

Dammgatan 15, Bodafors
0380-37 11 12
info@ekomuseum.nu
www.ekomuseum.nu
Öppet: Se hemsida

- 12 De ekologiska frågorna får allt större tyngd. Som framgår av vårt föreningsnamn, är Emån i sin helhet tema för museet. Med en tydlig ekologisk framtoning speglar museet det rika biologiska livet, både i vattendraget och dess omgivning. Aktuell info på Facebook.

Fotograf: Bo Jansson

Eriksbergs museum i Tranås

Storgatan 54
0140-681 09, 682 32
kultur-fritid@tranas.se
www.tranas.se
Öppet: Ons-fre 10-16. Lunchstängt 12-13

- 13 Välkommen till Eriksbergs museum, här finns en utställning om pälsindustrin i Tranås. Här visas också konst av Herman Norrman m fl samt speedwayföraren Ove Fundins priser och pokaler. På museet visas även tillfälliga utställningar.

Gemla Leksaksmuseum

Hembygdsvägen 6, Gemla
070-203 22 46
ola.aronsson@outlook.com
www.hembygd.se
Öppet: För bokn ring

- 14 I Gemla startade Sveriges första träleksaker-fabrik år 1866. Sedan dess har man tillverkat leksaker vid olika företag i bygden. Leksaksmuseet är inrymt i en byggnad alldeles i anslutning till hembygdsgården.

Fotograf: Ola Aronsson

Gislaveds Industrimuseum

Danska vägen 13, Gislaved
0371-149 35, 073-524 75 08
info@industrimuseum-gislaved.se
www.industrimuseum-gislaved.se
Öppet: Året runt tis-fre 10-17. Maj-sep mån

- 15 Gislaveds Industrimuseum berättar om den industri som funnits och som finns i Gislaveds kommun med tonvikt på gummi, plast och läder. Även ett stort antal andra avdelningar med intressanta föremål och objekt samt flera filmer finns att se. Besök vår hemsida för mer info.

Fotograf: Lars Frisk

Hjärtenholms lantbruksmuseum

Hjärtenholm, Alvesta
0470-70 42 00
information@kulturparkensmaland.se
www.kulturparkensmaland.se
Öppet: Se hemsida

- 16 Några kilometer norr om Alvesta ligger Hjärtenholms lantbruksmuseum som invigdes 1972. Här visas det småländska skogs- och jordbrukets historia kompletterat med tillfälliga sommarutställningar i en vacker gårdsmiljö.

Husqvarna Museum

Hakarpsvägen 1, Husqvarna
036-14 61 62
husqvarna.museum@husqvarna.se
www.husqvarnamuseum.se
Öppet: Okt-apr mån-fre 10-15. Maj-sep mån-fre 10-17, lör-sön 12-16. För bokn se hemsida

- 17 Här visas Husqvarna AB:s mer än 300-åriga historia och produktion, från kungligt gevärsfabriktill modern storindustri, på en drygt 2 400 kvadratmeter stor yta! Här finns både välkända klassiker och många överraskningar.

Hylténs Industrimuseum

Gåröström 2, Gnosjö
0370-917 00
hyltens@gnosjo.se
www.vastrasmaland.se
Öppet: Året runt mån-fre 13-16 eller enl ök

- 18 J E Hylténs Metallvarufabrik var verksam 1874-1974. Ett besök på museet är som att träda in i en metallfabrik där tiden stått still.

Hönsalottas Luffarmuseum

Storgatan 4, Boda Glasbruk
070-824 24 70, 070-567 80 46
goran@luffarmuseum.se
www.luffarmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 19 Sveriges största luffarmuseum i Glasriket. Museet speglar de tusentals luffare som fann landsvägen under fattigSveriges fattigaste period. Här visas flera hundra original av trådtjack, ca 1 000 luffartavlor, foton och texter. Nyheter är avdelning för glas och nostalgi samt Erik Höglundsutställning.

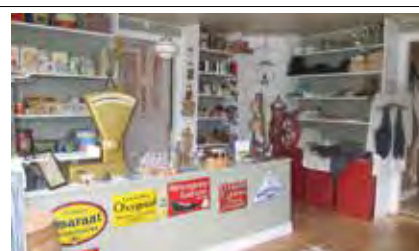

Fotograf: Göran Johansson

Komstad Kvarn

Komstad, Sävsjö
070-398 81 60
info@komstadkvarn.se
www.komstadkvarn.se
Öppet: För bokning och info, ring eller mejla. Se hemsida

- 20 Komstad hantverksby har många byggnader med historisk bakgrund. Kvarn, sågar, kvarnstensfabrik, tingshus, häkte och lanthandel. Vi utför guidade turer med förbokade grupper.

Kyrkeby bränneri

Kyrkeby Gård, Vissefjärda
070-311 74 77
goran@kyrkeby.com
www.kyrkeby.com
Öppet: Juli ons o sön guidning 14.
Övr tid bokn, minst 10 pers

- 21 I Kyrkeby har det bränts brännvin sedan 1700-talet. År 1855 köpte Ture A Malmström Kyrkeby Bränneri för att där bygga ett nytt bränneri. I det nya bränneriet kunde man tillverka 4 000 liter sprit per dag. Bränneriet lades ned 1971. I dag tillverkas det på nytt brännvin i de gamla maskinerna.

Fotograf: Göran Persson

Landeryds Järnvägsmuseum

Hyltevägen, Landeryd
073-318 47 53
kontakt@landeryd.info
www.landeryd.info
Öppet: Se vår hemsida för mer info

- 22 Landeryds Järnvägsmuseum består av f d Halmstad-Nässjö Järnvägars lokstall med vändskiva, ång- och diesellok, rälsbussar samt några vagnar. Järnvägshistorisk promenadslinga (dygnet runt). Våghus. Miljön är navet i årliga evenemangen Tågsläppet (april) och Tågdagarna i Landeryd (sept).

Fotograf: Per-Yngve Bengtsson

Lehmanns Intarsiaverkstad i Bodafors

Magasinsgatan 8, Bodafors
070-562 78 87
info@lehmannsverkstad.se
www.lehmannsverkstad.se
Öppet: 15 jun-15 sep tis-sön 11-17

- 23 Lehmanns verkstad är en levande verksamhet i ett rum som skapades 1926 av hovbildhug-garen Julius Lehmann som flyttade med sin familj från Berlin till Bodafors. Verksamheten hade nära koppling till Svenska Möbelfabri-kerna i Bodafors. I dag lever den och är kärnan i projektet Kulturgatan Bodafors.

Levanders lanthandelsmuseum

Alseda
0383-520 61
alseda@levanders-lanhandel.se
www.levanders-lanhandel.se
Öppet: Se hemsida

- 24 Lanthandel med anor från 1864. Mycket välbevarad originalinredning från 1890-talet. Butikshyllorna är fulla med tidstypiska plåt-burkar och förpackningar. Erik Levander drev butiken från 1920 fram till 1970. Sommarcafé med uteservering och hembakade kakor. Försäljning av bl a godis och delikatesser.

Fotograf: Charlotta Sköld

Moheda Skolmuseum och Hembygdspark

Vegbyvägen 10, Moheda
070-696 25 53
mohedahembygd@hotmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Se hemsida

- 25 Skolmuseum med skolsal tidstypisk för 1930-talet. Stor samling av äldre undervis-ningsmaterial, planscher, kartor och böcker. Bland rariteterna finns sandbänk, monitöring samt en utställning kring majblomman. Skol-museet omges av 15 byggnader, som speglar småländsk allmogekultur.

Målilla Mekaniska Verkstad

Södra Långgatan, Målilla
070-674 92 56
0495.20260@telia.com
www.malilla.com
Öppet: Se hemsida

- 26 MMV visar industrimiljö från 30-talet. Tillverk-ning av tändkulemotorer och semidieslar, den första tillverkade motorn från 1907 och den sista från 1959 finns att beskåda i Motormu-seet i Hembygdsparken. Motorvårdskurs 2023 och 2024, se hemsida.

Målilla Motormuseum & Hembygdsmuseum

Hultsfredsvägen 22, Målilla
070-674 92 56
0495.20260@telia.com
www.malilla.com
Öppet: Se hemsida

- 27 34 byggnader med flertalet specialmuseer: Speedway, mc, brandbilar, traktorer, järnhan-del, Beach Boysmuseum, fordonshall på ca 340 kvm och ca 100 äldre motorer. Gåvännligt område, toaletter, stor parkering, ställplats i anslutning till parken, hundrastgård. Motorns Dag alltid första helgen i aug.

Fotograf: Roland S Johnson

Mönsterås Apoteksmuseum

Kvarngatan 26, Mönsterås
0499-100 01
strandahem@telia.com
www.hembygdsmuseum-monsteras.se
Öppet: Visning enl ök

- 28 Hembygdsparken runt huvudbyggnaden, i sengustaviansk stil, har 14 byggnader med intressanta utställningar. Det unika apoteket är komplett. Officinen är identisk med Mön-sterås 1800-talsapotek. Här finns laboratorium, analys- och destillationsrum, drogvind, stöt-kammare, nattvaksrum och en örtagård.

Akvarerell av Eva Muntzing

Norrahammars Industri- & Bygdemuseum

Hammarvägen 39, Norrahammar
070-779 33 48, 070-947 31 94
info@industrimuseet.se
www.industrimuseet.se
Öppet: Se vår hemsida

- 29 Här visas Tabergsdalens utveckling avseende industri, skola och samhälle. Bland industri-erna märks Norrahammars bruk som under 1950- och 60-talen var marknadsledare inom gjuterinäringen. Nära 2 miljoner handgräsklip-pare tillverkades här, stora mängder värme-pannor, järnspisar, hushållsgods m m.

Fotograf: Roland Blomqvist

Nostalgia

Bruksgatan 43, Fågelfors
072-217 76 03
ingbritt.loberg@gmail.com
www.nostalgia.hogsby.se
Öppet: Se hemsida

- 30 Nostalgia beskriver ett samhälles tidsresa från 1700-talets järnbruk till dagens pellets- och trähustillverkning. Revykungarna Ernst Rolf och Karl Gerhard, med rötter i Småland, har också sin plats i museet. Snickarbod och lek-butik lockar fram glada skratt hos besökare i alla åldrar.

Nässjö Kontorsmuseum

Anneforsvägen 1
072-008 02 35
nassjo@kontorsmuseum.se
www.nassjo.se
Öppet: Apr-maj, aug-sep tis-tor 13-16.
Övr tid enl ök

- 31 På museet finns en stor samling av kontorsmaskiner. Samlingen består av de kända märkena Addo, Facit, Halda och Odhner och härstammar från 1890-talet och framåt. En uppbyggd kontorsmiljö från 30-talet finns att beskåda samt en verkstadsmiljö från 50-talet.

Fotograf: Kenneth Josefsson

Ohsabanan

Ohs 13, Värnamo
0370-65 11 11
marknad@ohsabanan.com
www.ohsabanan.se
Öppet: Se hemsida
♿

- 32 Ohsabanan är en smalspårig järnväg 15 km öster om Värnamo. Järnvägen slingrar sig genom den småländska urskogen förbi små sjöar och ångar. De tidstypiska tågen dras av ånglok från början av 1900-talet. Glasståg i början av juni, sommartrafik från början av juli till mitten av augusti samt tomtetåg i advent.

Fotograf: Emil Carlin

Oskarshamns Sjöfartsmuseum

Hantverksgatan 18-20
073-376 40 43, 0491-880 40
info@sjofartsforeningen.se
www.sjofartsforeningen.se
Öppet: Se hemsida. Året runt. För bokning och info ring eller mejla
☕ 🚗 ♿

- 33 Montrar med fartygsmodeller av C-A Aspger, nautiska instrument och marina tavlor finns bland andra spännande föremål. Nu har vi audioguiden för att komplettera texterna som finns i utställningen. Lekhörna för barnen. Föreningen bedriver en aktiv forskning avseende sjömän, fartyg, varv och rederier.

Persmo Skolmuseum

Eriksmåla 345, Eriksmåla
070-399 10 15, 0471-410 94
algutsboda.hembygdsforening@gmail.com
www.algutsbodahembygdsforening.se
Öppet: För bokning ring 070-399 10 15

- 34 Persmo gamla skola 3 km norr om Eriksmåla vid rv 28. Byggt 1879 med en lektionssal. 1889 tillbyggdes en lärarbostad. Skolan användes till 1929 och såldes därefter till Algutsboda Hembygdsförening som fick sin första samlingslokal. Idag inredd med bänkar och inventarier från början av 1900-talet.

Fotograf: Leif Hellerin

Psykiatriska museet

Sjöstads v 23, Västervik
0490-865 72, 076-027 81 41
info@psymuseet.se
www.psymuseet.se
Öppet: Helgfria tor 13-17. 1 jul-6 aug även tis 13-17. Övr se hemsida

- 35 Västerviks hospital, Sankta och Norra sjukh öppnades 1912 pga det stora behovet av platser för psykiskt sjuka. Det var ett eget samhälle i samhället och när det var som störst fanns här ca 1 400 patienter och 900 personal. Det var en sluten värld som du nu kan få inblick i med hjälp av guiderna där.

Fotograf: Carina Andersson

Rasmus Kvarn Grenna Museum

Röttle by, Gränna
036-10 38 90
andree@grennamuseum.se
www.grennamuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 36 På 1600-talet lät greve Per Brahe uppföra Rasmus kvarn i Röttle by som borrhuk för tillverkning av musköter. Vid seklets slut blev borrhuket den mjölkvarn den är än idag. Spår av flera anläggningar finns utmed vattendraget men Rasmus kvarn liksom Jerusalems kvarn från 1200-talet står kvar.

Reftele Ölme stad Museum

Ölme stadsvägen 28, Reftele
070-830 15 57
gunvor.nygren@iogt.se
www.gislaved.se
Öppet: Juli ons 18-20, övr enl ök

- 37 Museet ligger i Ölme stad by på kanten av Storbolmen och har på entréplan en rikt utrustad skolsal med bland annat en stor mängd skolplanscher. På övervåningen finns en köksmiljö, bruksföremål, stor motorsågssamling, textil. Undervåningen är tillgänglighetsanpassad och handikapptoiletter finns.

s/s Boxholm II

Hamnen, Tranås
0140-687 90
tourist.office@tranas.se
www.boxholm2.com
Öppet: Maj-aug. Boka biljetter på hemsidan
♿

- 38 s/s Boxholm II trafikerar den vackra sjön Sommen på gränsen mellan Småland och Östergötland. I tidtabellen finns kryssningar med olika teman och längd, t ex naturguidningar eller matturer. Boka biljett direkt på hemsidan. Du kan också chartra Boxholm II för t ex bröllop, grupper eller företagsevenemang.

Fotograf: Boco Nordfin

s/s Nalle

Norra kajen, Oskarshamn
070-611 70 13
info.nalle@sjofartsforeningen.se
www.sjofartsforeningen.se/nalle
Öppet: Året runt enl ök.
Se hemsida och Facebook

39 s/s Nalle är byggd på Oskarshamns Mekaniska verkstad 1923. Maskin och panna är originaltillverkade i Oskarshamn. Nalle tjänstgjorde i Oskarshamns hamn till 1965. Nalle ligger idag vid Norra kajen i Oskarshamn. Möjligt att åka turer/hyra Nalle, ca 20 passagerare. Under 2023 firas 100-årsjubileum.

Fotograf: Urban Lindström

Skonaren Linnéa

Träskeppsvarvet Casimirsborg, Gamleby
070-878 64 92
info@skonarenvega.se
www.traskepps.se
Öppet: Mån-fre 9.30-16

40 Linnéa byggdes i Sjötorp 1915, som träsegelskepp utan hjälpmotor. Hon har seglat i fraktfart och på islandsfiske fram till mitten av 1960-talet. Sedan 1968 seglar hon i familjen Bergströms ägo som skolskepp och passage-rarfartyg. Linnéa ligger nu på Träskeppsvarvet för en större renovering.

Skåne-Smålands Järnvägsförening

Lokstallarna, Mejerivägen 7, Strömsnäsbruk
070-682 09 25
info@ssjf.nu
www.ssjf.nu
Öppet: Jun-aug. Se hemsida eller enl ök

41 Historisk järnvägsmiljö i Strömsnäsbruk med ånglok och rälsbussar. Stationshus, lokstall och museum från Skåne-Smålands Järnväg. Sträcka: Traryd-Strömsnäsbruk-Markaryd. Uthyrning av cykeldressiner maj-september. Rälsbusstrafik juni-augusti. Se hemsidan.

Fotograf: Harald Berglund

Smalspårsjärnvägen Hultsfred-Västervik

Västervik
0490-230 10
info@smalsparet.se
www.smalsparet.se
Öppet: 20 jun-1 jul tis, tor och lör. Stängt 24 jun. 3 jul-19 aug dagl. 26 aug-30 sep lör

42 Res med rälsbuss på Nordens längsta smalspåriga järnväg. Sju mil lång, ringlar sig banan fram genom det vackra småländska landskapet med över 20 olika stationer. Järnvägen från 1879 är byggnadsminne och utpekad som ett av landets mest intressanta industriminne. Beställningståg körs året runt.

Fotograf: Peter Heller

Smålands Militärhistoriska Centrum

Delary Industripark
076-311 86 89
enassert@gmail.com
www.smhs.eu
Öppet: Se hemsida

43 Museet Smålands Militärhistoriska Centrum speglar det militärhistoriska skeendet i Småland under perioden 1901 till våra dagar. Vi visar hela Småland som armén, flygvapnet och kustartilleriet. Vi har en stor fordonssamling, hästdragna fordon och sovjetisk stridsvagn. Vi har även lekhörna för barn.

Fotograf: Mats Nässert

Stenhuggarmuseet i Vånevik

Ritsmejselvägen
070-281 49 29
hej@hardklang.se
www.hardklang.se
Öppet: Se hemsida

44 I Vånevik producerades byggnadssten och monument för export till hela världen. Utemuseum med verkstäder, vandringsleder med lämningar efter stenbrott och byggnader, informationstavlor i QR-format där du kan ta del av berättelsen om platsen. Lägenhetsmuseum med arbetarbostad i kasernen.

Fotograf: Marit Stigsdotter

Stiftelsen Gamla Bankgården i Vrigstad

Jönköpingsvägen 2
070-551 33 94
mats.carlsson@mastec.se
www.bankgarden.se
Öppet: Se hemsida

45 Sveriges enda bankmuseum på ursprunglig plats. Utställning med sparbössor och bankmaskiner. En lägenhet inredd som i början av 1900-talet. Den nya utställningen Hur Vrigstad blev Vrigstad visar entreprenörers betydelse för en bygds framväxt och överlevnad.

Tabergsgruvan

Kvarnvägen 9
info@tabergsgruvan.se
www.tabergsgruvan.se
Öppet: Se hemsida

46 Järnmalmsgruva sedan 1400-talet till 1950-talet. Malmen heter Titanomagnetitolivinit, vilket är lösenordet för att komma ut ur berget efter visningen, det har Bergfrun bestämt. I Gruvgården finns Fladdermuseum och geologutställning.

The Glass Factory - Glasmuseet i Boda

Storgatan 5, Boda Glasbruk
0471-24 93 60
info@theglassfactory.se
www.theglassfactory.se
Öppet: Se hemsida

47 I Boda glasbruks gamla lokaler finns ett av Nordens största glasmuseer med över 40 000 föremål från Boda, Kosta samt Åfors glasbruk. Museet fungerar som kunskapscentrum och kreativ mötesplats mitt i Glasriket med tillfälliga utställningar, hotspots och basutställningar samt programverksamhet.

Torpa Buss & Teknikmuseum

Torpa, Ljungby, Annerstad
070-543 16 14
info@torpabystuga.se
www.torpabystuga.se
Öppet: 20 maj-15 sep ons 18-20, lör-sön 14-17

48 Välkommen till en nostalgitripp hos Torpa Buss & Teknikmuseum. Titta på utställningen av veteranbussar, mopeder, motorcyklar, motorsågar, båtmotorer, vanliga motorer, tändkulemotorer, olika miljöer m m. Se även vårt 50-talsfik med fungerande jukebox.

Torstamåla torvmuseum

Torstamåla 110, Eriksmåla
047-13 36 36, 070-275 88 42
orjanhjortragnarsson@gmail.com
www.ryttaren.nu
Öppet: 11 jun 13-16. Övr tid enl ök

49 Ett arbetslivsmuseum som visar torvbrytning på gammalt vis med spade och komplett torvströfabrik för framställning av torvbalar. Åkturer med tåget som användes för hemkörning av torven. Välkomna!

Fotograf: Örjan Hjort-Ragnarsson

Tändsticksmuseet

Tändsticksgränd 27, Jönköping
036-10 55 43
matchmuseum@jonkoping.se
www.matchmuseum.jonkoping.se
Öppet: 7 jun-31 aug mån-fre 10-17, lör-sön 10-15. 1 sep-31 maj tis-sön 11-15

50 Tiderna förändras - det gör Tändsticksmuseet också. Museet är delvis stängt under 2023 på grund av renovering och produktion av nya basutställningar.

Fotograf: Mons Anner

Töllstorps Industrimuseum

Töllstorp, Gnosjö
070-551 04 88
tollstorp@telia.com
www.hembygd.se
Öppet: 19 jun-1 sep

51 Töllstorp är ett levande industrimuseum beläget i en vacker ådal med porlande vatten och snurrande vattenhjul. Här visas framväxten av småindustrin i Gnosjö från 1700-talet och framåt i en autentisk miljö. Vattenhjulens dag är varje år tredje söndagen i augusti, då visas hela museet i drift.

Unnaryds Bonadsmuseum

Bygatan 1, Unnaryd
073-080 04 36
hembygdsforening@unnaryd.com
www.bonadsmuseum.se
Öppet: Se hemsida

52 Nationellt centrum för sydsvenskt bonadsmåleri. Kom och upplev en kulturskatt i form av lokal naivistisk folkkonst i äggtempera från 1700- och 1800-talen. Här bjuds ett levande kulturarv för alla i form av målarkurser, guidade visningar, workshops, café, specialutställningar etc.

Fotograf: Mikael Rosengren

Virserums möbelindustrimuseum

Kyrkogatan 34, Virserum
0495-300 24
info@mobelmuseum.com
www.mobelmuseum.se
Öppet: 1 jun-31 aug tis-fre 12-17. Juli och halva aug även lör-sön 12-17. För andra tider ring

53 Vattenhjulet driver maskinverkstaden från 1920-talet med transmissioner i taket och remdrift. Vi kör dagligen maskinerna, den äldsta från 1895. Stor utställning med Virserumsmöbler. Tändkulemotorn driver sågverket. Smedjan har intressanta maskiner och en utställning om Demanders Verktygsfabrik.

Fotograf: Thorbjörn Svahn

Västerviks Museum & Hvalstad kvarn

Kulbacken
0490-211 77
info@vasterviksmuseum.se
www.vasterviksmuseum.se
Öppet: Se hemsida

54 Hvalstad kvarn. Den vattendrivna kvarnen med anor från 1700-talet snurrade med full kraft fram till 1970, då den siste mjölnaren stängde portarna. Ta bilen, cykeln, smalspåret eller en vandringsstur via Tjustleden. Boka guidning hos Västerviks Museum.

Fotograf: Veronica Palm

Åminne Bruksmuseum

Bruket 1, Värnamo
info@aminnebruk.se
www.aminnebruk.se
Öppet: 1 jun-aug ons-sön 13-17. För guidning och övr info se hemsida

55 Unik järnbruksmiljö med masugn, kollada, gjuteri, modell- och mekanisk verkstad. Följ malmens väg från sjön via tackjärnsframställning från masugnen till färdig produkt. Som sista sjömalmslytta i Sverige upphörde järnframställningen 1934. Utställning, museum och evenemang.

Fotograf: Hans Sjögren

Ädelfors gruv- och mineralmuseum

Guldvägen 33
0383-973 54
vetlanda.museum@vetlanda.se
www.vetlanda.se
Öppet: 21 jun-27 aug ons-sön 12-16

56 År 1737 hittades guld utanför byn Gyafors. Förhoppningarna blev så höga att byn fick namnet Ädelfors. Här startade Sveriges första gruva för att bryta guld. Men hur gick det, egentligen? I utställningen möter du berättelser, människoöden och folketro.

Överums Bruksmuseum

Hammarsmedsvägen 1, Överum
070-647 37 40
douglas.blomberg.foreningar@outlook.com
www.hembygd.se
Öppet: Se hemsida

57 Museet är inrymt i en hammarsmedja från 1856. En tyskhärd och en hammare driven av vattenhjul finns kvar. Här visas föremål från Överums Bruks tillverkning bl a kanoner, och från 1850 jordbruksplogar samt övriga jordbruksprodukter, järnframställning, modeller bl a hur samhället såg ut 1912.

Fotograf: Arne Flinck

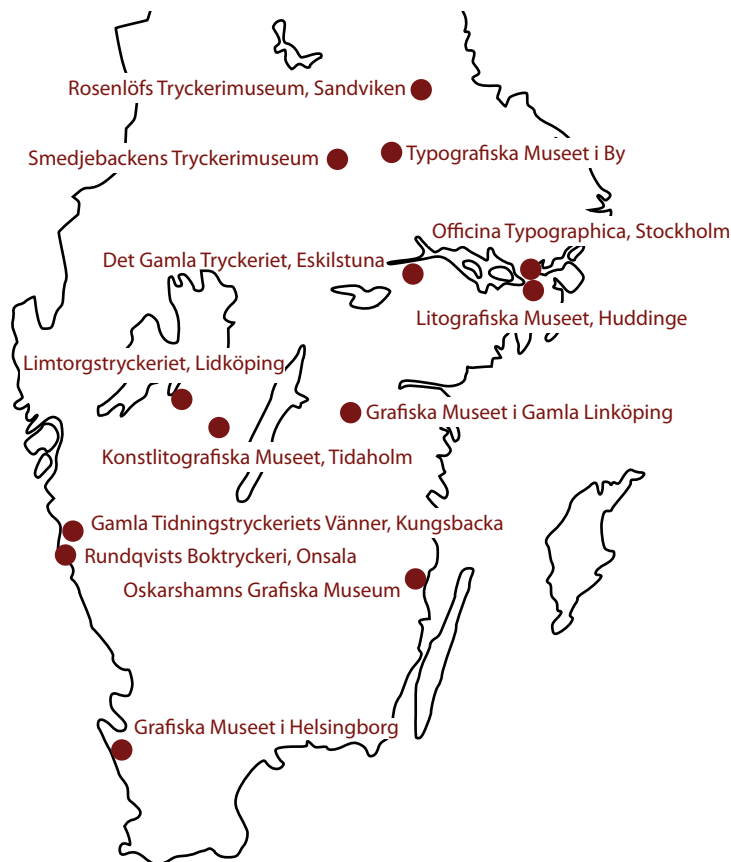
Tryckerimuseer i Sverige

1483 TRYCKTES den första boken i Sverige, 1818 den första litografin. Dessa trycktekniker har förändrat vår tillvaro i grunden – de är förutsättningen för det grafiska landskap och den värld av bilder vi lever i idag. Boktryckarkonsten gjorde det möjligt att sprida idéer och kunskap, litografin förvandlade en svartvit bildvärld till en värld i färg.

Under andra halvan av 1900-talet ersattes de traditionella metoderna med digital teknik och den grafiska branschen förändrades radikalt. Men det går fortfarande att få se och uppleva det gamla hantverket. På våra museer delar kunniga typografer och litografer med sig av sitt yrkeskunnande och har man tur kan man själv få prova på att sätta eller trycka.

Välkommen att besöka något av våra tryckerimuseer! Mer information om vilka de är finns på www.gramus.se.

GRAMUS är en ideell förening som bildades år 2000 i syfte att tillvarata de svenska grafiska museernas intressen och att på ett nationellt plan verka för att kunskapen om äldre grafisk teknik ska kunna leva vidare.

GRAMUS
Sveriges Grafiska Museers
Samarbetsråd

STOCKHOLM

Bolindermuseet

Gjutarplan 8, Järfälla
070-257 86 44
info@bolindermuseet.se
www.bolindermuseet.se
Öppet: Se hemsida

- 1 Bolindermuseet visar föremål från Bolinders Mekaniska Verkstad och Bolinder Fabriks AB. Bolinders sysslade med gjutning av köksgeråd, spisar och kaminer men tillverkade också parksoffor, trädgårdskonst och fontäner m m. På 1900-talet även tändkulemotorer, redskap till storkök och utombordsmotorer.

Fotograf: Per Zetterman

Carl Eldhs Ateljémuseum

Lögebodavägen 10
08-612 65 60
info@eldhsateljje.se
www.eldhsateljje.se
Öppet: Se hemsida

- 2 Carl Eldh (1873-1954) är en av Sveriges mest kända skulptörer. Den unika ateljébyggnaden ritad av Ragnar Östberg 1919 var Eldhs arbetsplats i över 30 år. Här ryms större delen av hans samlade verk i olika skala, verktyg m m. Årlig tillfällig utställning.

Fotograf: Carl Eldhs Ateljémuseum

Djurgårdslinjen

Norrmalmstorg-Skansen-Waldemarsudde
08-660 77 00
info@djurgardslinjen.se
www.djurgardslinjen.se
Öppet: Se hemsida för aktuell info

- 3 Djurgårdslinjen har uppdrag av Region Stockholm att visa upp det rörliga kulturarvet i form av Stockholms Spårvägshistoria med trafik på helger och somrar med historiska spårvagnar. Verksamheten drivs till största delen helt ideellt med volontärer.

Fotograf: Per Englund

Dyktankhuset

Djurgårdsstrand 7
070-360 21 04
info@sdhf.se
www.sdhf.se
Öppet: Se hemsida

- 4 Dyktankhuset byggt 1934. Det svenska dykerihistoriska kulturarvet visas, samlingar från både militärt och civilt dykeri. Här finns den typ av dykarklocka med vilken kanoner bärgades från regalskeppet Vasa, flera olika tryckkammare och en stor mängd dykarutrustning samt enmansubåten Doppingen.

Fotograf: Kent Forsén

Ersta museum

Erstagatan 1M
08-714 61 00
museum@erstadiakoni.se
www.erstadiakoni.se
Öppet: Oftast tis-tor 11.30-13.30. Sista sön i mån 12-14. Aktuella tider se fb eller hemsida

- 5 Kvinnokämpen Fredrika Bremer. Sångerskan Jenny Lind. Sveriges första sjuksköterska och diakonissa Marie Cederschiöld. De inledde 170 år av vård, omsorg och utbildning inom ramen för Ersta diakoni. Besök vår utställning "I starka kvinnors sällskap" - kanske Sveriges mest kvinnohistoriska museum.

Folk- och Trädgårdsmuseet

Trädgårdsparken, Tungalsta
070-761 72 09
info@folkochtradgard.se
www.folkochtradgard.se
Öppet: För bokning och info, ring eller mejla

- 6 Tungalstas historia med trädgårdsnäringen i fokus. Verksamheten har ett växthus och en nyanlagd tvättorklada där museet är inrymt. Tusentals fotografier, dokumentationer och redskap från förr.

Fotograf: Cit Lundin

Hagalunds Tvätterimuseum

Masmovägen 20-22, Huddinge
070-320 68 92
olle@ollemagnusson.se
www.tvattemuseet.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🧑

- 7 Tvätterihistoria i byggnader, föremål och praktik. Stockholmarnas smutstvätt var levebrödet för 100-tals tvätterier på Södertörn under början av 1900-talet. Den hämtades med häst och vagn och gjordes ren av tvättarfamiljerna vid närmaste vattendrag. Samlingar av strykjärn, tvättpåsar, klädnypor m m.

Fotograf: Olle Magnusson

Järnhandeln, Skansen

Djurgårdsslätten 49-51
08-442 80 00
annika.johansson@skansen.se
www.skansen.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🚗 🧑

- 8 En järnhandel på 1930-talet har det mesta som ett hem behöver, vad bonden önskar, vad byggmästare eller verkmästaren kräver. Moderniteter som glasdisk samsas med de äldre lådorna bakom disk. Järnhandlaren erbjuder traditionella varor samt nymodigheter som elektriskt kylskåp och elektriska strykjärn.

K. A. Almgren sidenväveri & museum

Repslagargatan 15
08-642 56 16
info@kasiden.se
www.kasiden.se
Öppet: Mån-lör 12-16
🧑

- 9 Det enda ännu aktiva sidenväveri som finns kvar i Norden. Här vävs sidentyger och band på originalmaskiner i sin ursprungliga fabriksmiljö från 1860-talet. Det är också en plats för utställningar och program där det textila går som en röd tråd. Här möts samtid och historia.

Fotograf: Klas Nyberg

Litografiska Museet

Sundby Gård, Huddinge
08-746 90 91
info@litografiskamuseet.se
www.litografiskamuseet.se
Öppet: Tis-fre, sön 12-15

- 10 Här visas stentryck med hundraåriga tryckpressar som fortfarande är i bruk. Snällpressen Johanna från 1897 är unik! I utställningshallen kan man se litografier – både nya och äldre. Museet ligger i den vackra parken på Sundby Gård med värdshus och fina strövområden.

Lottas Garverimuseum

Långgatan 9, Sigtuna
070-312 78 46
lottasgarveri@gmail.com
www.lottasgarveri.se
Öppet: Enl ök

- 11 Ett levande museum där skinn, både fiskskinn, garvas med omättade fetter och bark. Ett rum används för skinnsomnad och försäljning av hantverk och ett rum för garvning. I garveriet används handverktyg som olika skav- och skärknivar, räckspeade och skavbom. Kurser och föreläsningar hålls i garveriet.

Fotograf: Håkan Olsen

Mekaniska Verkstaden, Skansen

Djurgårdsslätten 49-51
08-442 80 14
mikko.svensson@skansen.se
www.skansen.se
Öppet: Se hemsida

- 12 Mekanisk verkstad innehållande remdrivna maskiner som svarar, trycksvarv, fräsmaskin, bordhyvel, kipphyvel, rund- och planslip, radialbormaskin, fjäderhammare samt en ässja. Museet har även en inredd kontorsdel. Utställning som beskriver den fackliga och politiska kampen för bättre villkor.

Minsveparen M20

Galärvarvet vid Vasamuseet, Djurgården
070-665 55 26
kontakt@minsveparen.se
www.minsveparen.se
Öppet: Se Sjöhistoriskas hemsida, fliken Museifartyg

- 13 M20 är ett levande och sjögående fartyg där Marinens traditioner hålls vid liv. Fartyget skall vara en samlingsplats för de som vill stödja och bevara vårt svenska marina kulturarv. Öppet för allmänheten vid kaj i Stockholm och vid hamnbesök. Medlemmar får delta i sjöfärder och social samvaro.

Fotograf: Stefan Cedergren

Polismuseet

Museivägen 7
010-563 80 00
polismuseet@polisen.se
www.polismuseet.se
Öppet: Tis-fre 12-17, lör-sön 11-17, mån stängt
🧑

- 14 Här finns de riktiga föremålen och de sanna berättelserna om livet som polis idag. Vilken polis är du? Kliv in i vår virtuella garderob. Följ polisens fothistoria och se Sveriges första "mug shots" och föremål från kända fall. Lös spännande uppdrag och kör "blått" i polisbilen i barnutställningen.

Skolsegelfartyget Ellen

Beckholmen
072-450 92 29
info@syellen.se
www.syellen.se
Öppet: I trafik maj-sep, se hemsida för info.
I övr enl ök vid kaj

15 Seglande lastfartyget Ellen byggdes i Danmark 1898. Fraktfart under dansk flagg, från 1920 under den svenska fram till 1961. Först hemma i Bohuslän och sedan Böda. Skolfartyg från 1985, i nuvarande ägares regi från 1992. Vår och höst seglar bl a skolklasser. Sommartid är det skutkollon.

Fotograf: Peter Rundström

Skulptörens verkstad/ Renqvists verkstad

Spångvägen 23, Saltsjö-Boo
073-624 92 85
kontakt@renqvistsverkstad.se
www.renqvistsverkstad.se
Öppet: Se hemsida

16 I Kummelnäs, Nacka ligger museet för Skulptörens hantverkstekniker. Dessutom: Aktuell skulpturutställning, Gårdsutställning, Visningar, Bokförsäljning, Unika filmer om skulptur, Kurser och workshops. Skulptören Torsten Renqvists ateljé ligger intill och visning kan bokas vid intresse.

Fotograf: Lotta Ericsson

Skärgårdsmuseet

Byholmsvägen 9, Stavsnäs
info@skargardsmuseet.org
www.skargardsmuseet.org
Öppet: Juli-aug och de två första helgerna i sep. Bokn vg mejla, se hemsida

17 I Stavsnäs by finns Skärgårdsmuseet. Här visas basutställningar med skärgårdsrelaterade tema. I museibutiken säljs nya och antikvariska böcker och presentartiklar. Museet har även ett referensbibliotek med skärgårdslitteratur. Entré 50 kr, gratis för medl. och barn. Grupper kan boka visning året om.

Snus- och Tändsticksmuseum

Gubbyllan, Skansen
072-144 01 44
info@snusochtandsticksmuseum.se
www.snusochtandsticksmuseum.se
Öppet: Jun-aug mån-sön 11-16. Övr året fre-sön 11-15

18 Museet är inrymt i värdshuset Gubbyllan, strax efter Skansens entré. Här visas det svenska snusets historia och traditioner. Du får även veta mer om tändstickans roll genom tiderna.

Solnaskutan Constantia

Huvudsta Strand 8, Solna
072-232 11 28
info@constantia.se
www.constantia.se
Öppet: Seglingssäsongen. För bokning och info vg mejla

19 Marstillaren Minde köptes 1920 till Kalmar och gick i svensk fraktfart till 1967. Skolklasser, sällskap och företag seglar på ett originalriggat skepp - roligt och lärorikt för alla åldrar. Årlig seglation 4 000 sjömil, 700 pers. Tall Ship's Races, Fyn Rundt, Saltkråkan Race i Stockholms Skärgård.

Fotograf: Anders Åsell

Spårvägmuseet

Gasverkstorget 1
08-123 337 01
sparvagsmuseet@sl.se
www.sparvagsmuseet.se
Öppet: Tis-sön 11-17. Stängt under större helger. Se hemsida för info

20 Spårvägmuseet berättar om kollektivtrafikens historia i Stockholms län. Följ med på en tidsresa via vägar, vatten och spår. Från roddartrafik till tunnelbana och pendeltåg.

Fotograf: Daniel Criffel

Statarmuseet Överjärva Gård

Överjärva gård, Solna
08-746 10 00
overjarva@solna.se
www.overjarva.se
Öppet: Se hemsida

21 Överjärva gård är en friluftsgård med en lång och spännande historia. I Statarmuseet upplever du hur en statarfamilj levde och arbetade på gården under 1920-talet. Museet har öppet under gårdsdagar med familjeaktiviteter. Se hemsidan för aktuellt program.

Strindbergsmuseet

Drottninggatan 85
08-441 91 70
info@strindbergsmuseet.se
www.strindbergsmuseet.se
Öppet: 3 jan-30 dec tis-sön 12-16

22 August Strindberg (1849-1912) bodde sina fyra sista år på Drottninggatan 85. Känn närvaron i författarens hem, bestående av sovrum, salong och arbetsrum. Till museet hör också Strindbergs bibliotek på vinden samt angränsande lokaler för basutställning, tillfälliga utställningar och programverksamhet.

Sundbybergs Stadsmuseum

Fredsgatan 4
08-706 81 78
info@museet.se
www.museet.se
Öppet: Se hemsida för info

- 23 Sundbybergs stadsmuseum är det charmiga stadsmuseet som är en gömd pärla under Stockholms och Sundbybergs kulturhimmel! Här kan du uppleva det mystiska forntidsrummet, Sveriges första ångmotor till flygplan. Vi anordnar även trevliga stadsvandringar och föreläsningar. En kulturell guldgruva.

Fotograf: Mathias Andersson

Svenska Tandläkarsällskapets Museum

Haukadalsgatan 12, Kista
070-687 50 60
museum@tandlakarforbundet.se
www.tandlakarforbundet.se
Öppet: För bokn ring eller mejla

- 24 Föremålen började samlas 1860. Det är en av Europas förnämsta samlingar på 10 000 föremål och 2 000 böcker. T ex visas gamla sammetsklädda behandlingsstolar och hand- och trampborrar från tiden före elektriciteten. Finns porträtt, fotografier, särtryck, avhandlingar och läroböcker från olika epoker.

Sveriges VVS-museum

Archimedesv 1, Bromma
08-128 199 99
rolf.levin@sverigesvvs-museum.se
www.sverigesvvs-museum.se
Öppet: För bokning och info, ring eller mejla

- 25 Sveriges VVS-museum visar VVS-branschens utveckling i Sverige. Tanken med museet är att visa hur VVS-branschen utvecklats det svenska samhället från Lort-Sverige till världens högsta levnadsstandard. Utställningen tar sin början i mitten på 1800-talet och framåt.

Torsten Renqvists Ateljé

Spångvägen 23, Saltsjö-Boo
070-374 91 98
torsten.renqvist@gmail.com
www.torstenrenqvist.se
Öppet: Året runt enl ök

- 26 Torsten Renqvist (1924-2007) räknas till efterkrigstidens stora svenska konstnärer med internationellt anseende. Han var verksam som målare, grafiker och skulptör. Ateljén i Kummelnäs har bevarats som utställningsrum för konst, skisser och verktyg. I annex och på gård visas samlingsutställningar.

Fotograf: Oia Hjelm

Tumba bruksmuseum

Sven Palmes väg 2, Tumba
08-519 553 46
info@tumbabruksmuseum.se
www.tumbabruksmuseum.se
Öppet: Tor-sön 11-16. För helgdagar se hemsida

- 27 I fyra hus visas utställningar över liv och arbete på sedelpappersbruket, Riksbankens historia och papperstillverkning för hand. Besök även trädgårdarna och parken runt museet. Brukscaféet har samma öppningstider som museet. Fri entré. Se hemsida för aktiviteter och visningar.

Fotograf: Jens Mohr

Vaxholms fästnings museum

Kastellet
08-541 311 10
info@vaxholmsfastning.se
www.vaxholmsfastning.se
Öppet: Se hemsida

- 28 Stockholms skärgårds största museum, ett spännande besöksmål för hela familjen. Utställningar om Marinen, Hydrofonstationen - ett lyssnande öra under vattnet. Djur i krig. Livet på Kastellet 1890 och Ytterby gruva - gruvan med världsrekord i grundämnen. Roliga evenemang och aktiviteter för barn.

Fotograf: Anki Himmelstrand

Vedettbåten Sprängaren

Museipiren vid Vasamuseet
070-680 78 48
vanner@hmssprangaren.se
www.hmssprangaren.se
Öppet: 28 maj-29 aug tis-sön 11-18.

- 29 Vedettbåten Sprängaren byggdes för medel från Pansarbåtsinsamlingen 1912. Fartyget är ett fungerande flytande kulturav från örlogsflottans tidiga 1900-tal. Stenkolseldad panna och en compundångmaskin om 400Hk. Visas vid Vasamuseets museikaj under sommaren och möjlighet finns att åka som passagerare.

Fotograf: Mats Krantz

Veteranflottiljen

Gålö, Västra Bondäng
070-982 54 55
arrangemang@veteranflottiljen.se
www.veteranflottiljen.se
Öppet: Endast förbokade grupper. För bokn och info, ring eller mejla

- 30 Veteranflottiljen välkomnar grupper att besöka Gålöbasen. Besök och guidad visning bokas på arrangemang@veteranflottiljen.se eller telefon 070-982 54 55. Våra kunniga guider berättar om Gålöbasen och Veteranflottiljen. Kaffe/te med skeppsskorpa serveras.

Fotograf: Malin Harström

Vrak - Museum of Wrecks

Djurgårdsvägen 50
08-519 549 00
info@vrak.se
www.vrakmuseum.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🧑

- 31 Vrak tar dig med på en djupdykning till Östersjöns vrak och historiska lämningar. Dramatiska händelser och välbevarade skepp gömmer sig under havets yta. Upptäck ett världsunik - och dolt kulturarv. Museibutik, café och bar.

Fotograf: Amnell Karlsson

Ångfartyget Mariefred

Klara Mälarstrand
08-669 88 50
mariefred@telia.com
www.mariefred.info
Öppet: Se hemsida
☕

- 32 Ångfartyget Mariefred byggdes år 1903 för traden Stockholm-Enhörna-Mariefred. På denna trad har hon seglat under samma namn, med få förändringar ombord, och med samma ångmaskin alltsedan dess. Trafik Stockholm-Mariefred samt Mariefred-Taxinge Näsby.

Fotograf: Lars Berglöf

Världsomspännande årlig fototävling!

Var med och synliggör arbetslivsmuseer för omvärlden

Sätter arbetslivsmuseer på kartan

Fritt för alla delta

Läs mer på www.wikilovesmonuments.org

WIKI loves monuments

Bilderna visar medlemsmuseer som utsetts till den svenska finalen olika år.

Skånska Järnvagnar - Ångtåget på Österlen. Foto: Kristian Hedberg CC BY-SA 4.0

Hylltens industrimuseum. Foto: Leif Gustavsson CC BY-SA 4.0. Verket/Avesta art. Foto: Raven Carlsson CC BY-SA 4.0

Wikimedia Sverige är samordnare i Sverige, i samarbete med Riksantikvarieämbetet, Sjöhistoriska och Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd

S Ö D E R M A N L A N D

Arsenalen

Näsbyholm, Strängnäs
0152-121 44
info@arsenalen.se
www.arsenalen.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍷

- 1 Skandinavians största i sitt slag! Utställningen visar fordon som kan ta sig fram både på land och i djupt vatten. Upplev berättelser, fakta och människoöden. Se den tekniska och militära utvecklingen från 1900-talets början till idag. För barnen finns kluriga knep längs museets levande utställning.

Fotograf: Gunnar Österlund

Björndammens Masugn

Björndammens Masugn, Malmköping
070-844 24 61
lena@cameralink.com
www.bjorndammensmasugn.se
Öppet: För bokn och info ring eller mejla.
Se hemsida
☕

- 2 Björndammens Masugn har en lång och intressant historia och är en del av den forna järntillverkningen i Sverige. Björndammens Masugn finns mitt i Sörmland i mellan Malmköping och Strängnäs. Välkommen till en mäktig kulturscen. Järn, skog och kulturscen.

Fotograf: Caspar Almalander

Det Gamla Tryckeriet/ Eskilstuna Magasinet

Fridhemsgatan 4, Eskilstuna
070-629 09 58, 016-13 48 84
info@detgamlatryckeriet.nu
www.detgamlatryckeriet.nu
Öppet: Tis-fre 10-16, lör 11-15
☕ 🍷

- 3 Vi är ett levande museum där vi visar hur man producerade böcker för över 100 år sedan. Här visas ett historiskt grafiskt handarbete med trä- och blytyper, boktryck i digel- och cylinderpressar med handkraft. Vi skraddarsyr gruppbesök.

Eskilstuna Stadsmuseum

Faktorigatan 4B, Eskilstuna
016-710 23 75
stadsmuseet@eskilstuna.se
www.stadsmuseet.eskilstuna.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍷

- 4 I Lilla stadsmuseet kan barn och vuxna leka sig genom Eskilstunas historia tillsammans. Ångmaskinhallen bjuder på en stor samling ångmaskiner. Utställningen Laddat berättar om de vapen som tillverkats i huset som idag är stadsmuseet. Du får också veta mer om slottet som en gång fanns i Eskilstuna.

Fotograf: Nimie Schröder

F11 Museum

Skavsta flygplats, Nyköping
070-389 90 63
info@f11museum.se
www.f11museum.se
Öppet: Året runt tis 9-12, sön 11-16
☕ 🍷

- 5 På F11 Museum möter du det moderna svenska spaningsflygets utveckling, samt får en inblick i hur Sveriges gränser under kalla kriget bevakades. Se S29, S32, S35, SF37. "Flyg" SF37, SK60, JAS 39 Gripen och Piper Seneca i simulator!

Fotograf: Kenneth Åbrink

Femörefortet

Femöre i Oxelösund
0155-383 50
info@femorefortet.se
www.femorefortet.se
Öppet: 13 maj-18 jun lör-sön. 28 jun-20 aug dagl. 26 aug-8 okt lör-sön. Gruppvisning hela året ☕

- 6 Upplev det spännande och topphemliga Femörefortet! I berget under naturreservatet Femöre i Oxelösund finns en kärnvapensäker jätteanläggning, där 70 soldater under kalla kriget skulle försvara Bråvikenområdet. Guidade visningar. Museibutik med kafé, drycker, glass, souvenirer och böcker.

Fotograf: Per Rödseeth

Föreningen Sörmlands Veteranjärnväg

Lokstallsvägen 1, Oxelösund
072-226 60 01
fsvj@fsvj.se
www.fsvj.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍷

- 7 Upplev Oxelösunds Järnvägsmuseums nostalgiska genom foto, film, föremål och fordon. Oxelösunds Järnvägsmuseum är mer än bara ett museum. Välkommen att ta del av vad kuststaden har att erbjuda dig tillsammans med övriga museer.

Fotograf: Kai Tamminen

Föreningen Ångslupen Gerda

Bälgvikens ångbåtsbrygga, Eskilstuna
070- 559 18 65
info@gerda.nu
www.gerda.nu
Öppet: Se hemsida

- 8 Gerda är byggd 1865 för Stockholms Ångslups AB. Sålld 1894 till Hanebergs säteri i Sörmland. Köptes 1978 av Eskilstuna kommun. I dag trafikerar Näshtasjön och andra vatten kring Eskilstuna maj-sep. Turer efter tidtabell och vid olika evenemang. Fartyget kan chartras, vi får ta max 40 passagerare.

Fotograf: Hans-Ingar Tidekrans

Hälleforsnäs Gjuterimuseum

Bruket, Hälleforsnäs
0157-403 50
info@gjuterimuseum.se
www.gjuterimuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 9 Museet har maskiner från förarbete, gjutning och efterarbete. Brukets historia berättas, en del anställda porträtteras och livet på bruksorten visas i olika utställningar. Gjuterimuseet inrymmer även en bandyutställning. Försäljning av prydnadsföremål i gjutjärn.

Högsjö Bruksmuseum

Pampetorpsallén 2
070-679 52 73
hogsjo.kultur@telia.com
www.hembygd.se
Öppet: Se hemsida

- 10 Museet är inrymt i "Vita skolan" från 1785. Museet har utrustning, maskiner, redskap, verktyg och dokument från textilindustriepoken i Högsjö. Vissa maskiner kan demonstreras vid visning.

Järnbruksmuseet

Nyköpingsvägen 11, Nävekvärn
070-573 47 78
sveneriksson@hotmail.se
www.hembygd.se
Öppet: 7 jul-6 aug alla dagar 12-17
☕

- 11 Bruksmuseum med spisar, konstgjutgods m m som gjutits i Nävekvärn. Huset intill var på sin tid Brännmästarens bostad.

Fotograf: Karin Björklund

Kvinnliga medborgarskolan Fogelstad

Fågelsta, Lilla Ulfåsa
070-384 22 08
info@fogelstad.org
www.fogelstad.org
Öppet: Jun-aug lör-sön 13-16.
Stängt midsommardagen

- 12 En utställning om Kvinnliga medborgarskolan på Fogelstad. Skolan startade när kvinnorna i Sverige fick rösträtt och drevs mellan 1925-1954. Drygt 2 000 kvinnor fick där kunskap och mod att delta i samhällsbygget. Avgiftsfritt, viss avgift för grupper. Syntolkad utställn. Tillgängligt för rörelsehind.

Lagersbergs säteri

Lagersbergs säteri 3, Eskilstuna
016-710 23 75
stadsmuseet@eskestuna.se
www.lagersbergssateri.eskestuna.se
Öppet: Se hemsida
☕

- 13 Med anor från medeltiden är Lagersbergs säteri en av Sveriges bäst bevarade karolinergårdar. Här har adelsfröknar strövat runt i trädgården och statare slitit på fälten. De sista som bodde på Lagersberg var syskonen Persson. Huvudbyggnaden och statabostaden är idag museum. I ena flygeln finns ett café.

Fotograf: Louise Hackelberg

Linbanemuseet

Malmberga/Forsby
070-604 18 79
klausjuergens@outlook.com
www.kalklinbanan.se
Öppet: Se hemsida

- 14 År 2003 blev kalklinbanan Årets industriminne och det nya museet invigdes sommaren 2018. Dessutom ingår Kalkbrottsutsikten ovanför kalkbrottet i Forsby, där man kan se ner i brottet och där man fortfarande bryter kalk.

Lotsarkivet i Gamla Oxelösund

Gamla Oxelösundsvägen 23
073-073 88 60, 015-53 00 68
info@lotsarkivet.se
www.lotsarkivet.se
Se hemsida

- 15 I Lotsarkivet finns information om lotsning och lotsarnas liv i Oxelösunds farleder och skärgård. Studierummet ger digital tillgång till lokal historia, bildarkiv, filmer och släktforskning. Kulturstigen guidar dig till lotsarnas bostäder, lotsutkiken och den äldsta bevarade lotsplatsen Oxelö Krog.

Munktellmuseet

Portgatan, Eskilstuna
016-541 87 92
munktellmuseet@volvo.com
www.munktellmuseet.com
Öppet: Mån-fre 10-16, lör 11-16

- 16 Välkommen att uppleva mer än 180 års svensk industrihistoria! Munktellmuseet är ett spännande museum för hela familjen och alla åldrar – både traktorälskande barn, den motorintresserade och den riktiga entreprenadmaskinsentusiasten finner stor glädje i museets unika samling.

Fotograf: Leif Anväg

Museiföreningen Ångfartyget Ejdern

Borgmästarudden, Saltsjögat, Södertälje
08-550 110 20
kansliet@ejdern.org
www.ejdern.org
Öppet: Enl turlista maj-sep. För mer info vg ring eller mejla

- 17 I Södertälje finns något unikt. Världens äldsta koleldade propellerdrivna ångfartyg med originalmaskin. S/S Ejdern byggdes 1880 i Göteborg för att gå i kusttrafik. Maskinen är på 65 hk och har två cylindrar. Hon ägs av Museiföreningen Ångfartyget Ejdern, som vårdar och håller henne i trafik.

Fotograf: Claes Nygårdh

Museispårvägen Malmköping - MUMA

Järnvägsgatan 4, Malmköping
0157-204 30
info@muma.se
www.muma.se
Öppet: Se hemsida

- 18 Mitt i det vackra Sörmland ligger Malmköping, en småstad med anor från 1700-talet. Här finns museispårvägen som är hela Sveriges lokaltrafikmuseum med ett stort antal äldre spårvagnar samt bussar, både för museitrafiken mellan Malmköping och Hosjö samt för utställning i museibygnader.

Fotograf: Helmo Eschensperger

Oxelösundsrummet

Järntorget 7, Oxelösund
0155-383 50
turism@oxelosund.se
www.visitoxelosund.se
Öppet: Mån-tor 8-19, fre 8-18, lör 10-14, sön 12-15

- 19 I Oxelösundsrummet kan du se oxelösundsdräkten, bläddra i historiska böcker och läsa dokument som ger dig en bild av hur det var förr i denna bruksort och fiskesamhälle. Oxelösundsrummet finns för att du ska kunna lära dig mer om Oxelösunds historia och människor som bott här.

Rademachersmedjorna

Rademacherg 42-52, Eskilstuna
016-710 23 75
stadsmuseet@eskestuna.se
www.rademachersmedjorna.eskestuna.se
Öppet: Se hemsida

- 20 Rademachersmedjorna är en av Sveriges bäst bevarade 1600-talsmiljöer. I museimedjan kan du se hur smedsfamiljerna levde och arbetade för 300 år sedan. I leksmedjan kan barn prova livet som smed. Här finns flera aktiva hantverkare samt restaurang/café. Även marknader, aktiviteter och visningar.

Fotograf: Emilie Otterbeck

Sjöfartsmuseet i Oxelösund

Strandvägen 2
073-815 74 52
klubbmaritim.oxe@telia.com
www.klubbmaritim.com
Öppet: Juli-aug, fre-sön 11-15. Övr tid, bokn av besök. Se tfn

- 21 Sjöfartsmuseet i Oxelösund visar föremål och informerar om sjöfart, lotsning, rederier och hamnverksamhet. På gården står den första motordrivna lotsbåten Mulle från 1905. Museet drivs av Klubb Maritim i Oxelösund, en lokalavdelning av en sjöfartshistorisk förening.

Fotograf: Carsten Peterson

Skottvångs gruvmuseum

Skottvångs gruva, Laxne
015-82 59 00, 070-716 12 75
info@osgf.se
www.osgf.se
Öppet: Maj-jun, aug sön 12-16. 27 jun-13 aug tis-sön 12-16

- 22 I Skottvång i Åkers Bergslags har det brutits järnmalm sedan 1500-talet och alla gruvmiljöer finns kvar som när gruvan stängde 1920. I gruvmuseet möter du gruvarbetare och kolare, redskapen de använde och deras berättelser. Kolarveckan i mitten av juli och Gruvans dag sista lördagen i augusti.

Skärgårdsmuseet i G:a Oxelösund

Kroggränd 1

072-451 31 73, 073-983 78 03

skargardsmuseet.oxelosund@gmail.com

www.skargardsmuseet.se

Öppet: 3-18 jun lör-sön 12-16. 23-jun-13 aug tis-sön. 19-27 aug lör-sön. Grupper, ring eller mejla

23 Besök Grantorpet där fiskarfamiljen Eriksson bor. Berättelsen om familjen bildar bakgrund till den årliga utställningen. Upplev kontrasten mellan vacker miljö och hårt arbetsliv. Hantverk, båthus, bodar med gamla motorer redskap och verktyg. Loppis & kuriosa. Fri entré.

Fotograf: Karin Ekholm

Stadsvakten Nyköpings Kulturarvmuseum

Västra Kvarngatan 54, Nyköping

073-828 64 67

eva.a.prastgatan@gmail.com

www.stadsvakten.nu

Öppet: Se hemsida

24 Stadsvakten Nyköpings kulturarvmuseum visar på drygt 500 kvm Nyköpings samhälls- och industrihistoria, Christer Nilssons trollerisamling, Gert Fredrikssons prissamling, gammeldags skolsal, föremål från Nyköpings mässingsbruk, ångvagnsmodell och ett helt intakt metalltryckeri från 1930 med mera.

Fotograf: Eva Andersson

Stafsjö Bruksmuseum

Störnings väg 3B

011-39 32 17

museet@stavsjo.se

www.museum.stavsjo.se

Öppet: Maj-sep sön 11-14. För bokn ring

070-843 43 71

25 Museet ligger i en gammal kraftstation. Här visas kanoner, verktyg och produkter från Stafsjö Bruk, grundat 1666, samt en modell över området 1914. Bruket kom att tillverka kanoner i 200 år. Här gjordes också ångmaskiner och andra verktygsmaskiner. Idag tillverkas endast skjutspjällsventiler.

Fotograf: Fred Oresjö

Strykjärnmuseum i Malmköping

Landsvägsgatan 13

070-403 27 85

larsivarssonm7@gmail.com

www.strykjarnmuseum.n.nu

Öppet: För bokn och info, ring eller mejla

26 Sveriges enda Strykjärnmuseum finns i Malmköping med drygt 1 500 strykjärn med tillbehör i museet från 25 olika länder. Hela samlingen består av drygt 3 500 strykjärn. Strykjärn från 1600-talet och framåt som representerar olika uppvärmningssätt. Vi tar emot bokade besök året runt.

Fotograf: Lars Ivansson

Thorslundkagge och Ekliggarnas sal

Brevensvägen 4, Högsjö

0151-16 08 00

visning@kagge.com

www.kagge.com

Öppet: Se hemsida

27 Efter Högsjös vackra vägar hittar ni en oväntad kulturpärla! På tunnbindriet Thorslundkagge finns möjlighet att uppleva ett historiskt hantverk. Tillsammans med Spritmuseum visar vi 14 historiska ekliggare som idag räknas som en nationalskatt. Ett tidsdokument inom svensk dryckeshistoria. Guidade visn kan bokas året runt.

Tunabergs gruvmuseum

Koppartorps gruvby, Koppartorp

070-664 53 36

soren.andersson18@gmail.com

www.hembygd.se

Öppet: Se hemsida

28 Väl bevarad gruvby med gruvfogdebostad, arbetarbostäder, smedja, krutkällare, gruvmagasin och stånggångsvaktarbostad. Ett tjugotal byggnader som vuxit upp runt Storgruvan i Koppartorp. Gruvans glansperiod var under 1750-talet. I hembygdsgården finns gruvmuseum och ett hembygdsmuseum.

Ångslupen Munter

Strandvägen 1, Vrena

070-300 86 78

info@munter.nu

www.munter.nu

Öppet: 12 maj-1 okt. För bokn se hemsida

29 Munter byggdes 1879 på Lidköpings mekaniska verkstad. Båten gick på Yngaren och Hallbosjön i gods- och persontrafik och som timmerbogserare. Sommaren 2002 återfanns båten. Efter ett omfattande renoveringsarbete är nu Munter åter under ånga. 1 och 2,5 timmes rundturer körs från Vrena och Björkvik.

Östra Södermanlands Järnväg

Stationshuset, Storgatan; Mariefred

0159-210 00

info@oslj.nu

www.oslj.nu

Öppet: Se hemsida

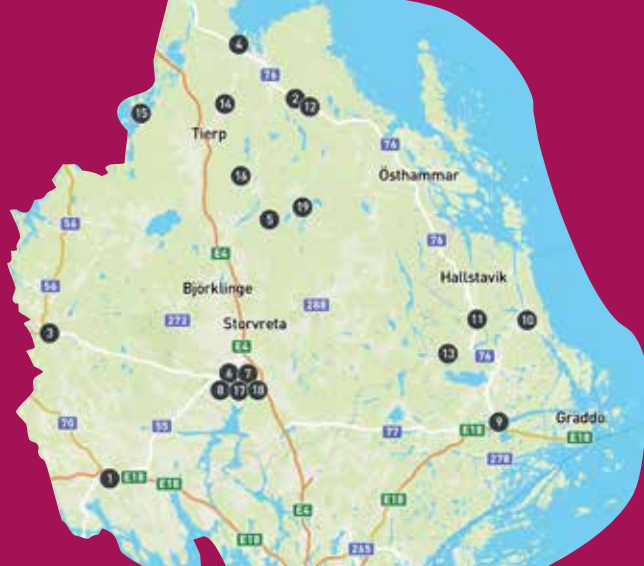

30 Vi kör smalspåriga ångtåg Mariefred-Läggesta-Taxinge-Näsby (endast vissa dagar till Taxinge). Museet skildrar trafik från tidigt 1900-tal där besökaren själv kan åka med.

Fotograf: Mats Furucrona

UPPLAND

Bahco Museum

Kvartsgatan 2A, Enköping
073-829 58 75
stig.l.lundh@gmail.com
www.bahcomuseum.se
Öppet: Ons 14-17. Lör 13-16. Grupper enl ök
☿

- 1 Bahco Museum visar industrihistoria från J.P. Johanssons innovationer av rörtången, skiftnyckeln, fjäderhammaren, ventilation, Triplexlampor, totalt 116 olika patent. B.A. Hjorts verktygssortiment. Allt samlat under varumärket Bahco. Museet visar också Primus produkter och nya Snap-On verktyg.

Gottfrid Skytts Snickeri

Skyttverkstan, Lövestabruk
073-181 16 52
info@leufstabygden.se
www.leufstabygden.se
Öppet: Se hemsida
☿

- 2 Från 1927 arrenderade Gottfrid Skytt (1895-1975) den verkstad som idag kallas Gottfrid Skytts Snickeri. På 1970-talet stängde man av maskinerna, låste dörren och allt lämnades kvar som det var. Välkommen till Skyttverkstan där du kan uppleva en genuin snickarverkstad.

Fotograf: Cabot Harrer

Heby tegelbruksmuseum

Brogatan 6, Heby
070-690 26 31, 070-466 47 65
info@tegelbruksmuseet.se
www.tegelbruksmuseet.se
Öppet: 1 maj-8 okt lör-sön 12-16. Övr tider enl ök. För bokn och info ring eller mejla

- 3 Heby var en gång Sveriges tegelmetropol. I en drygt 100-årig byggnad som förr var bryggeri, belyser maskiner, redskap, produkter och foton tillverkningen. Även arbets- och luffarliv ges plats. På övervåningen finns en konsthall och intill museet en skulpturstig. Centralt läge. Handikappanpassat.

Fotograf: Lemnart Ericsson

Lancashiresmedjan i Karlholmsbruk

Lancashirevägen 1
072-589 21 00
kulturoguide@karlholm.nu
www.karlholm.nu/kulturguidegruppen
Öppet: Se hemsida

- 4 Inne i smedjan slår landets enda fungerande ånghammare sina kraftfulla slag. Här finns bevarat lancashirehärdar, ångpannor, valsverk, handverktyg samt stångjärnshammare. En film inspelad i smedjan visar framställningen av stångjärn. Smedjans yttre från 1880 med de höga skorstenarna är imponerande.

Lantbruksmuseet i Österbybruk

Ackarby 121, Österbybruk
070-635 75 58
leif.ahlund@gmail.com
www.lantbruksmuseet.se
Öppet: 11 jun-28 aug ör-sön 12-16

- 5 Stor samling av bruksredskap från 1700-talet tills nu. Traktorer från 1917 till 1955. Bland redskapen, en eldriven äggkläckare. I lokalerna finns nu även häst- och handdragna sprutvagnar m m. De äldsta från 1600-talet, en fullt utrustad brandbil från 1930-talet. Owe Thörnqvists farfars skosymmaskin!

Medicinhistoriska museet

Eva Lagerwalls väg 8, Uppsala
018-611 26 10
info@mhmu.uu.se
www.medicinhistoriskamuseet.uu.se
Öppet: Helgfri tis & tor 13-17. För helgöppet se hemsida. Visn enl ök
☕

- 6 Museet berättar om hälsa och sjukdom i kropp och själ genom historien. Här får du veta mer om medicinsk praktik, kirurgiska instrument, folkliga kurer och hur medicin tillverkades på apotek. Den psykiatrihistoriska utställningen handlar om livet, vården och arbetet på Ulleråkers sjukhus.

Fotograf: Cecilia Bergström

Nymans vänner

Salagatan 18 B, Uppsala
08-771 81 99
info@nymansuppsala.se
www.nymansuppsala.se
Öppet: För bokning ring och mejla
☕

- 7 En presentation av Nymans Verkstäders produktion av cyklar, mopeder, mc, båtmotorer samt hem och trädgård till slutet 1979.

Pumphuset

Munkgatan 2, Uppsala
018-727 92 37
studiebesok@uppsalavatten.se
www.uppsalavatten.se
Öppet: Sön 12-16 samt vid lov och speciella evenemang, läs mer på hemsida
♿

- 8 Välkommen in i Uppsalas första vattenverk från 1875. Förutom pumpar, tryckklockor och turbiner finns idag en utställning om vatten, avfall och hållbarhet. De interaktiva stationerna passar alla åldrar.

Pythagoras Industrimuseum

Verkstadsgatan 6, Norrtälje
0176-100 50
info@pythagorasmuseum.se
www.pythagorasmuseum.se
Öppet: Se hemsida
☕ ♿

- 9 Välkommen till en plats där historien ägde rum! Här finns något för hela familjen att upptäcka. Levande fabrik med smattrande remmar, snurrande maskiner, dunkande motorer, arbetarhem med täppa och Barnens eget Pythagoras där stora som små kan leka och lära om historia och mekaniska principer.

Fotograf: Erika Crann

Roslagens Sjöfartsmuseum

Gåsviksvägen 47, Älmsta Väddö
0176-502 59
info@sjofartsmuseet.se
www.sjofartsmuseet.se
Öppet: 1 jun-31 aug (stängt midsommarafton)
☕ ♿

- 10 Roslagens Sjöfartsmuseum är ett smultronställe intill Väddö kanal. Här levandegörs vår skärgårds- och sjöfartshistoria, postrodden över Ålands hav och rysshärjningarna 1719. Ångslupsturer på kanalen. Egen brygga i kanalen. Referensbibliotek. Årsboken Rospiggen. Välkommen ombord!

Fotograf: Lars Nylien

Skebobruks Museum

Smedsvägen 20, Skebobruk
073-636 24 60
skebobruks.museum@gmail.com
www.skebobruksmuseum.se
Öppet: Se hemsida
♿

- 11 Museet berättar om en tid som få känner till. Järntillverkning omtalas redan 1444 och är det äldsta säkra belägget på medeltida bruksrörelse i Uppland. Skebo var under 1800-talet Roslagens största arbetsplats med flera hundra anställda. Här berättas pedagogiskt om ett av de äldsta vallonbruken.

Smedsbostaden Lövstabruk

Stora gatan 45, Lövstabruk
073-338 46 33
info@leufstabygden.se
www.leufstabygden.se
Öppet: Se hemsida
☕ ♿

- 12 Smedsbostad med planlösning från 1720-talet, då bruket byggdes upp efter den stora ryssbranden 1719. Bostaden är iordningställd för att visa smedfamiljernas bostadsmiljö och hur deras sociala liv kunde te sig under järnbrukstiden. Även trädgård, vedbod, källare och fähus visas för besökare.

Fotograf: Anna Maria Andersson

Spinnrockssvarvarverkstad

Åsavallen Edsbro
073-046 41 97
edsbrohembygd@edsbrohembygd.se
www.edsbrohemygd.se
Öppet: Enl ök samt vid olika evenemang
♿

- 13 En av landets få bevarade spinnrockssvarvarverkstäder. Intakt med svarv, övriga verktyg och material. Verkstaden tillhörde J.E. Westberg, vars spinnrockar i regel var nummerade och eftersökta för sin fina kvalitet. Flyttad från Bro till sin nuvarande plats på hembygdsgården Åsavallen.

Strömsbergsbruks Järn och Skogsbruksmuseum

Strömsbergs bruk
070-643 84 41
urbantjader@gmail.com
www.stromsbergsbruk.nu
Öppet: För bokn av grupper se
www.bokauppland.se

- 14 Strömsberg är Upplands enda järnbruk där alla komponenter som bildade en typisk bruksmiljö under 1700-1800-talet finns bevarade. Miljön bildar en unik enhet. Här visas minnena från vallonbruksepoken 1630-1920-talet. Gör en bruksvandring bland smedja, masugn, kolhus, kvarn, våghus och Skogsbruksmuseum.

Söderfors Hembygdssförening

Storgatan 1, Söderfors
0293-307 49, 070-338 33 48
shbfl949@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Enl ök
☕

15 Söderfors bruk uppfördes 1676 för att tillverka skeppsankare, idag tillverkas stål på orten. Visning av två smedstugor, Gammalgården och Hembygdsgården från 1700-talets mitt, Ankarsmedjan byggd 1776, med bildspelet Järnarvet. I Enkhuset, byggt 1776, kan du se hur änkorna tidigare fick bo.

Fotograf: Torsten Lundin

Tobo Bruksmuseum

Kulturhuset Tobo, Tierpsvägen 23
070-306 27 29
tobobruksmuseum@gmail.com
www.kulturhuset-tobo.se
Öppet: 7 maj, 4 jun, 2 jul, 6 aug, 3 sep. Visning enl ök

16 Välkommen till Tobo Bruksmuseum i Kulturhuset Tobo. Här visas Tobos rika industrihistoria bl a järnbrukstiden och mönsterjordbruket, men med fokus på Monarkepoken. Fri entré. Info om berättarkvällar, konserter m m. FB: Tobo bruksmuseum/Kulturföreningen T.

Fotograf: Lef Högröm

Uppsala industrimuseum

Salagatan 18B, Uppsala
070-551 36 00
info@uppsalaindustrimminnesforening.se
www.uppsalaindustrimminnesforening.se
Öppet: Aug-jun sön 13-16. Övr se hemsida

17 I Uppsala industrimnnesmuseum möter du ett Uppsala som är borta i dag. Vi visar föremål från Uppsala Ekeby, Gahns, Nymans och Fram, skofabriker och bagerier, tryckerier och betongindustrier som var stora arbetsplatser under 100 år. Vi bjuder på föredrag och filmer som levandegör industrihistorien.

Fotograf: Lemart Göransson

Uppsala-Lenna Jernväg, Lennakatten - ULJ

Stationsgatan 11, Uppsala
018-13 05 00
info@srjmf.se
www.lennakatten.se
Öppet: För trafikdagar och tidtabeller se hemsida ☕

18 Lennakatten tar dig på en historisk resa för alla åldrar med ångtåg, dieseltåg och rälsbussar ut i det uppländska landskapet. Längs den 33 km långa museijärnvägen ligger flera trevliga resmål som sommarorten Marielund, friluftsgården Fjällnora, restaurangen Länna Bruk och varuhuset Thun's i Faringe.

Fotograf: Lars Cranström

Vallonsmedjan i Österbybruk

Herrgårdsvägen, Österbybruk
0295-200 72
info@osterbybruksherrgard.se
www.osterbybruksherrgard.se
Öppet: Se hemsida
☕

19 Österbybruk är ett välbevarat brukssamhälle med anor från 1500-talet. Vallonsmedjan belägen vid herrgårdssområdet är den enda bevarade av sitt slag byggd enligt vallonsmidets principer. Där smiddes järnet till det så eftertraktade stångjärnet som gjorde bruket känt långt utanför Sveriges gränser.

Från gruva till herrgårdsliv

Dannemora-Österbybruk

Följ järnmalmens resa från gruva till herrgårdsliv och lär dig mer om dess betydelse för Sveriges utveckling.

Kika ner i djupet av Storrymningen, dagbrottet vid Dannemora gruva. Kliv in i stenrikets spännande värld och se vackra ädelstenar, fossiler och ovanliga stenar från bland annat Grönland och Kolahalvön på Mineralmuseet. Besök Gruvmuseet där gamla verktyg och maskiner som använts vid gruvbrytning visas.

2 km från Dannemora ligger det gamla järnbruket Österbybruk som bjuder på en fängslande industrihistoria med anor från 1500-talet, vallonsmedja, historisk bruksmiljö och ståtlig herrgård. En avkopplande miljö med både boende och mat.

Information om datum och tider för guidade turer och teman finns på hemsidan.
Boka via info@osterbybruksherrgard.se eller 0295-200 72

Stiftelsen Österbybruksherrgård

www.osterbybruksherrgard.se

VÄRMLAND

Arbetarmuseet Gråbo

Korpkullsvägen 12, Karlskoga
019-602 87 00
info@olm.se
www.olm.se
Öppet: Se hemsida

- 1 Arbetarmuseet Gråbo tar dig med på en nostalgisk resa till tre levandegjorda arbetarhem från 1885, 1918 och 1942. Huset är uppfört som arbetarbostad av Bofors Bruk. Lägenheterna ger en unik inblick i framförallt kvinnans arbetsmiljö – hemmet. Gråbo är idag en del av Örebro läns museum.

Fotograf: OLM/Per Torgén

Arvika Fordonsmuseum

Thermiavägen 2
057-08 03 90, 070-255 11 03
info@arvikafordon.se
www.arvikafordon.se
Öppet: Mån-sön 11-18. Stängt 24-26, 31 dec-1 jan. 7-8 apr, 23-24 jun
☕ 🍷

- 2 Under ett och samma tak har vi samlat Arvika Fordonsmuseum och Thermia Industrimuseum. Ett besök ger dig en rolig och nostalgisk resa bland bilar, mc, mopeder, hästvagnar, slädar, cyklar, spisar och värmepannor – allt varvat med utställningsmontrar och kuriosa. OBS! Tema utställningar byts 2 gånger/år.

Borgviks museum

Rallvägen 13, Borgvik
070-697 43 43
borgvikshbf@borgvik.info
www.borgvik.info
Öppet: Se hemsida
🍷

- 3 Borgvik är en av Värmlands bäst bevarade bruksmiljöer, benämnt som "Värmlands vagg". I museet visas Borgviks järnbrukshistoria från tidigt 1600-tal. Utställningar i nedervåningen som varierar under åren. Borgvik är också en plats för upplevelser och rekreation.

Brigadmuseum

Sandbäcksgatan 31, Karlstad
054-15 80 60
info@brigadmuseum.se
www.brigadmuseum.se
Öppet: Tis-fre 10-16, lör-sön 11-16
☕ 🍷

- 4 Brigadmuseum är ett militärt upplevelsemuseum för alla! Utställningen handlar om kalla kriget, alltså tiden 1945-1991. Hos oss finns få montrar och det mesta får man utforska med alla sina sinnen. Behöver du en paus är det bara att slå dig ned i caféet med en hembakad bulle och nybryggt ekokaffe.

Fotograf: Matthias Lehnecke

Eda Glasmuseum

Eda Folkets Park, Glasbruksv, Charlottenberg
0571-231 01
edaglasmuseum@gmail.com
www.uppleveda.se
Öppet: 2 maj-30 sep mån-sön 10-17
🍷

- 5 Eda Glasmuseum visar föremål från Eda glasbruks tillverkning 1835-1953. Museet visar ett urval av blåst och pressat glas, uran- och lyster glas, slipat, graverat, målat och etsat glas samt originella gravkulor. En avdelning ägnas formgivaren Gerda Strömbergs vackra glas. Ny specialutställning varje år.

Fotograf: Eda Glasmuseum

Gamla Bruket i Munkfors

Gamla bruket
0563-500 03
gamlabruket@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Jun-aug, se hemsida
☕ 🍷

- 6 I en vacker miljö vid Klarälven speglas en brukshistoria som började 1670 och nu kan upplevas i bebyggelse, modeller, fullstora anläggningar och spår i naturen. Efter en intressant rundvandring i museerna blir det gott med en paus på Fröken Ruths Café.

Fotograf: Kjell Sundström

Gillberga hbf Polis & lantbruksmuseum

Hembygdsgården, Värmlands Nysäter
070-670 56 95
kansli@gillbergahembygd.com
www.gillbergahembygd.com
Öppet: Se hemsida

- 7 Vårt polismuseum visar en unik poliskultur från hela länet. Där visas även gammal utrustning från hemvärn och brandkår. Museet är nära de gamla marknadsbodarna från 1700-talet, 23 st. Vår smedja med utrustning från början av 1900-talet är i topptrim. ASEAs motor nr 2 driver linan och alla maskiner.

Fotograf: John Olof Östlundh

Hagfors järnvägmuseum

Uvedsvägen 7, Hagfors
0563-149 00
info@jvmuseet.se
www.jvmuseet.se
Öppet: Se hemsida

- 8 Här finns historien om Uddeholmsbolaget och NKIJ-banan. Uddeholmsbolagets egen privata järnväg som var i drift fram till 1990. Gå in och ut i lok och vagnar från det allra första loket, UA, till Uddeholmaren. 6 km räls finns kvar där du kan åka dressin, bokas på hemsidan.

Fotograf: Beatrice Johansson

Hammarö Skärgårdsmuseum

Sverres väg 15, Hammarö
070-523 01 97
hammaroskargard@gmail.com
www.hammaro.se
Öppet: Se hemsida

- 9 Hammarö Skärgårdsmuseum ligger vid Vänerns strand med träkyrka från 1300-talet, hembygdsgård och gravfält från järnåldern som grannar. En unik samling föremål från det gamla vänerfisket, många bildspel, presentation av livet på fyrarna och aktuella utställningar med lokal anknytning visas i museet.

Fotograf: Kristel Brynskog

Krukmakerimuseet på Stortorpet

Övre Stortorpet, Långvak, Arvika
070-292 22 25, 070-276 00 00
info@stortorpet.se
www.stortorpet.se
Öppet: Se hemsida

- 10 Här berättas historien om krukmakeriet i trakten och specifikt om verkstaden på Övre Stortorpet som är den enda som finns kvar av de många som funnits i trakten och byggt upp dess långa lergodstradition. Verkstaden byggdes 1874 och var i bruk till 1975. Den är numera byggnadsminnesmärkt.

Fotograf: Anna Bergström

Lesjöfors museum

Kanalvägen 1, Lesjöfors
0590-311 22
lesjofors@varmlandsmuseum.se
www.varmlandsmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 11 Samhällshistoriskt museum. Museet visar liv och verksamhet vid Lesjöfors Bruk. Återskapade verklighetstroga miljöer med brukskontor, lägenhet, skola, Folkets hus, idrottsrum och arbetsplats med produkter och redskap från gjuteri, linslageri och valsverk.

Lotsångfartyget Polstjärnan

Lambergskajen, Karlstad
070-233 63 88
info@polstjarnan.nu
www.polstjarnan.nu
Öppet: Se hemsida

- 12 Lotsångfartyget Polstjärnan av Väneren är byggt 1929, vid Lindholmens Varv i Göteborg. Hon har tjänstgjort för Vänerns Seglationsstyrelse. Fartyget har kvar originalångmaskin och panna tillverkad vid Motala Verkstad. Ångbåtssällskapet bedriver sommartid skärgårdsturer med fartyget.

Fotograf: Boris Wall

Långbans Gruvby

Hyttbacken, Filipstad
054-701 19 00
langban@varmlandsmuseum.se
www.varmlandsmuseum.se
Öppet: 10 jun-20 aug mån-fre 10-17, lör-sön 11-17. Guidning under övr tid enl ök

- 13 Långban - världens mineralartsrikaste plats och barndomshem till bröderna Ericsson. Utställningar och aktiviteter som passar alla åldrar och grupper.

Fotograf: Lars Sjöqvist

Monica Zetterlundmuseet

Uvedsvägen 22, Hagfors
0563-151 20
info@monicazetterlundmuseet.se
www.moniczetterlundmuseet.se
Öppet: Se hemsida

- 14 I Hagfors ligger Monica Zetterlundmuseet. Ett attraktivt och fantastiskt museum, inte bara om Monica Zetterlunds liv utan även från tiden då Monica växte upp. Från orten kommer många sportprofiler och framgångsrika musiker som lyfts fram på museet förutom en imponerande samling kring Monicas liv.

Fotograf: Christina Axelsson

Museet Kvarnen Ferlinmuseet

Kvarntorget, Filipstad
0590-151 98
info@ferlinmuseum.se
www.ferlinmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 15 Här finns såväl konst som kultur i en kvarn från 1800-talet i en historisk miljö. På entréplan finner du vårt galleri där konstutställningarna varierar under årets månader så här finns alltid något nytt att inspireras av. På övervåningen huserar vår stora poet Nils Ferlin och museet om hans liv.

Mårbacka minnesgård

Mårbacka, Östra Ämtervik
0565-310 27
info@marbacka.com
www.marbacka.com
Öppet: 17 jun-27 aug dagl. Maj-sep även
lör-sön

- 16 Selma Lagerlöf, en av världens mest kända författare, föddes och växte upp på Mårbacka. Gösta Berlings saga, Jerusalem och Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige blev så stora framgångar att 1909 fick hon Nobelpriset i litteratur. Följ med på guidad visning, besök trädgården, caféet och butik.

Fotograf: KM Idé

Nordiska travmuseet

Marknadsvägen 24, Årjäng
0573-71 18 00
info@travmuseet.com
www.travmuseet.com
Öppet: Se hemsida

- 17 Välkomna till Nordiska Travmuseet! Här kan du lära mer om travsportens historia och om travets största två- och fyrbenta profiler. I vårt bibliotek kan du sitta ner och fördjupa dig i travsportlitteratur och i våra utställningar kan du i text, ljud och bild ta del av de stora travsportsögonblicken.

Fotograf: Thomas Blomqvist

Nordmarks gruvmuseum

Hembygdsvägen 12-14, Nordmarkshyttan
nordmarkshbf@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: 10 jun-20 aug ons-fre 10-17,
lör-sön 13-17

- 18 Här har gruvbrytning pågått sedan 1400-talet fram till 1980. Här finns flera byggnader som bl a innehåller äldre gruvföremål, en utställning över de lokala gruvorna och mycket mer. Här finns en genuin bössmedja och ett fantastiskt mineralmuseum. I caféet kan man äta våfflor etc. Shop finns.

Fotograf: Jan Kruse

Rackstadmuseet

Kungsvägen 11, Arvika
0570-809 90
info@rackstadmuseet.se
www.rackstadmuseet.se
Öppet: Året runt, tider se hemsida

- 19 Rackstadmuseets inriktning är konst- och konsthantverk och här presenteras Rackstadkolonin och influenserna från Arts & Crafts-rörelsen parallellt med aktuell samtidskonst, konserter och föredrag. På området finns också Bröderna Erikssons möbelverkstad som hade sin storhetstid under jugendperioden.

Fotograf: Lars Norrby

Storbrohyttan

Storbrovägen 35, Filipstad
0590-140 28
info@filipstadhbf.se
www.hembygd.se
Öppet: Enl ök, se hemsida

- 20 Storbrohyttan är en nästan komplett tackjärnshyttta med alla maskiner kvar, bl a en blåsmaskin i körbart skick. Turbinerna i rådstugan och krosshuset kan enkelt ses. Kaffeservering i tullhuset. Guidningar i både hyttan och museet på begäran.

Fotograf: Bengt Olof Löf

Svenska Rayon Museum

Ingenjörsvägen 6, Vålberg
073-833 27 29
kenta.bryntesson@outlook.com
www.hembygd.se
Öppet: Jun-aug lör 11-14. Övr året sista
lör i mån 11-14

- 21 Från gran till cellull för nationell beredskap. Svenska Rayon Museum visar historien om hur en beredskapsindustri föddes och hur ett samhälle växte och utvecklades under andra världskriget och tiden därefter.

Torsby Finnskogscentrum

Lekvattnet 84
054-701 19 90
finnskogscentrum@varmlandsmuseum.se
www.varmlandsmuseum.se
Öppet: Sommaröppet 1 jun-31 aug. Alla
dagar 11-17

- 22 Torsby Finnskogscentrum är ett besökscentrum för finnskogen och mötesplats med det skogsfinnska kulturarvet i fokus. Beläget nära vandringsleder och flera finngårdar.

VÄSTERBOTTEN

Bure Arkiv

Industrivägen 51, Bureå
070-266 87 23
rolf.granstrand46@gmail.com
www.burearkiv.se
Öppet: Juli sön 12-15 samt enl ök

- 1 I Bure AB:s påkostade kontor från 1952 vårdar vi arkivhandlingar från sågverks- och mas-saindustriepoken 1796-1992. Här finns också en utställning i fem rum med modeller, foton och föremål. Sommartid föreläsningar och guidade vandringar i den vackra och intres-santa omgivningen.

Burträsk Hattmuseum

Vasabrogatan 8
070-313 52 06, 070-374 00 00
piacklockljung@gmail.com
Facebook och Instagram
Öppet: Fre-lör 11-15. Övr tid kan bokas

- 2 Vi visar hundratals damhattar från 30-60-talet, hämtat från modistens lager. Även herrhattar. Se, prova, minns, skratta och njut! Många speglar! Vi säljer också vintagehattar till förmån för Operation Smile. Vi delar lokal med Nävarnas Hus som erbjuder hembakat gofika och lokalt hantverk.

Fotograf: Maja Klocklång

Drängsmarks vatten- och ångsåg

Norra Drängsmark
072-218 09 28
ellenor.sundstrom@hotmail.com
www.drangsmark.se
Öppet: 26 jun-6 aug mån-fre 11-16.
Möjlighet till guidade visn vg ring

- 3 I norra Drängsmark ligger den kulturminnesmärkta Ångsågen från 1896. Sågen är en finbladig ramsåg som drivs via en turbin. En ångmaskin installerades 1924. Den drivs med ånga och vattenkraft. Nils Schillmarks museum, kafé, hembygdsmuseum, häbre, salpeter-lada och smedja finns också på området.

Finnfors Kraftverksmuseum

Finnforsfallet 40, Finnfors
0910-77 25 00
kundservice@skekraft.se
www.skekraft.se
Öppet: Se hemsida

- 4 Gå rakt in i historien. Den mer än 100 år gamla kraftstationen står intakt med instrument och turbiner, vacker arkitektur och förundrande teknik. Museet bjuder på en fotoutställning om folket i byn och i Teknikboa kan de yngre roa sig. Det är ett trevligt utflyktsmål för hela familjen.

Fotograf: Evalena Karlsson

Norrbykärs Museum

Norrbyn, Hörnefors, Norrbykärs
076-257 86 31
museum@norrbyskar.se
www.norrbyskar.se
Öppet: Se hemsida

- 5 En kort färjetur och du anländer till Norrbykärs - en ö med fascinerande historia i Västerbot-tens skärgård. Här byggdes en gång Europas största ångsåg, ett komplett sågverkssamhälle med kyrka, skola, affär och bostäder för 1 500 arbetare. "Skären som blev världen" - har det kommit att kallas.

Fotograf: Stefan Asplund

Nybygget Rismyrliden

Rismyrliden, Boliden
070-247 50 57
info@rismyrliden.se
www.rismyrliden.se
Öppet: Se hemsida och Facebook

- 6 Nybygget Rismyrliden är Västerbottens bäst bevarade gårdsgrupp från nybyggartiden på 1800-talet. Gården brukades från 1825 fram till 1966. Byggnaderna speglar 1850, 1900 och 1950-tal. Köksträdgård med gamla kultur-grönsaker, bagarstuga och smedja. Handels-bod, hantverk, kurser, musikarrangemang m m. Guidningar.

Fotograf: Maj-Britt Widmark

S:ta Anna Underjordskyrka med Visningsgruva

Nervägen 6, Kristineberg
070-348 79 09
info@underjordskyrkan.se
www.underjordskyrkan.se
Öppet: v 26-32

- 7 Den 28/11 1946 sköts en salva i Kristinebergsgruvan. Klockan 5 nästa morgon, den 29/11, när Albert Jönsson började sitt skift och kom in i brytningsrummet såg han, i strålkastarljuset, en över 2 m hög Kristusgestalt på bergväggen. Ett fåtal meter därifrån finns idag denna anläggning 90 m under jord.

Vännäs Motormuseum

Lägervägen 3, Vännäs
070-660 66 88
information@vannasmotormuseum.se
www.vannasmotormuseum.se
Öppet: 26 jun-20 aug

- 8 Ett museum för hela familjen. Föreningens ambition är att bevara gammal motor- och fordonshistoria. Uppbyggda miljöer. Gammal gulfmack och en del flygplan finns på området.

I skogsriket Sverige

...finns flera skogsmuseer, i bl.a. Derome, Daretorp, Ljusfallshammar, Lycksele, Mo, Remningstorp, Sandslån, Siljansfors, Skräddrabo, Strömsberg, Särna och Öster Malma.

Varmt
välkomna!

www.skogsriket.se museinätverket skog & trä

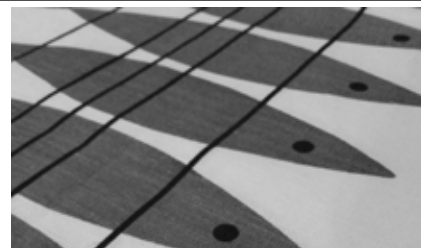
VÄSTERGÖTLAND

Almedahls fabriksmuseum

Stationsvägen 2, Dalsjöfors
033-35 89 50
textilmuseet@boras.se
www.textilmuseet.se
Öppet: För bokning och info, mejla

- 1 Museet är inrymt i den gamla linnefabriken på Stationsvägen 2 i Dalsjöfors. Här visas en mängd vackra textilier ur hela Almedahl Dalsjöfors produktion samt fotografier och berättelser ur Dalsjöfors Väfveri aktiebolags historia. Almedahls museum drivs av Textilmuseet.

Fotograf: Jan Berg

Andra Våningen

Storgatan 1 A, Nossebro
070-789 29 79
kerstin.abelsson@gamlating.se
www.essunga.se
Öppet: Alla marknadsdagar apr-okt 10-14.
Övr tid året om enl ök

- 2 En unik trerumslägenhet tidsenligt inredd från 1960-talet. I köket finner du de tidstypiska skåpluckorna målade i grönt och brunt och hyllor klädda med hyllpapper och plastrem-sor, samt barnrum, tonårsrum och vardagsrum möblerade och utrustade för att ge besökaren en riktig nostalgiupplevelse.

Anten-Gräfsnäs Järnväg - AGJ

Antens järnvägsstation
0322-721 30
agj@agj.net
www.agj.net
Öppet: Se hemsida
☕ 🍷

- 3 Museiföreningen Anten-Gräfsnäs Järnväg driver Anten-Gräfsnäs Järnväg belägen ca 1 mil NV om Alingsås. Banan trafikeras sommartid med ångloksdragna tåg och möjlighet finns att uppleva hur man reste på 1940-1950-talet. I Gräfsnäs kan man bada och besöka Gräfsnäs slottsruin med bl a servering.

Benareby tunnbindarverkstad med museum

Kabelvägen 1, Mölnlycke
070-671 67 97
ingvar.bragd@telia.com
www.hembygd.se
Öppet: Marknadsdagar, se hemsida
☕

- 4 Tunnbinderiet finns på Råda Hembygdsgård, inrymt i en kringbyggd bondgård från mitten av 1800-talet. Verktygen i tunnbindariet kommer från gårdar i Benareby, där tunnor tillverkades under 1800-talet och fram till 1960.

Fotograf: Ulla Johansson

Bogserbåten s/s Herbert

Ångbåtsvarvet, Lövekullevägen 13A, Alingsås
076-022 31 33
info@herberts.se
www.herberts.se
Öppet: Tis-tor 10-15. För ev ändringar se hemsida

- 5 K-märkta ångbogserbåten Herbert i unikt originalutförande med koleldad panna och ångmaskin från 1905. Den är från en epok i skogsbruket då flottning sjövägen och timmerbogsering var enda möjligheten att nå sågverk och massfabriker. Trafikerar sommartid sjön Mjörn enligt turlista.

Brandkårmuseet

Olovsholm 12, Borås
033-17 29 00
museum@serf.se
www.serf.se
Öppet: Se hemsida

- 6 Brandkårmuseet visar utrustning och fordon från en småstad i slutet av 1600-talet fram till våra dagar. Borås har drabbats av fyra stora stadsbränder varav den första redan 1681.

Centrum för Bastabinne

Ödenäs hembygdsgränd, Ödenäs
070-569 75 41
kontakt@bastabinne.se
www.hembygd.se
Öppet: Enl ök

- 7 Centrum för Bastabinne är ett litet levande museum som visar arbetsgången från bastaträ till sillakass. Vilken ekonomisk betydelse hade hemslöjden före industrialiseringen? Kom till Ödenäs och förundras över hantverkets omfattning och uråldriga teknik. Välkomna hem till byn!

Dalénmuseet, Stenstorp

Järnvägsgatan 27
0500-45 71 65
info@dalenmuseet.se
www.dalenmuseet.se
Öppet: Se hemsida

- 8 Nobelpristagaren och uppfinnaren Gustaf Dalén fick världens fyror att blinka och solen att reglera dess ljus. Dalénmuseet är ett upplevelsemuseum, där Daléns mäktiga levnadsöde skildras med film, samt i ett ljud- och ljusspel. Här finns alla hans egna samt många av hans företag AGA:s uppfinningar.

Ett hem i Jonsered

Jonsereds Fabriksområde, Nyegården
072-718 46 18
kaisa.torstensson@telia.com
www.partille.se
Öppet: Aug-maj sön 11-14

- 9 Jonsereds fabriker är en av Sveriges bäst bevarade tidigare industrimiljöer grundad av skottarna William Gibson och Alexander Keiller 1833. Museet ligger vid Nye Gården, byggt i brittisk tidig 1800-talsarkitektur i tegel och visar hur arbetaren med familj lever i arbete och på fritiden.

Fotograf: Maria Andersson

Forsviks Bruk

Bruksvägen 2, Forsvik
010-441 43 65
forsviksbruk@vgregion.se
www.forsviksbruk.se
Öppet: 15 maj-3 sep dagl 10-17.
9-10 sep 10-17

- 10 Välkommen att uppleva historien på Forsviks bruk! I sexhundra år har det smitts järn, sågats bräddor och malts mjöl i Forsvik. På en plats med anor från medeltiden erbjuder vi utställningar och aktiviteter för hela familjen. Våra utställningar berättar om teknik, arbete och liv i ett brukssamhälle.

Fotograf: Ian Schemper

Fåglaviks glasbruksmuseum

Trädgårdsgatan 14, Herrljunga
0513-172 20
bibliotek@herrljunga.se
www.bibliotek.herrljunga.se
Öppet: Se Herrljunga biblioteks tider

- 11 I Herrljunga kulturhus finns ett museum som beskriver Fåglaviks glasbruk som var i drift 1874-1980. Det var på sin tid ett mycket stort turistmål. Här finns glasbruksverkstad, glasutställning med första och sista glaset och en riklig fotodokumentation. Utställningen i konstnärligt utförande.

Fotograf: Carina Svensson Harju

Garnisonsmuseet Skaraborg

Lägerhyddan, Idrottsplatsen Axvall
0511-41 42 82
info@garnisonsmuseet.se
www.garnisonsmuseet.se
Öppet: Se hemsida

- 12 Upplev den militära verksamheten i Skaraborg, från tidig medeltid till idag. Infanteri, pansar, underhållstjänst, sjukvårdstjänst, hästen i försvaret och "militärflygets vagg" m m. Handla i shopen eller leta information i referensbiblioteket. Du kan även söka dina rötter bland 500 000 indelta soldater.

Fotograf: Leif Crona

Glasbruksmuseet i Surte

Kvarnvägen 6
070-279 02 79
info@glasbruksmuseet.se
www.glasbruksmuseet.se
Öppet: Tis, tor 11-15. Sön 12-15

- 13 Surte Glasbruksmuseum speglar svensk industrihistoria 1862 till 1978. På Surte tillverkades emballageglas, flaskor och burkar. Här finns uppbyggda miljöer från bruket och livet i samhället. Möt Alexander Samuelson som skapade Coca-Cola-flaskan. Här finner ni även utställningar, kafé och museibutik.

Fotograf: Allan Karlsson

Gräne gruva

Gräne Gruva 1, Holsljunga
070-533 14 99
info@granegruva.se
www.granegruva.se
Öppet: Besök gruvan på egen hand, öppet alla dagar dygnet runt

- 14 Här får du tillbakablickar på hur fältspat och kvarts bröts under åren 1899-1932. Manshöga skulpturer illustrerar hur arbetet gick till. På området finns även vandringsleder, grillplatser, trolstig och lek område för barn och en rodo-dendronpark.

Hillefors Grynkvärns Museum

Hilleforsvägen 9
072-218 98 56
hilleforsgrynkvarn@gmail.com
www.hilleforsgrynkvarn.se
Öppet: 1 jul-10 sep lör-sön 11-15 eller se hemsida

15 Kvarnen från 1890-talet brann och byggdes om i tegel 1913. Söveåns vatten gav kraft till turbinen som drev maskinerna via remmar. Pannan producerade ånga som torkade och ångade havren. Vi guidar och berättar kvarnens historia. Vi kör kvarnens maskiner vid speciella tillfällen som anges på hemsidan.

Fotograf: Rolf Svensson

Horns Tegelbruk

Axtorp 1, Våring
070-549 90 38
info@hornstegelbruk.se
www.hornstegelbruk.se
Öppet: Delvis öppet året runt. Annars maj-sep mån-tor 9-16

16 Horns Tegelbruk tillverkar äkta handslaget tegel till golv, vägg, fasad, m m som bränns i vedeldad flamugn. På grund av den manuelle tillverkningen och vedbränningen får det handslagna teglet en mycket stor variation och livfullhet i både ytstruktur och nyans.

Höljebäcka brandmuseum

Karlsro, Upphärad
070-367 38 03, 070-263 64 80
info@holjebackabrandmuseum.se
www.holjebackabrandmuseum.se
Öppet: Jun-aug tis 12-20, se även hemsida

17 På Höljebäcka Brandmuseum kan du uppleva gammal brandskyddshistoria i genuin miljö. Vi visar såväl brandbilar som utrustning och naturligtvis en fullt användbar brandstäng, men också ambulanser från hela 1900-talet. Kafé med inredning i 50-60-talsstil. Se även vår Damfrisering från 50-60-talet.

Kanalmuseet Trollhättan

Åkersbergsv 42
0520-52 50 98
kanalmuseet.thn@folkuniversitetet.se
www.folkuniversitetet.se
Öppet: 26 jun-31 aug

18 Här berättas historien om Trollhätte kanal från Polhems slussar på 1700-talet till dagens sjöfart. Det visas bl a ett femtiotal båtmodeller, en dykardräkt från 1800-talet, en smedja och snickarverkstad samt en slusshytt från 1916. Dessutom bjuds det på filmvisning under hela dagen.

Karlsborgs Fästningsmuseum

Befälsgratan 18, ingång 7, Karlsborg
0505-45 18 26
info@fastningsmuseet.se
www.fastningsmuseet.se
Öppet: Se hemsida

19 Fästningsmuseet skildrar militärhistoria och nutid samt hembygd på 2 200 m² yta med utrustning, vapen, uniformer och andra föremål. Här kan ni även se landets enda utställning om Specialförbandet Särskilda Operationsgruppen - SOG. På övre plan finner ni Garnisonskyrkan med sin storslagna bajonettkrona.

Fotograf: Anders Åkerberg

Kulturreseptatet Vallby Sörgården

Vallby Sörgården 1, Tidån
072-748 55 55
vallby.sorgarden@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Temadagar maj-sep, se hemsida

20 En komplett slättgård från tidigt 1800-tal. Bevarad jordbruksmark med redskap och örda interiörer. Temadagar från bondelivet förr, uteservering, tipspromenad och roliga uppdrag för barnen. Vandring i förkristet landskap. Guidning, gruppbokning och föredrag med bildvisning.

Fotograf: Kristina Klingener

Ljungsarps Bleckslagerimuseum

Snäckvägen 13, Ljungsarp
070-531 38 64
fredrik@ljuniq.se
Öppet: För bokning och info, ring eller mejla

21 Torleif och Fredrik Junkell har återställt ett komplett bleckslageri så som det såg ut när det startades 1897 av Fredriks farfarsfar, Frans Johansson. Här finns även en avdelning med remdrivna maskiner från 1920- och 1930-talet, drivna av en transmissionsaxel som hänger i taket.

Fotograf: Junkell

Meken-minnet

Fabriksgatan 2, Lidköping
073-684 04 56, 070-648 00 00
ove.larsson@lidkoping.org
www.meken-minnet.se
Öppet: Enl ök

22 Museet visar föremål, foton, produkter m m från Lidköpings Mekaniska Verkstads AB:s 145-åriga historia.

Nohab Diesels Vänner

Åkersbergsv 10, Trollhättan
070-305 29 29, 072-701 08 05
nohabdieselsvanner@gmail.com
Öppet: Året om tis 17.30-21. För mer info se
vår Facebookgrupp

- 23 Här visas tre Nohab-dieselmotorer som vi skruvar med och som skall göras startklara, sen visas upp på evenemang m m. Kolla in vår museiutställning med Nohabföremål och -tavlor. Vi har även en tipspromenad i föreningslokalen. Ni är hjärtligt välkomna att besöka oss!

Fotograf: Nohabs bildarkiv

Nohabs smedja Innovatum Science Center

Åkerssjöv 16, byggnad 50, Trollhättan
0520-28 94 00
sciencecenter@innovatum.se
www.innovatumsciencecenter.se
Öppet: Sommaröppet alla dagar, i öv
enl ök. Se hemsida

- 24 Nohab:s gamla smedja är en unik industrimiljö som bevarats i skicket den var när tillverkningen en gång slutade. Smedjan är än idag i bruk, men nu tillverkas konstsmide istället för delar till lok.

Qvarnstensgruvan i Lugnås

Lugnås Stora Myren, Mariestad
076-130 71 82
info@qvarnstensgruvan.se
www.qvarnstensgruvan.se
Öppet: Se hemsida

- 25 Besök vackra Qvarnstensgruvan! Här har kvarnstenar huggits ur berget i 800 år. Kvar finns gruvhål och kvarnstenar i stora mängder. Från p-plats följer du stigen 700 m ner till museiområdet. Följ med guiden in i gruvan eller njut av området på egen hand. I museet finns café med hembakt kaffebröd.

Ramsågen i Melltorp

Claes Johanssons väg 1, Melltorp
070-593 95 65
boka@kvarnenihyssna.se
www.kvarnenihyssna.se
Öppet: Se hemsida

- 26 Melltorps ramsågverk och Kvarnen i Hyssna har drivits i samma släkt i 85 år och är nu inne på fjärde generationen sågare. Här ligger Mjöl-narfamiljens hotell, en gång i tiden byns gamla kvarn, såg och smedja. Bo och konferera i mjöl-narfamiljens varsamt bevarade byggnader.

Fotograf: Hans Johansson

Repslagarmuseet Älvängen

Tågvirkesgränd, Älvängen
070-660 20 84
b.larsson@repslagarbanan.se
www.repslagarbanan.se
Öppet: Tis-fre 10-15

- 27 Carlmarks startade 1813 i Åmål. Kom till Älvängen 1917. Årets industriminne 1995. Här finns en 300 meter lång repslagarbana och ett tjärverk, båda unika i Norden. Repen tillverkas till Ostindiefararen Götheborg. Det finns en välsorterad butik med stort urval av rep/tågvirke och unika souvenirer.

Fotograf: Pontus Fallqvist

Rubens maskinhistoriska samlingar

E20, 4 km söder om Götene
0511-505 35, 070-222 52 10
info@rubens.se
www.rubens.se
Öppet: Året runt enl ök

- 28 Med tidsperspektivet 1850-1950 blir de församlade maskinerna ovanliga till unika. Två generationers livsverk gör samlingarna omfattande med kraft att besökare berika. Ångmaskiner, motorer, traktorer som få har sett, ändå är utbudet brett. Teknik som etik, format arbetets vardag och utveckling gett.

Fotograf: Rubens

Rydals museum

Boråsvägen 237, Rydal
0320-21 83 00
rydalsmuseum@mark.se
www.mark.se/rydalsmuseum
Öppet: Se hemsida

- 29 Spinneriet i Rydal byggdes 1853 och inrymmer sedan 1985 Rydals museum. Spinnmaskinerna i spinsalen utgör kärnan i museets verksamhet. De står kvar på sin ursprungliga plats och skapar en unik industrimiljö. Guidade visningar av maskinerna och garnproduktionen görs. Bruksmiljön är av riksintresse.

Ryttarens torvströfabrik

Ryttaren, Kättilstorp
070-516 30 39
ryttarentorvstrofabrik@gmail.com
www.ryttaren.nu
Öppet: Se hemsida

- 30 Ryttaren torvströfabrik är en väl sammanhållen verksamhetsmiljö med ursprung från tidigt 1900-tal med fabrik, maskinhus, arbetarbostäder med ekonomibyggnader, sågverk, torvmossar och en smalspårig torvjärnväg med lok och vagnar.

Fotograf: Hans Heilman

Råbäcks Mekaniska Stenhuggeri

Råbäcks hamn, Hällekis
072-565 31 00
cissi.thorell@gmail.com
www.rabacksstenhuggeri.se
Öppet: Se hemsida

31 Råbäcks Mekaniska Stenhuggeri från 1888 är idag ett levande museum och byggnadsminne. Se hur medlemmar i Stenhuggeriets Vänner bearbetar kalksten från Kinnekulle. Stenhuggeriet är vackert beläget med egen hamn vid Vänern. Du kan också prova på att hugga i sten vid våra populära sommarkurser.

Fotograf: Eric Julihin

Rörstrand Museum

Fabriksgatan 4, Lidköping
0510-250 80
info@rorstrand-museum.se
www.rorstrand-museum.se
Öppet: Se hemsida

32 Upplev berättelsen om tre porslinsfabriker i tre städer under snart 300 år. Ta del av stolt svensk porslinshistoria, med tusentals föremål och lika många människoöden.

Fotograf: Jonas Ingman

Saab Car Museum

Åkerssjövägen 18, Trollhättan
0520-28 94 40
info@saabcarmuseum.se
www.saabcarmuseum.se
Öppet: Hela året. Se hemsida för aktuella öppettider

33 Saab Car Museum visar det unika svenska bilav som satte Trollhättan på kartan över hela världen. Tvåtakt, Turbo, Saabandan, Gunnar Ljungström, Erik Carlsson "på Taket" och mycket mer. Välkomna!

Fotograf: Stig Hedström

Skara-Lundsbrunns Järnvägar

Vallgatan 41, Skara
0511-136 36
kontakt@sklj.se
www.sklj.se
Öppet: För trafikdagar och tidtabell, se hemsida

34 Tågresan genom omväxlande natur. Njut av dunket från skenskarvarna och doften av stenkolsrök från ångloket. Resan tar 30 minuter enkel resa. Fordonen är från järnvägens storhetstid under 1900-talets första hälft. Fika i Lundsbrunn på Sigrid o Folkes kafé. Söndagar i juli är även järnvägsmuseet öppet.

Fotograf: Jerker Lindström

Skogsmuseet i Daretorp

Gälleberg Parhuset 1
070-530 54 42
dagmanhelena@gmail.com
www.parhuset.se
Öppet: Året runt enl ök

35 I Kulturladan visas utställningen Årsringar Skog och Skogsbruk från forna dagar. Det är en bred och gedigen utställning om skogsbruket inom Hökensåsområdet under 1900-talet, bl a visas ca 150 äldre motorsågar.

Fotograf: Anna Dagman

Skogsmuseum, Remningstorp

Remningstorp, Eggby
070-855 88 23
ola.wirtberg@telia.com
www.hembygd.se
Öppet: Enl ök

36 Museet visar skogsbrukets utveckling och utbildning från 1800-talets mitt och framåt. Samlingarna innehåller bl a ett hundratal motorsågar av olika åldrar och modeller. I anslutning till museet finns Remningstorps arboretum med en stor samling träd från norra halvklotet.

Fotograf: Ola Wirtberg

Stora Mellby mekaniska museum

Sollebrunn
073-979 82 99, 070-726 00 24
gustavssonborje22@gmail.com
www.vastsverige.com
Öppet: Maj-jun tis 18-21. Juli-aug sön 13-16.
Övr tid visning enl ök

37 Ett levande museum med intakt verkstads- miljö från 1920-talet med 100-åriga fungerande maskiner. Tändkulemotorer, skruvstäd m tillverkades där. Museet utställer ett stort antal unika traktorer och motorer som renoverats. Dessutom uppbyggda hantverks- och butiksmiljöer intressanta för alla åldrar.

Särestads Landsbygdsmuseum

Prästbolet 4
070-343 19 41, 070-570 65 71
sverker.sarsta@gmail.com
www.sarestadlandsbygdsmuseum.se
Öppet: Juli 13-17. Aug lör-sön 13-17.
Maj-sep grupper enl ök

38 I tre stora byggnader samt en smedja och bakstuga visas museets dryga 2 500 redskap och föremål. Vi har sammanställt nya utställningar med bild o ljudillustrationer. På närmare 3 000 kv ges en inblick i mathållning och hushåll samt en av Sveriges största samlingar av gamla jordbruksmaskiner och redskap.

Fotograf: Inger Malm

Textilmuseet

Skaraborgsvägen 3A, Borås
033-35 89 50
textilmuseet@boras.se
www.textilmuseet.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍷

- 39 Textilmuseet är ett av Nordens ledande museer inom textil och mode med samlingar av kläder, tyger, textilmaskiner m m. Textilmuseet är placerat i Textile Fashion Center – ett centrum för utbildning, forskning, entreprenörskap och upplevelser inom textil och mode i Sveriges textila huvudstad Borås.

Fotograf: Anna Sigge

Tidaholms Museum

Vulcans väg 5
073-074 75 55
tidaholms.museum@tidaholm.se
www.tidaholmsmuseum.se
Öppet: Mån-fre 10-17. Lör-sön 10-15.
För aktuella uppgifter se hemsida
☕ 🍷

- 40 Tidaholms museum visar tändstickornas, bilarnas och brukets historia. Våren 2023 visas också "Innan man gräver" om arkeologins alla möjligheter. I samma byggnad finns Barnens hus, ett Tidaholm i miniatyr att klättra och leka i.

Tollereds Övre Kraftstation

Tollered
070-720 19 94
info@toekmuseum.se
www.toekmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 41 Tollereds Övre Kraftstation är ett av landets äldsta vattenkraftverk. Byggnaden uppfördes 1908. Den 2 juli 1909 släpptes vattnet på genom kanal och tub för första gången och elproduktionen tog sin början. 1981 ställdes kraftstationen av efter 72 års elproduktion.

Vadsbo lantbruksmuseum

Prästbolet, Töreboda
070-330 18 96
kjellfredsberg@outlook.com
www.hajstorpfredsberg.se
Öppet: 13 jun-15 aug tis 17-19

- 42 Museet startade 1990 och avser att belysa lantbrukets mekaniseringsepok från häst till traktor. I lokalerna finns traktorer och utrustning för jordbearbetning, sådd och skörd.

Fotograf: Kjell Andersson

Vadsbo museum

Residensön Marieholm, Mariestad
0501-75 58 30
museum@mariestad.se
www.mariestad.se
Öppet: Se hemsida
☕

- 43 Museet speglar stadens och bygdens industriella utveckling fram till idag. Mariestads industrihistoria berättas genom utställningar om Katrinefors Pappersbruk, tillverkningen av Unicaboxen, Mariestads Bryggeri, Electrolux, Klippås frisörsalong och andra lokala företag.

Fotograf: Martin Hermansson

Veterinärmuseet i Skara

Peter Hernqvistgatan 3, Skara
0511-40 07 04
vetmus@slu.se
www.veterinarmuseet.se
Öppet: Året om, tis-fre 12-16
☕ 🍷

- 44 Veterinärmuseet i Skara ligger centralt i Skara i det hus där den första svenska veterinärskolan startades år 1775 av Peter Hernquist. Här upplever man svensk historia med nerslag i medeltiden, upplysningstiden och nutid.

Fotograf: Marte Rodal

Väderkvarnen i Borg, Stora Mellby

Södra Borgsvägen 1
070-245 008 10, 070-618 81 23
l.m.andersson@telia.com
www.digitaltmuseum.se
Öppet: Juli-aug sön 13-16. Övr enl ök vg ring eller mejla 🍷

- 45 Fungerande kvarn, om vinden är med oss går maskineriet. Avancerad träbyggnadskonst kan studeras. Byggt 1881 med tre kvarnstenspar. Segel spänns upp på vingarna. Hättan vrids mot vindriktningen, så kör vi!

Fotograf: Lennart Andersson

Vänergaleasen Mina

Östra hamnen, Lidköping
070-564 73 33
vanergaleasenmina@gmail.com
www.msmina.se
Öppet: Se hemsida

- 46 Vänergaleasen Mina är ett av världens äldsta seglande segelfartyg. Mina byggdes 1876 på stranden vid Fågelö gård på Torsö. Sedan 1994 är Lidköping hemort. Föreningen Vänergaleasen Minas vänner äger skutan sedan 1997 och har byggt henne färdig, underhåller och driver skeppet vidare.

Vänernuseet

Framnäsveggen 2, Lidköping
0510-77 00 95
vanernuseet@lidkoping.se
www.vanernuseet.se
Öppet: Tis-fre 10-17, lör-sön 11-16.
Jun-aug även mån

- 47 Museet berättar om sjöfarare och fiskare, och om Lidköpings hantverkare, företagare och arbetsfolk. Genom filmer, ljud, illustrationer och mängder av föremål ur museets samlingar bjuds besökarna att ta del av livet långt före vår egen tid. Lekvänligt museum med akvarier och programverksamhet.

Fotograf: Robert Bernhoff

Vänga Kvarn och Stärkelsefabrik

Vänga, Fristad
072-748 88 19
eckerstrom1@msn.com
Öppet: För info ring

- 48 En bygdekvarn från 1850 som fortfarande mal brödsäd hantverksmässigt. Vårt Vängamjöl är idag KRAV-märkt. Stärkelsefabriken från slutet av 1800-talet är idag den enda i Sverige som visar tillverkning av potatismjöl på gammalt sätt. Här finns ett anrikt kvarnkafé.

Wretens Ångsåg

Wretens Egendom
073-360 39 75
kent.40@live.se
www.wretensangsag.se
Öppet: Året runt enl ök

- 49 Wretens Ångsåg byggdes 1886-1887 av Göteborgsfirman Dickson & Co. Sågverket som anlades i anslutning Wretens egendom byggdes för att under ett par år exploatera ett skogsområde där Oscar Dickson köpt avverkningsrätten. Sågen är den enda i landet med intakt maskineri med två ramar och kantverk.

Ållebergs Segelflygmuseum

Ålleberg, Falköping
0515-371 85
sekr@svs-se.org
www.svs-se.org
Öppet: 6 maj-6 jun, 2-24 sep lör-sön 11-18.
10 jun-27 aug dagl (ej midsommar) 11-18.
Övr tid enl ök

- 50 Museet speglar segelflygets utveckling i Sverige och visar de typer av glid- och segelflygplan och annan utrustning som använts genom åren t o m mitten av 1960-talet.

Ångaren Trafik

Hamnen 2, Hjo
0503-106 88, 0503-352 55
info@sstrafik.se | www.sstrafik.se
Öppet: Högsommar, reguljära turer.
Försommar och höst enl ök.
Bilj 0503-352 55 eller
via hemsida.

- 51 Ångaren Trafik, byggd 1892 för rutten Hjo-Hästholmen, är idag helrenoverad, K-märkt i högsta klass och av Transportstyrelsen klassad som Traditionsfartyg. Trafikerar Vättern med maskin och panna i original med ideellt arbetande besättning. För turlista, se vår hemsida. Årets Arbetslivsmuseum 2013.

Fotograf: Torsten Nilsson

Åsle Tå Upplevelsemuseum

Åsle Tå, Falköping
070-338 32 51
info@asleta.se
www.asleta.se
Öppet: Se hemsida

- 52 Den mångtusenåriga jordbruksbygden och det karaktäristiska platålandskapet breder ut sig framför dina ögon. I Åslesänkan ligger Åsle Tå, Sverige största samling backstugor, på sina ursprungliga platser, utmed den mjukt ringlande tågatan och Kolaforsen. En unik historisk miljö från 1700- och 1800-talen.

Ålgårds vagnmuseum - utanför Töreboda

Mellomgårdsv
070-257 74 99
hellstenlasse@gmail.com
Öppet: Året runt enl ök

- 53 Ett vagn- och slädmuseum som visar en kulturhistorisk skatt där hästen var i fokus med ca 250 objekt.

Fotograf: Lars Hellsten

VÄSTMANLAND

Arboga Bryggerimuseum

Skandiegatan 3
0589-142 10
arbogamuseum@telia.com
www.arbogamuseum.se
Öppet: Sommartid. Övr tid enl ök.
Info se hemsida

- 1 I Arboga bryggeris gamla kornbod finns Sveriges enda bevarade träbryggeri. Här kan du se alla de redskap som förr användes vid tillverkning av öl. En fotoutställning och ett bibliotek med böcker om öltillverkning finns också i lokalerna. Hiss saknas.

Fotograf: Merit Åhs Jambriink

Arboga Robotmuseum

Glasbruksgatan 1
0589-104 99
info@robotmuseum.se
www.robotmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 2 Ett unikt museum som visar robot- och flyghistoria från 40-talet och framåt. Museet innehåller bland annat olika missiler/robot- och motortyper från armén och marinen. Dessutom finns en J35B Draken flygsimulator, radar- och stridsledningssystem samt ett bibliotek inom robot- och militärflygområdet.

Bergslagens medeltidsmuseum

Karlberg, Norberg
0223-290 30
turistbyra@norberg.se
www.visitnorberg.se
Öppet: Sommaröppet. Övr tid enl ök

- 3 Bergslagens medeltidsmuseum, det gemensamma namnet för Besökscentrum, Nya Lapphyttan och originalplatsen Lapphyttan. Nya Lapphyttan, en rekonstruktion i full skala med bl a masugn, kolhus, smedja, järnbod. Museet berättar om järnets betydelse för Sveriges rike.

Brunnsmuseet Sätra Brunn

Urban Hjärnes väg 2
museet@brunnsmuseet.se
www.brunnsmuseet.se
Öppet: Se hemsida

- 4 Sätra Brunn är en kurort med välbevarad brunnsmiljö från år 1700. Brunnsmuseets fysiska utställningar är en del i vårt arbete för att bevara och berätta om de historiska värdena som finns på Sätra Brunn. Besök Brunnsmuseet i Henschens badhus eller vår mindre utställning i byggnaden Mellantorpet.

Fotograf: CC-BY-SA Gustav Lundin

DC-3:an Daisy

Hässlögatan 16, Västerås
021-80 07 14
info@flygandeveteraner.se
www.flygandeveteraner.se
Öppet: Se hemsida

- 5 Föreningen Flygande veteraner håller en DC-3:a luftvärdig. Föreningen flyger under april-oktober medlemmar till intressanta platser och miljöer. Vill du uppleva känslan av hur det var att flyga i trafikflygets barndom? Bli medlem i Flygande veteraner. Visning av flygplanet kan arrangeras i Västerås.

Fotograf: Jörgen Nilsson

Engelsbergs Oljefabrik

Oljeöns Infocentrum, stationshuset, Engelsberg
0223-444 64
turism@fagersta.se
www.fagersta.se/turism/oljeon
Öppet: Se hemsida

- 6 På en ö i Ängelsberg hittar du världens äldsta bevarade oljeraffinaderi, från 1875! Här producerades bland annat fotogen till dåtidens hushåll och industrier. Följ med färjan Petrolia över och upplev oljefabriken, arbetarbostaden och omgivningarna på Oljeön. Guidade visningar sommartid.

Fotograf: Ann-Sofie Fyxeil

Fagersta bruksmuseum

Axel Fornanders väg 2, Fagersta
0223-444 64
turism@fagersta.se
www.bruksmuseet.se
Öppet: Endast förbeställda grupper, bokning hos Fagersta Turism, se hemsida

- 7 I Fagerstas gamla brandstation får du veta mer om brukets, stadens och människornas historia med tyngdpunkt på 1900-talet. I museet visas produkter som tillverkats i Fagersta Bruks verkstäder från slutet av 1800-talet fram till 1980-talet.

Fotograf: Rajja Edvinsson

Frövifors Pappersbruksmuseum

Museivägen, Frövi
Tel se hemsida
Mejl se hemsida
www.froviforsmuseet.com
Öppet: Se hemsida för mer info

- 8 Välkommen till Frövifors Pappersbruksmuseum! Upplev pappersepoken i maskinhallens orörda fabriksmiljö och utforska våra förpackningsutställningar. Skapa och experimentera med papper. Upptäck papprets möjligheter i våra tillfälliga utställningar. Mer information finns på museets hemsida.

Fotograf: Nicklas Tolonen

Gamla Pershyttan bergsmansby

Pershyttan Noraskog, Nora
0587-811 20
info@nora.se
www.njov.se
Öppet: Kulturresevat öppet året runt.
Guidn sommartid och enl ök

- 9 Kulturresevatet i Gamla Pershyttan är en världsunik industrihistorisk kulturmiljö. Här berättas historien om Bergslagen och järnframställning från medeltid till modern tid. Under sommaren kan du följa med guidade turer i byn och också gå med ned i Lockgruvan, en av de äldsta gruvorna.

Jädersbruks museum

Jädersholme 118, Arboga
072-391 61 51
janingvar.larsson60@gmail.com
www.jadersbruksvanner.se
Öppet: Museet enl ök. Yttre utställningar alltid öppet

- 10 Besök våra fina samlingar i museet och utomhus på Jädersholme. Jädersbruksvänner visar hur en levande bruksmiljö kan ha sett ut för i tiden samt ger intresserade möjlighet att studera gamla tiders tekniker. Besök även vårt stora evenemang Jädersbruksdagarna, alltid första helgen i september!

Fotograf: Jädersbruksvänner

Kanalmuseet Skantzen

Skantzenområdet, Hallstahammar
0220-174 09
info@svedviberg.se
www.hembygd.se/svedvi-berg
Öppet: Boken och info ring eller mejla.
Visas året runt enl ök

- 11 Här får du som besökare bekanta dig med Strömsholms kanals historia genom 225 år. Förundras över de skickliga hantverk, verktyg och redskap som krävdes för att bygga kanalen. Vi tar dig med på en spännande resa om Skantzens historia, myter och händelser kring kanalen.

Fotograf: Anders Geidemark

Karmansbo Bruksmiljö

Karmansbo bruk
0222-305 19
balanstompa@telia.com
www.karmansbo.se
Öppet: Se hemsida

- 12 Karmansbo bruksmiljö innehåller en komplett lancashiresmedja med fyra härdar och dubbelhärd. En härd går att använda. Mumblingshammare körs med vattenhjul, det finns räckhammare och valsverk. Smedjan var i drift till 1958. En smedsbostad visas som museilägenhet med möbler från början av 1900-talet.

Kärrgruvans järnvägsmiljö och järnvägen till Ängelsberg

Linnevägen 27, Norberg
070-379 36 97
info@enj.se
www.enj.se
Öppet: 18 jun-20 aug sön 10-17. Boken och info övr tid ring eller mejla

- 13 Kärrgruvans järnvägsmiljö och järnvägen till Ängelsberg har sin grund i gruvbrytningen i området. Därför finns här en stor bangård för den omfattande malmtrafiken. Vid denna har nu uppförts ett nytt stationshus av äldre modell med inredningsdetaljer från flera stationer runt om i Sverige.

Köping-Uttersbergs Järnvägs museiförening (KUJmf)

Hamnplan 5, Köping
070-295 77 82, 070-254 10 62
info@kujmf.se
www.kujmf.se
Öppet: 1 jul-5 aug lör 11-16

- 14 Lokstall med ett ånglok och tre personvagnar (den äldsta 157 år gammal) med spartansk tredjeklass och överdådig andraklass. Dessutom landets bredspårigaste smalspårslokomotor. Spårvidden är 1 093 mm! Utställning med bilder och föremål från järnvägen mellan Köping, Uttersberg och Riddarhyttan.

Fotograf: Anders Nordebring

Myrbergs verkstad

Karlberg 8, Norberg
070-473 94 19
info@myrbergs.com
www.myrbergs.com
Öppet: Maj-sep mån 16-19. Juli lör 11-16.
Övr tid enl ök
☕ 🍷

- 15 Myrbergs verkstad är en exakt replik av den som stod i Norberg. Originallet byggdes 1910-12 av Frans Albert Myrberg. Norbergs första bilverkstad där bilar också såldes. Man tillverkade karbidlampor och en cykel under märket Rubin fanns under ett antal år. Många gamla maskiner och fordon kan beskådas.

Nora Bergslags Veteran-Jernväg

Järnvägsgränd 1, Nora
072-241 11 78
nbvj@nbvj.se
www.angtagetutinora.se
Öppet: Se hemsida

- 16 Med Ångtåget uti Nora reser du på Sveriges första normalspåriga järnväg. Vi kör både ångtåg och 50-talsrälsbuss. I Järle kan du fika vid Sverige äldsta stationshus som ännu är i bruk. I Pershyttan kan du fika och besöka den fina bergsmansmiljön med gruva, hytta m m.

Fotograf: Claes Jonsson

Nora järnvägmuseum och veteranjärnväg NJOV

Pershyttan Bergsmansby och kulturreservat, Nora
0587-811 20
info@njov.se, www.njov.se
Öppet: Se hemsida eller Nora turistbyrå
☕ 🍷

- 17 Besök Sveriges äldsta normalspåriga järnväg för persontrafik från 1856. En unik järnvägshistorisk miljö med stationshus, verkstäder, lokstallar, fordon och museum. Här kan du ta en tur med veteranståg till landets äldsta station i Järle eller kulturresevatet Gamla Pershyttans bergsmansby.

Norbergs Gruvmuseum

Linnévägen, Norberg
0223-290 30
turism@norberg.se
www.visitnorberg.se
Öppet: Sommaröppet. Övr tid enl ök

- 18 Museet visar hur gruvarbetarens vardag såg ut runt 1900. Här finns kontor, matrum, smedja, stångång, pumpar, en mineralsamling. Byggnaden är uppförd 1876 över ett 114 m djupt schakt och innehåller en pumpanläggning samt linspelsdriven hiss för persontransport. Vandra bland hisnande dagbrott.

Fotograf: Lars Fredriksson

Nya Kopparbergs Bergslags Hembygdsmuseum

Gruvstugutorget, Kopparberg
070-670 99 34, 070-263 91 80
nkbh1924@telia.com
www.nkbh.se
Öppet: För bokning och info ring eller mejla samt se hemsida ☕

- 19 Här visas och dokumenteras Kopparbergs historia sedan Sveriges och koppars storhetstid fram till våra dagar samt andra hantverk i ett flertal byggnader av historiskt värde invid Gruvstugutorget och det vackra Tingshuset från samma tid. Både den yttre som den inre miljön är genuint historisk.

Fotograf: Clifford Hallberg

Nyströmska gården

Karlbergsgatan 16, Köping
0221-253 51
museum@koping.se
www.koping.se
Öppet: För bokn och info, ring eller mejla

- 20 I Nyströmska gården startades 1870 en snickerifabrik som drevs av familjen Nyström i tre generationer. Bröderna Nyström var bland de sista som behållit konsten att göra alrotsinläggningar. Snickeriet är bevarat och på gården finns också två museilägenheter.

Sala Silvergruva

Drottning Christinas väg, Sala
0224-67 72 60
bokning@salasilvergruva.se
www.salasilvergruva.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍷

- 21 Upplev storslagna bergsalar, ringlande gruvgångar och vattenfyllda bergrum under ett besök i en av världens bäst bevarade gruvmiljöer. Vid Sala Silvergruva finns mycket att uppleva och lära sig, både ovan och under jord. Ett varierande utbud under året för både enskilda och grupper.

Fotograf: Christina Watkinson

Stiftelsen Trångfors smedja

Trångforsområdet, Hallstahammar
022-01 74 09, 070-343 45 52
lennart.socke.lindgren@hotmail.se
www.hembygd.se/svedvi-berg
Öppet: Apr-sep mån 8-12. Juli lör-sön 13-16.
Övr tid enl ök

- 22 Här arbetar ett antal pensionärer ideellt med att restaurera en lancashiresmedja med mumbliingshammare som drivs av ett vattenhjul, fyra härdar, hjälpbrytare som drivs av ett eget vattenhjul, gnistrum och Baggés blåsmaskin. Den ursprungliga smedjan startade år 1628. 1798 togs nuvarande smedja i bruk.

Fotograf: Daniel Sköld

Ställbergs rökeri Landsbygdsmuseum

Östra kumlan 512, Kopparberg
073-078 40 84
portalen1@gmail.com
Facebook
Öppet: 23 jun-30 jul fre-sön 12-17 och enl ök

- 23 Hästdragna jordbruksredskap. Diverse häst-
vagnar och övriga redskap för jord och skog.
Gårdsbutik med rökt fisk och lokala matpro-
dukter. Skogskafé med hembakat och lättare
mat.

Vårdmuseet

Västmanlands sjukhus, ing 6,
Sigtunag, Västerås
073-636 09 70
margarethe.bylander@gmail.com
www.msw.org.se
Öppet: Vg se hemsida

- 24 Ett museum som visar hur utvecklingen bidra-
git till var vi är inom vården idag. Se t ex en
gammal röntgenapparat från 1904. Vi visar
olika äldre miljöer. Vilka misstag man gjort.
Allt är viktigt för att vi ska förstå vår vård idag.
Och kanske fundera på hur man kommer att
se på dagens vård i framtiden.

Fotograf: Lars Eriksson

Västerås Flygmuseum

Hässlögatan 16
021-495 06 40
kansli@flygmuseum.com
www.flygmuseum.com
Öppet: Sön 11-16 utom midsommar, jul och
nyår. Övr tid mot avgift: bokning@flygmu-
seum.com

- 25 En stor samling veteranflygplan i luftvärdigt
skick. Medlemsflygningar för medlemmar
- vilket man kan bli. Flygvapnets historiska
flygplan i statisk utställning. Flera utställning-
ar, bl a en ny utställning om flygflottiljen Fl:s
historia. Filmen Fredens Hav med utställning
kring incidentberedskapen.

Fotograf: Tommy Olsson

**FRÖVIFORS
PAPPERSBRUKSMUSEUM**

**EN UNIKT BEVARAD MILJÖ
FULL AV HISTORIA OCH KULTUR!**

UNDER ÅRET VISAS TILLFÄLLIGA UTSTÄLLNINGAR MED PAPPRET I FOKUS
BESÖK **GLÄNTAN** - EN KREATIV SKAPANDEMILJÖ OCH UTSTÄLLNING OM SKOGEN
BULLE OCH FANT - LÄR PÅ MUSEET TILLSAMMANS MED BARNENS EGNA VÄRDAR
FÖRPACKNINGSHISTORISK UTSTÄLLNING • TSUTSUMI - JAPANSK FÖRPACKNINGSKONST
ÖLBURKSUTSTÄLLNING - NORDENS STÖRSTA UTSTÄLLNING MED 22 000 BURKAR
HANDPAPPERSVERKSTAD • CAFÉ & MUSEIBUTIK • VANDRARHEM

WWW.FROVIFORSMUSEET.COM

ÅNGERMANLAND

Birgittamuseet

Södra vägen, Härnösand
0611-845 06, 0611-840 31
kultur.regional-utveckling@rvn.se
www.rvn.se
Öppet: För bokn och info, ring eller mejla

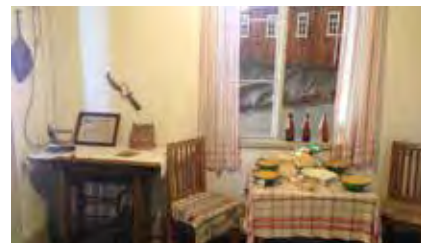
- 1 På Birgittamuseet tillgängliggörs och uppmärksammas den medicinhistoriska aspekten av Västernorrlands historia. Samlingarna och miljöerna är skapade av personer som själva arbetat inom vården. I museet finns en bred samling föremål som ger besökare inblick i hur sjukvården har sett ut.

Jordbruksmuseum

Häggvik 109, Nordingrå
0613-202 90
kontakt@mannaminne.se
www.mannaminne.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍴 ♿

- 2 Jordbruksmuseum på Mannaminne. En mängd äldre jord- och skogsbruksredskap, uppbyggda miljöer t ex ett skomakeri och ett bondkök – allt i konstnären Anders Åbergs karaktäristiska stil. Och vad sägs om en stor målning av en stockholmsk tunnelbana mitt i Höga Kustens idylliska landskap?

Fotograf: Annika Stattin

Kustmuseum

Häggvik 109, Nordingrå
0613-202 90
kontakt@mannaminne.se
www.mannaminne.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍴 ♿

- 3 Kustmuseum på Mannaminne. Här finns flera gamla båtar som använts i det i Höga Kusten viktiga kustfisket. Fiskeredskap, båtmotorer, landskapsmodeller och fullskalemodeller av sjöbodrar ryms också i denna vackra och inspirerande lokal, byggd av konstnären och Mannaminnes skapare Anders Åberg.

Fotograf: Annika Stattin

Köpmanholmens Bruksmuseum

Allén 42
0660-22 30 97
bokning@natrahembygd.se
www.natrahembygd.se
Öppet: Jun-aug dagl. För bokn och info, ring eller mejla
☕

- 4 Bruksamhället tillkom 1864 med ångsåg vid Nätraåns utlopp. Sulfit- och sulfatfabrik. Familjen Hedberg ledde Forss AB till 1964 då Ncb övertog industrin, nedläggning 1982. Bruksmuseum och nya Ringarbönninga med café och utställningar. Herrgårdspark med naturstigar, utställningar och konst. Guidning.

Fotograf: Magnus Näslund

Olofsfors Bruksmuseum

Olofsfors 105 A
070-656 03 53
bruksmuseum@olofsforsbruk.nu
www.olofsforsbruk.nu
Öppet: 15 jun-15 aug mån-sön 10-16.
Övr tid enl ök
☕ 🍴 ♿

- 5 Olofsfors bruk, med anor från 1762, är ett av Sveriges mest genuina och välbevarade järnbruksamjöer. På området finns kafé, konferensverksamhet, butik och boende. Här finns även ett flertal etablerade hantverkare och konstnärer som ibland ställer ut. Guidade turer kan bokas året runt. Sommaröppet.

Svenska administrations- och byråkratimuseet

Mannaminne, Häggvik 109, Nordingrå
070-348 02 60
boa.oberg@gmail.com
www.mannaminne.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍴 ♿

- 6 Inrymt i museet Mannaminne finns Sv. administrations- och byråkratimuseet som med äldre utrustning visar på den svenska administrationen och byråkratins utveckling, utrustning och resultat i form av handlingar, gem, skrivmaskiner, stämpel, datorer och det mesta som förknippas med administration.

Fotograf: Åke Johansson

Ulvö museum

Ulvö Hamngata 108, Ulvöhamn
070-860 22 40
museumulvo@gmail.com
www.ulvomuseum.com
Öppet: 1 jun-31 aug 10-14.30

- 7 Beskriver ett fiskareboställe från slutet av 1800-talet med gistvall, sjöbod och bostadshus. I sjöboden visas fisket, saltningen och surströmmingstillverkningen. Utställning med faktarum, museibutik, kaggförsäljning, om författaren Ludvig Nordström. Besök även Ulvö lotsplats samt Ulvö kapell!

Fotograf: Tom Sahlfén

Ådalens Industrimuseum

Flottarvägen 74, Nyland
070-323 77 03
info@adalensindustrimuseum.se
www.adalensindustrimuseum.se
Öppet: 1 jun-30 sep. För tider, se hemsida

- 8 Museet är beläget på Sandslån, en kulturhistorisk ö i Ångermanälven. Här låg världens största timmerskilje. I Kejsarkasernen, till stor del bevarad sedan storhetstiden, finns bl a utställningar över arbetet i skogen, flottningen och sorteringen. På ön finns även café, båthamn, vandrarhem och badplats.

Fotograf: Carina Backevall

Så var det då – arbetslivsmuseer visar

Kom till Arbetets museum på Kulturnatten och möt arbetslivsmuseer som visar upp sin verksamhet. En upplevelse för alla sinnen och hela familjen: ta del av olika aktiviteter och se, hör, lukta och känn hur det fungerade förr.

- ▶ DATUM: 23 SEPTEMBER 2023
- ▶ PLATS: LAXHOLMSTORGET, NORRKÖPING
- ▶ TID: 12-17

Med reservation för förändringar
beroende på coronapandemin

ARBETETS MUSEUM

ÖLAND

BrickbandMuseum

Södra Möcklebyv 30, Degerhamn
072-330 04 65
info@brickbandmuseum.se
www.brickbandmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 1 Kulturskatten brickband; dubbla, textila band att vägghänga serveringsbrickor i, har använts i Norden över 100 år. Denna stora samling i alla färger, stilarter och tekniker är från 1910-1980. I mysig retrolokal säljs också nyttillverkade inredningsdetaljer sydda av återvunnet för världsarvets skull.

Fotograf: Malene Langborg

Böda Skogsjärnväg

Fagerrör
073-370 02 96, 070-573 33 91
bosj@bosj.se
www.bosj.se
Öppet: Se hemsida

- 2 Föreningen Böda Skogsjärnväg bevarar rullande materiel, byggnader och arkivalier från skogsbanan i Böda Kronopark. Sommartid kan besökare uppleva en åktur på 4 km av den smalspåriga järnvägen från trafikstarten sent i juni/i början av juli till mitten av augusti. Tidtabellen finns på vår hemsida.

Fotograf: Lars Peter Åhs

Störlinge Lantbruks & Motormuseum

Störlinge 32
070-586 72 04, 070-759 21 95
info@motormuseet.se
www.motormuseet.se
Öppet: Se hemsida

- 3 Museet ligger i byn Störlinge på östra Öland, är ett lantbruks-, motor- och tekniskt museum där du får ta del av utveckling i samhället under 1900-talet. Museet har café, mindre butik och samlingssal. Förbered dig på en nostalgisk resa tillbaka i tiden. Museet och caféet är handikappanpassat.

Ölands museum Himmelsberga

Himmelsberga
073-314 67 04
info@olandsmuseum.com
www.olandsmuseum.com
Öppet: Påsk-31 maj lör-sön. Jun-aug dagl
1 sep-31 okt lör-sön. Se hemsida för övr tid

- 4 Ölands museum Himmelsberga är öns bäst bevarade radby med gårdar från 1700-1900-tal. Gårdarna visar äldre tiders bruk, kulturväxter och lantrasdjur. I utställningsväg visas konst som kulturhistoria. Högsåsong daglig barnverksamhet. Handelsbod och kaffestuga erbjuder genuin mat och lokalt hantverk.

Välkommen till Böda Skogsjärnväg säsongen 2023

Tider, om vi kör diesel- eller ånglok samt och arrangemang hittar du på vår hemsida www.bosj.se eller på vår Facebook sida.
Vet du förresten att det finns ytterligare 2 järnvägmuseiföreningar på Öland? Kanske något att tänka på när du besöker Öland?

Föreningen Södra Ölands Järnväg

Torngårds Station
Telefon: 073-845 91 55, 072-530 78 86
Facebook: Södra Ölands Järnväg

Föreningen Ölands Järnväg

Räpplinge - Lindby
Telefon: 0761-276415
Mail: station@olandsjarnvag.org
Hemsida: www.olandsjarnvag.org

ÖSTERGÖTLAND

Arbetets museum

Laxholmen, Norrköping
011-23 17 00
info@arbetetsmuseum.se
www.arbetetsmuseum.se
Öppet: Mån-sön 10-17

- 1 På Arbetets museum berättar vi om arbete och vardag. Du hittar oss i hjärtat av Norrköping i den unika industribyggnaden Strykjärnet. Här finns utställningar och aktiviteter för alla åldrar. Även restaurang, café, konferensverksamhet och museibutik. Fri entré och öppet sju dagar i veckan.

Fotograf: Peter Holgersson

Bersbo koppargruvor

Bersbo By
070-950 36 57, 070-637 85 62
info@bersbokoppargruvor.se
www.bersbokoppargruvor.se
Öppet: Evenemangskalender se hemsida.
Info, bokn ring eller mejla.
Ekomuseum utomhus

- 2 Här har det brutits koppar sedan medeltiden. Under storhetstiden på 1800-talet uppfördes en ny gruvlave, nya ångmaskiner och arbetarbostäder. För att transportera malmen anlades här Sveriges 4:e järnväg. Vid sekelskiftet byggdes en gruvlave i en för tiden modern arkitektur och med avancerad teknik.

Fotograf: Morgan Karlsson

Boxholms Bruksmuseum

Masugnsvägen 4
070-665 90 12
info@bruksmuseum.com
www.krafttaget.com
Öppet: Se hemsida

- 3 Boxholms bruk startade 1754 som ett järnbruk. Museet visar utställningar om järnhantering, skogs- och lantbruk samt Boxholms historia från mitten av 1700-talet och framåt.

Fotograf: Klas Johansson

BP Nostalgimack

Oppebyvägen 34, Björkfors
070-349 91 61
nostalgimacken@outlook.com
www.nostalgimacken.se
Öppet: Enl ök

- 4 BP Nostalgimack med pumpar, oljekannor, skyltar, smörjkort, olje- och fettburkar. Macken öppnade 1955 och var i bruk till 1983. Idag är den inredd som den såg ut på 1955- och 60-talen. Sommartid står bilar och mopeder uppställda utanför. Smörjbyggan m m finns kvar. Servering och korv går att ordna.

Fotograf: Lovisa Almborg

Brandkårmuseet i Simonstorp

Skrovsjövägen 20
072-567 79 00
info@brandkarmuseet.se
www.brandkarmuseet.se
Öppet: 1 jun-31 aug tis-sön 10-16.
Mån stängt

- 5 Sveriges största brandkårmuseum. Här hittar du allt från hästdragna redskapsvagnar till dagens brandbilar. Upplev hur brandman-nayrket förändrats under 250 år. OBS! För de yngsta har vi även en barnhörna.

Fotograf: Marie Eklöv

Charlottenborgs slott

Strandvägen 71, Motala
0141-22 34 61
museer@motala.se
www.motala.se
Öppet: Se hemsida för aktuella öppettider

- 6 Charlottenborgs slott har anor från 1600-talet och ligger vackert beläget vid Motala ström. Här visas Sophia Isbergs fantastiska träsniderier från mitten av 1800-talet, konst från olika epoker samt en utställning om de världsunika stenåldersfynd som gjorts i Motala.

Finspångs Turbinhistoriska Museum

Slottsvägen 2C, Finspång
0122-88 78 05, 0122-815 04
turbinmuseet@outlook.com
www.stalklubben.org
Öppet: Tor 13-16. Grupper enl ök

- 7 Föremål visas från svensk turbinindustri. Här finns modeller av världens första ångturbin, av marinturbiner och fartyg, samt hela de Laval-turboaggregat från 1890-talet. Bröderna Ljungströms geniala radialturbin visas här liksom en hel jetmotor utvecklad på 1940-talet av Curt Nicolin och hans team.

Flygvapenmuseum

Carl Cederströms gata 2, Malmslätt
013-495 97 00
info@flygvapenmuseum.se
www.flygvapenmuseum.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍷

- 8 Upplev det svenska militärflygets utveckling - från flygets barndom till dagens JAS 39 Gripen. Museets samlingar är av världsklass med flera unika flygplansindivider. Under 2022 öppnas en ny basutställning - välkomna! Se hemsidan för aktuell information.

Fotograf: Katja Kircher

Gamla Linköping

Tunnbindareg 8, Linköping
013-12 11 10
gamlalinkoping@linkoping.se
www.gamlalinkoping.se
Öppet: Året runt. För tider se hemsida
☕ 🍷

- 9 Småstadsmiljö med trähus, historiska trädgårdar, mat, fika och ett flertal museer och utställningar. Friluftsmuseet består även av naturreservatet Vallaskogen, det lantliga Valla gård och lekparken Lill-Valla. Utökad utbud under Tidernas sommar, från slutet av juni till mitten av augusti.

Grafiska Museet i Gamla Linköping

Rådmanngatan 3, Linköping
013-31 86 19
grafiskamuseet@telia.com
www.tryckerimuseum.se
Öppet: Tis-tor, lör-sön 11-15

- 10 Grafiska Museet är ett levande blytryckeri som det kunde se ut omkring 1950. Utrustningen är från 1800-talet och början på 1900-talet. Alla maskiner fungerar och används för framställning av olika trycksaker. Papper tillverkas för hand. Det går att beställa servetter med tryck.

Fotograf: Per Wallenthein

Gusums Bruksmuseum

Syntorp, Gusum
0123-191 00
info@gusumsbruksmuseum.se
www.gusumsbruksmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 11 Produkter, maskiner och dokument från en nära 350-årig industriepok. Mässingsföremål och blyxtlås är de mest kända produkterna, men utgör bara en liten del av över 10 000 olika artiklar som framställdes. Försäljning av produkter, böcker m m.

Fotograf: Hannes Carlsson

Hults Bruk Smidescentrum

Skaftverkstan, Hults Bruk
073-364 37 40
info@hultsbruk.se
www.hultsbruk.se
Öppet: Året runt enl ök. För bokn och info, ring eller mejla. Se hemsida
☕ 🍷

- 12 Hults bruk grundas 1697 för tillverkning av skeppspik. Nu tillverkas yxor i Yxfabriken. Hults Bruks Smidescentrum erbjuder visning av yxfabriken, samt guidning om brukets historia. Kurser och prova på smide i vår traditionella smedja. Café i samband med publika arrangemang. Varmt välkommen!

Häfla Hammarsmedja

Hävla
0122-851 00
gunaxel@outlook.com
www.finspang.se/turism
Öppet: 25 jun-14 aug
☕

- 13 Häfla Hammarsmedja från 1682. Här finns räckhammare, en konstruktion från 1600-talet, tyskhärd, lancashirehärd och Bagges smält-hammare med vattenhjulsdraft. Anläggningen för lancshiresmede med blåsmaskin, härd, gnisterhus och hammare är nu restaurerad och möjliggör framställning av smidbart järn.

Kisa Emigrantmuseum

Storgatan 10, Kisa
0494-190 00
eva.skarlund@kinda.se
www.kinda.se
Öppet: Se hemsida
☕ 🍷

- 14 Människor, drömmar, mod och handlingskraft - här berättas om de som emigrerade, om utvandringsvägen efter att bonden Peter Casse med sällskap emigrerade 1845. Unika foton, brev och ljudberättelser, många livsöden förmedlas. Museet finns i ett av Kisas äldsta kulturhus, med Café Columbia.

Fotograf: Cecilia Sagrén

Kornettgårdens Samlingar och Café

Kulla Kornettgården 1, Vreta kloster
013-39 22 26
kornettgarden@gmail.com
www.kornettgarden.se
Öppet: 1 jun-20 aug tis-sön 10-16.
Övr tider se hemsida ☕

- 15 "Välkomna på en nostalgisk tidsresa! Uppbyggt i tidstypiska miljöer från 1920-talet fram till 70-talet. Allt från frisørsalong, skofabrik, radioaffär, handelsbod, bröllopsklänningar till leksaker m m. Det finns även ett 50-tals café med hembakat bröd och en fungerande jukebox."

Lantbruksmuseet i Ljusfallshammar

Hyttsjövägen 30, Ljusfallshammar
070-228 27 18
info@lantbruksmuseum.se
www.lantbruksmuseum.se
Öppet: Se hemsida ☕

- 16 Ett av Sveriges största med landsbygdens utveckling under 150 år. 3 000 m2 under tak. Många miljöer. Hem och hushåll. Hantverk. Skogs- och lantbruksmaskiner. Traktorer och vagnar. Bonnsåg. Mekanisk verkstad. Smedja. Snickeri. Nästan inga rep. Cafeteria, presentshop och loppis. Tillgängligt för alla.

Linköping Slotts- och Domkyrkomuseum

Borggården, Linköping
013-12 23 80
info@lisdms.se
www.lisdms.se
Öppet: Ons-sön 12-16, visn lör 11.
26 jun-13 aug dagl visn 11 ☕

- 17 Möt historien på Linköpings slott - ett museum för hela familjen. Följ slottets 900-åriga historia via en pekskärm. I skattkammaren visas kyrkligt silver och unika textilier från medeltiden och framåt. På översta våningen berättas om Slaget vid Stångebro och Linköpings blodbad.

Fotograf: Charlotta Franzén

Löfstad slott

Axel Lillies väg, Norrköping
011-33 50 67
lofstad.slott@ostergotlandsmuseum.se
www.lofstad.se
Öppet: Apr-maj, sep-okt lör-sön.
Jun-aug dagl.
☕

- 18 År 1926 stannade tiden på Löfstad slott. Då avled den sista ägarinnan Emilie Piper. Tack vare hennes testamente är slottets inredning och omgivningar bevarade och tillgängliga för alla. Här finns också utställningar, slottsbutik, vårdshus, park, handelsträdgård och café.

Marmorbruksmuseet Kolmården

Marmorbruksväg 10, Kolmården
070-729 85 09, 070-619 20 01
marmorbruksmuseet@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: För bokn och info, ring eller se hemsida

- 19 Marmorförädling under cirka 350 år med en komplett maskinpark för sågning, svarvning och slipning av marmor samt smedja och snickeri. Utställning om livet på bruket, maj- okt. Bruket utvecklades under 1970-talet.

Fotograf: Sara Classon

Motala Industrimuseum

Verkstadsvägen 101, Motala
0141-22 34 61
museer@motala.se
www.motala.se
Öppet: Se hemsida för aktuella öppettider

- 20 Motala - Sveriges verkstadsindustris vagg! Museet berättar om Motala Verkstad och vad som tillverkats där. Här finns allt från sjunkbomber till en strålkniv, samt en utställning om Electrolux som 1925 startade sin produktion av kylskåp. Museet visar även datorer och radio-/TV-apparater från Luxor.

Fotograf: Åke Svensson

Motala Motormuseum

Platensgatan 2, Motala
0141-588 88
info@motormuseum.se
www.motormuseum.se
Öppet: Se hemsida ☕

- 21 En nostalgiresa för hela familjen. 2 400 m2 utställningsyta fylld med nostalgi som bilar, mc, mopeder, radio/TV, fotoutrustning och mycket mer i tidsenliga miljöer. Barnhörna för de minsta. I anslutning till museet finns även hotell och restaurang.

Norrköping minns F13

Lansengatan 40, Norrköping
073-328 04 20
info@f13.kamratforening.se
www.f13.kamratforening.se
Öppet: För bokn och info mejla eller se hemsida ☕

- 22 Välkommen att besöka vår fina utställning som visar hur livet på flottiljen var. Du får ett minnesvärt och givande besök. För barnen finns en rolig tipspromenad och en lekhörna. Passa på att köpa fina F13-souvenirer. Är man hungrig har vi korv, kaffe och goda kakor.

Norrköpings Spårvägmuseum

Storhagsgatan 3, Norrköping
073-049 96 26
willy.forsstrom@gmail.com
www.sparvagssallskapet.se
Öppet: Året runt enl ök

- 23 Museet är beläget på spårvägens inhägnade område. Besök måste därför föränväljas. I museet finns spårvagnar som varit i trafik i Norrköping sedan 1900-talets början. I museet finns även föremål och bilder som berättar om spårvägens historia i Norrköping.

Fotograf: Willy Forsström

Norrköpings stadsmuseum

Holmbrogränd, Norrköping
011-15 26 20
stadsmuseet@norrkoping.se
www.norrkopingsstadsmuseum.se
Öppet: Tis-ons, fre 11-17, tor 11-20, lör-sön 11-16. Övr helgdagar och sommartider, se hemsida

- 24 Utsett till Årets museum 2021! Vi visar Norrköpings historia från forntid till nutid! Lär dig om vardagslivet i en bronsåldersfamilj, om livet i textilfabrikerna när Norrköping kallades Sveriges Manchester och besök vår nya basutställning Den utvalda staden – Norrköpings 1600- och 1700-tal.

Odalmannens Museum

Stratontavägen 11c, Valla Gård, Linköping
Tel se hemsida
museet@odalmannensmuseum.com
www.odalmannensmuseum.com
Öppet: Midsommar-aug. Bokning av grupper året om. Se hemsida

- 25 Lantbruksmuseum som visar utvecklingen från 1800-talet och framåt. Finns ca 4 000 föremål, däruv ett 40-tal kördugliga traktorer, lantbruksredskap, lyssnarhörna, visning journalfilmer, utställning om traktorns utveckling och en ny utställning Alla Tiders Mjök, barntraktor, rithörna och mycket mera.

Fotograf: Gösta Milan

Onkel Adamsgården

Hunnebergsgatan 30 A, Linköping
013-23 03 00
info@ostergotlandsmuseum.se
www.ostergotlandsmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 26 Stadsgård från 1700-1800-talen, som fått sitt namn efter läkaren och författaren Carl Anton Wetterbergh (1804-1889), mer känd som Onkel Adam. En miljö intakt med uthus, stall, vedbod, dass, trädgård med lusthus m m. Övervakningen har en museilägenhet med samlingar efter författaren och hans hustru.

Fotograf: Ragnvild Andersson

Reijmyre Glasmuseum

Reijmyre Glasbruk, Glasbruksv, Reijmyre
070-494 58 73
info@reijmyrehembygdsforening.se
www.reijmyrehembygdsforening.se
Öppet: Se hemsida

- 27 Reijmyre Glasmuseum har som sin uppgift att bevara det kulturarv som Reijmyre Glasbruk under sin 200 år långa verksamhet skapat. Museet samlar, bevarar och visar främst glas som tillverkats vid bruket från starten 1810 och fram till våra dagar.

Fotograf: Thomas Lindholm

Risten-Lakviks Järnväg

Lakvik station, Lakvik
070-970 78 98
kurt.djurstrom@gmail.com
www.rlj.se
Öppet: Sommartid lör-sön 11-15.
Se hemsida för exakta datum

- 28 Här kan man sommartid träffas för att njuta av en riktigt gammeldags tågresa och se samlingarna i lokstall och vagnhallar, äta på caféet och kanske ta ett bad. Loken och vagnarna är från den tid för runt 100 år sedan då det fortfarande förekom persontrafik på smalspårsbanor med 600 mm spårvidd.

S:t Anna Skärgårdsmuseum

Tyrislöt, Söderköping
073-330 02 23, 070-818 92 61
sanktanna.hembygd@gmail.com
www.hembygd.se
Öppet: Se hemsida

- 29 Sankt Anna Skärgårdsmuseum, som drivs av Sankt Anna Hembygdsförening, skildrar skärgårdsbarnas arbete i gången tid. Bruksbåtar som roddsump och "ökor", olika fiskemetoder, jordbruksredskap, visthusbod och kök visas. Tröskvandring och en tändkulemotor visas. 2,5 km lång naturstig utgår från museet.

Fotograf: Konstnär Tord Kempe

Smedstorps dubbelgård

Ydre
013-23 03 00
info@ostergotlandsmuseum.se
www.ostergotlandsmuseum.se
Öppet: Se hemsida

- 30 Smedstorp representerar en gårdsmiljö som en gång var vanlig, men idag i stort sett är unik. De äldsta byggnaderna är från 1700-talet. Gården brukas än idag på gammalt sätt vilket gör att det ålderdomliga kulturlandskapet med sin speciella flora ännu finns kvar.

Svenskt Porslinsmuseum

Godegårds säteri, Godegård
070-276 22 68
svenskt.porslinsmuseum@live.se
www.svenskt.porslinsmuseum.dinstudio.se
Öppet: 1 jun-31 aug lör-sön 11-18. Juli alla dagar (ej fre) 11-18. Bokade grupper apr-nov

31 Sveriges största porslinsmuseum beläget i gammal vacker traditionsrik bruksmiljö – byggnadsminnet Godegårds säteri. Porslinsmuseum med 275 år av kronologi, miljöer, konstnärspresentationer och utställningar – representerande alla svenska tillverkande fabriker. Servering. Bruksmuseum. Vagnsmuseum.

Sveriges rundradiomuseum

Radiövägen 1, Motala
0141-22 34 61
museer@motala.se
www.motala.se
Öppet: Se hemsida för aktuella öppettider

32 Stockholm-Motala! I den vackra byggnadsminnesförklarade sändarstationen visas originalsändarna från 1927 och 1935. På museet finns också en samling radiomottagare av märket Luxor samt tillfälliga utställningar. Välkommen på nostalgitripp!

Fotograf: Camilla Cullin

Svintuna Kvarn

Kvarnvägen 6, Kolmården
070-590 49 09
svintunakvarn@lionsclubkolmarden.se
www.lionsclubkolmarden.se
Öppet: Enl ök vg ring

33 Inte långt från Kolmårdens djurpark finns Svintuna Kvarn. Vattenkvarnen drivs av ett överfallshjul på mer än 6 m i diameter vilket är ett av de större i Sverige ännu fungerande vattenhjulen. Sista helgen i augusti kan man köpa nymalet mjöl.

Fotograf: Eyvind Larsson

Tekniska Verkens Museum

Valla friluftsområde, Linköping
070-316 83 83
soren.brandt@tekniskaverken.se
www.tekniskaverken.se/museet
Öppet: 5 jun-24 sep lör-sön 12-16

34 Tekniska verkens historia från gas till bredband, se hur det var förr i ett hem, upplev gasens framfart och när fjärrvärme tog över. Se hur man lade ner vatten- och avloppsledning för. Även en liten IT-avdelning och ett kontor från förr. Grundaren John O Nilssons kontor intakt.

Ulrika museum

Kisavägen 18, Ulrika
0142-912 12, 073-055 00 58
abhultwang@gmail.com
www.facebook.com/ulrikamuseum
Öppet: Ring, mejla eller se Facebook

35 Du kan se vargnät, trynträ, brännvinskar, laggkär, tyryxa, fjärjekrok och vrete bland många andra föremål. Förutom den permanenta utställningen visas varje år en temautställning. I arkivet finns handlingar, foton och kartor. I museibutiken säljs årsböcker, vykort och lokalt hantverk.

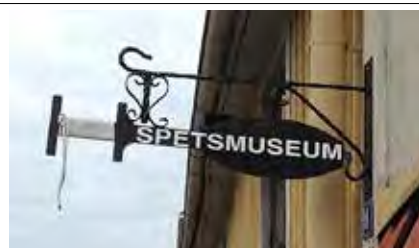

Vadstena Spetsmuseum

Skänningegatan 9, Vadstena
070-279 77 73, 070-320 07 49
vadstenaspetsmuseum@hotmail.com
www.spetsmuseet.se
Öppet: 28 jun-20 aug 13-17

36 Vadstena har en rik spetsstradition. Museet visar varje år nya utställningar som lyfter fram människor bakom knypplingen, såsom mönsterstickare, spetsgångare och spets-handlare samt prov på vår tids knyppling. Spetsmuseet är inrymt i Gottfrid Larssongården i Vadstena.

Wadstena-Fogelsta Järnväg

Järnvägsgatan, Vadstena
0143-62 16 77
info@wfj.se
www.wfj.se
Öppet: Se hemsida

37 Besök den fina historiska järnvägsmiljön på Vadstena station och gör en resa på Sveriges äldsta bevarade smalspårsbana med rälsbuss eller lokdraget tåg. Guidning på stationen. Järnvägsantikvariat. Du kan också cykla dresin i ett härligt landskap. Dagar och tider se hemsidan. Hjärtligt välkommen!

Fotograf: Christer Brimalm

Westmanska Vagnmuseet

Valla gård, Linköping
070-328 30 67
ake_oberg@hotmail.com
www.vallavagnarna.se
Öppet: Se hemsida, övr tider enl ök

38 Ett 40-tal hästdragna vagnar och slädar från Östergötland och närliggande landskap visas i museet. Den till museet knutna föreningen Vallavagnarnas Vänner anordnar årligen på Kristi Himmelsfärdsdag en historisk vagnparad med deltagare från hela Syd- och Mellansverige.

Fotograf: Åke Öberg

Zarah Leandermuseum

Reseberga 20, Vikbolandet
070-659 42 64
info@zarahleander.se
www.zarahleander.se
Öppet: Jun-aug lör 11-14. Övr tider enl ök
☕

39 Zarah Leandermuseum invigdes 15 mars 2007, när artisten Zarah Leander skulle fyllt 100 år. Museet är inrymt i Häradsammars Bygdgård och innehåller en stor samling bilder, skivor, inspelningar, scenkläder och personliga föremål som tillhört Zarah Leander. Museet ligger i entréplan och har god tillgänglighet.

ÅSSA Industri och bilmuseum

Gamla Åssa, Bryggareg 2, Åtvidaberg
0120-137 00
assamuseet@telia.com
www.assamuseet.se
Öppet: Mån 9-12. Lör 11-14. Se även hemsida

40 Museum över ÅSSA. Maskinerna som tillverkade spårväxlar, signalutrustning, järnvägsbommar och smörjsystem står i sin ursprungliga miljö. Museet visar Sveriges första serietillverkade personbil "Åtvidabergsbilen". Här finns skolmuseum och ett flertal tändkulemotorer samt Facit kontorsmaskiner.

Fotograf: Lars Bogren

Åtvidabergs Bruks- och Facitmuseum

Bryggaregatan 2
070-637 85 62
info@brukskultur.se
www.brukskultur.se
Öppet: Lör 11-14 eller enl ök. Sommaröppet, se hemsida 🧑

41 Välkommen till museet som berättar Åtvidabergs historia, från det medeltida bergsmansbruket fram till världskoncernen Facits tillverkning av kontorsmaskiner och pionjärgärning i den tidiga dataåldern. Museet är även basmuseum och introduktion till Ekomuseum Åtvidabergs Bruksbygd.

Fotograf: Facit AB:s arkiv

Öna

Öna 2, Ulrika
013-23 03 00
info@ostergotlandsmuseum.se
www.ostergotlandsmuseum.se
Öppet: Se hemsida

42 Öna kulturresevat representerar ett Fattigsverige som inte längre finns. En by och en karg utjord med odlingar och ängsmarker röjda direkt ur skogen, av starka uthålliga händer. Platsen beboddes från 1600-talets slut. Redan på 1930-talet blev en av gårdarna sommarbostad.

Fotograf: Ragnvild Andersson

Museiguide som app - alltid till hands

Motorhistoriska dagen 6 juni

Fira Sveriges rullande kulturarv
på en folkfest nära dig – läs mer på mhrf.se/6juni!
#motorhistoriskadagen #6juni #mhrf

Arrangörstävlingen
i samarbete med

För mer information om arrangörstävlingen Kultur på väg,
som anordnas i samband med Motorhistoriska dagen, ring
08-30 28 01 eller besök mhrf.se/6juni.

Foto: Göran Schüsseleder (Torpa Bystuga & Omnibus firande 2022)

Sveriges mest besökta Motormuseum.

Öppet året runt! En nostalgiresa för
hela familjen.

Motala Motormuseum

Platensgatan 2, Hamnen i Motala
0141 - 588 88

www.motormuseum.se
f Motala Motormuseum
i motalamotormuseum

**I VÄRMLAND
FINNS ÖVER
80 MUSEER!
GÖR EN DAGS-
UTFLYKT ELLER
TA ETT STOPP
PÅ VÄGEN.**

MUSEER I
VÄRMLAND

varmlandsmuseum.se/museerivarmland

BESÖK & BERÖRS

Upptäck ett mörkt kulturarv
utan mänskliga rättigheter.
En dåtid som är nutid för många.

**SVERIGES
FÄNGELSE
MUSEUM** Ett museum i två fängelser
mitt i centrala Gävle.
Hamiltongatan 1 & 3
026 - 65 44 30
www.sverigesfangelsemuseum.se

UPPLEV KULTURARVET

Gillar du också kulturhistoria och arkeologi? Missa då inte våra temadagar med hundratals aktiviteter runt om i landet — både digitalt och på plats!

27 augusti
#arkeologidagen

8–10 september
#kulturavsdagen

Årets tema:
Levande kulturarv

Läs mer på www.raa.se/event för vad som händer under temadagarna och bidra gärna med egna lokala arrangemang.

LÅNGBANS
GRUVBY

UTSTÄLLNINGAR · KULTURMILJÖ
INDUSTRIHISTORIA
MINERAL LAB · SKATTJAKT
SVENS BIO · QUIZ · CAFÉ

VARMLANDSMUSEUM.SE/LANGBAN

TORSBY
FINNSKOGS
CENTRUM

UTSTÄLLNINGAR · FINNGÅRDAR
KULTURMILJÖER · CAFÉ
BUTIK · FAMILJEAKTIVITETER
GUIDAD VANDRING

VARMLANDSMUSEUM.SE/FINNSKOGSCENTRUM

TEKNIKA

Innovatum Science Center, NOHABs Smedja och Slussarna i Trollhättan

INNOVATUM
 — SCIENCE CENTER —

Trollhättan SE 58.271982, 12.276781

Saab Car Museum

ROLIGT FÖR HELA FAMILJEN!

Besök innovatumsciencecenter.se för mer information

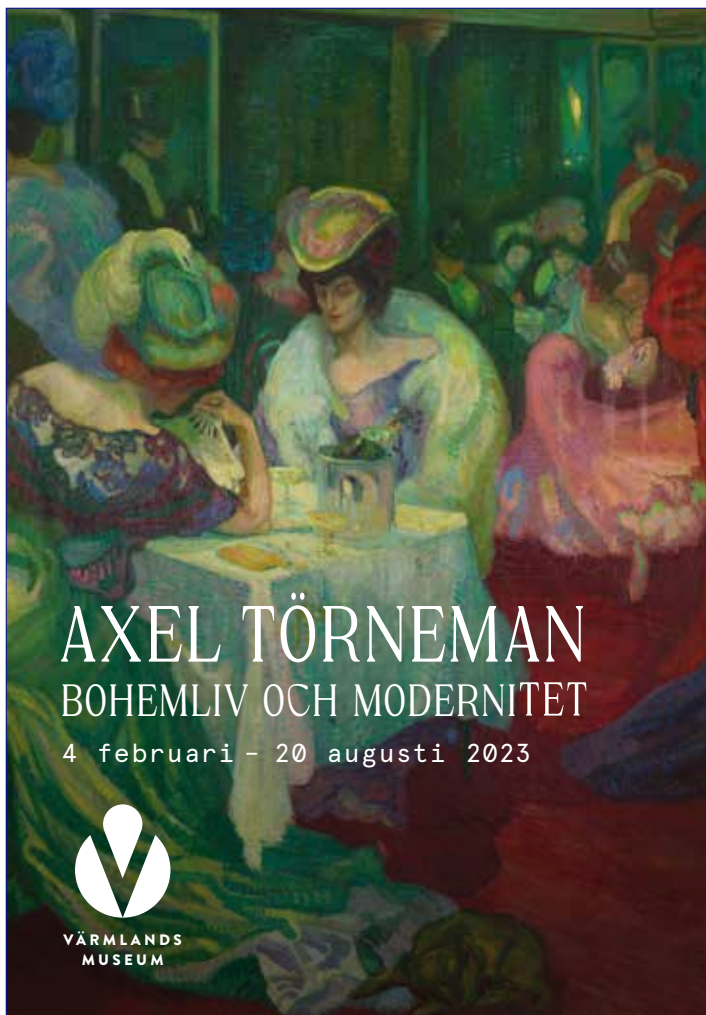
RENOVERING PÅGÅR!

Just nu bygger vi om Järnvägsmuseet i Gävle och planerar att öppna igen under 2024.

Välkommen att resa med våra historiska tåg under tiden! Läs mer på www.jarnvagsmuseet.se

Ny entré. Illustration: Tyréns

**ÖREBRO
LÄNS
MUSEUM**

Siggebohyttans bergsmansgård mellan Nora och Lindesberg. Ett levande bergsmanshem från 1800-talet. Vandringsled, café och butik.

Välkommen till
SIGGEBOHYTTANS BERGSMANSGÅRD
17 juni–27 augusti
Öppet dagligen kl. 11.00–17.00

15 OKTOBER 2022- 1 OKTOBER 2023

JÄGARE – en halländsk historia

Utställningen berättar om hur växt- och djurliv har förändrats genom tiderna och vem som har fått jaga i den varierande halländska naturen från istid till nutid. Utställningen tar även upp frågor kring vapen, slakt, miljö och vem som får döda vilda djur.

www.museumhalland.se

#JÄRNRUTTENVECKAN

1 – 9 juli 2023 (alltid vecka 27)

*En sommarvecka i Bergslagen fylld av aktiviteter.
Dag för dag-kalender på www.ekomuseum.se*

Här är du mitt i vår historia.

ekomuseum.se
DÄR ELDARNA DÄNADE

Forsviks Bruk har öppet dagligen
15 maj - 31 augusti kl.10-17
Fri entré - guidade visningar

Kontakta oss gärna: Tel. 010-44 14 365
E-post: forsviksbruk@vgregion.se
Hemsida: forsviksbruk.se

 VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
Forsviks Bruk - en del av
Västra Götalandsregionen

Foto: Lovisa Brämning, Vrak/SMTM

DYK UTAN ATT BLI BLÖT

UTSTÄLLNINGAR • BUTIK • CAFÉ & BAR
KÖP BILJETT PÅ VRAK.SE

VRAK
MUSEUM OF
WRECKS

Se bakåt för en bättre framtid

Armémuseum

SMHA
UPPLEVSEMUSEER

flygvapenmuseum

Hemsö fästning

Rödbergsfortet

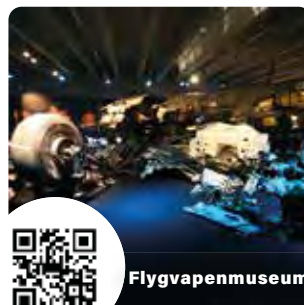
Teknikland

Maritiman

Marinmuseum

Flygvapenmuseum

Armémuseum

Upptäck spännande resmål!
Upplev underjordiska samhällen, oåtkomliga fästningar och topphemliga ubåtar. Provflyg stridsflygplan eller delta i jakten på krigsbyten. Upptäck spännande resmål!

armemuseum.se, flygvapenmuseum.se, sfhm.se, smha.se

Kläder & Couture Borås – Paris

En inspirerande
designresa **1930 – 1970**

Historien om hur inspiration från couturevisningarna i Paris skapade svenskt vardagsmode och klädkultur. En retrospektiv utställning om Bröderna Magnussons resa genom modehistorien mellan 1930 – 1970-tal.

**TEXTIL
MUSEET**

textilmuseet.se
@textilmuseet
Skaraborgsvägen 3A, Borås,
Textile Fashion Center

Kliv ombord! Upplev Regalskeppet Kronan

Info: kalmarlansmuseum.se

von Echstedtska gården

*Utställningar · Café
Trädgård · Apelgård
Familjeaktiviteter*

varmlandsmuseum.se/vonechstedtska

Familjekul på

ARBETETS museum

Fri entré och
massor att upptäcka
för stora och små!

ARBETETS MUSEUM

Laxholmen, 602 21 Norrköping
Tel: 011-23 17 00 | **FRI ENTRÉ**
www.arbetetsmuseum.se

